

Institutul pentru Studierea Problemelor
Minorităților Naționale
Cluj-Napoca

Nr. Inreg. 746 din 30.12.2014

Raport de activitate
2014

Cuprins

Cap. I. Despre noi	5
Scopuri	5
Atribuții principale	5
Membri	7
Cap. II. Compartimentul de studii, analiză și cercetare	9
Proiectele Compartimentului de studii, analiză și cercetare și proiecte individuale	9
Cap. III. Centrul de documentare	31
1. Proiecte inițiate de către Centrul de documentare	31
2. Fondul de documente al CDM	44
3. Promovarea CD	46
4. Editura	48
Editare cărți	48
Editare Working Paper	50
IV. Proiecte internaționale	53
Cap. V. Raportul evenimentelor organizate și coorganizate de către ISPMN (altele decât cele aparținând unor proiecte)	59
Cap. VI. Participare la evenimente organizate de către alte instituții	63
Cap VII. Prezențe în mass-media	81
Cap VIII. Publicații în afara editurii	85
Cap. IX. Raport financiar 2014	91

Cap. I. Despre noi

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca, s-a înființat prin Ordonanța Guvernului 121/2000 aprobată prin Legea 396/2001.

Scopuri

- studierea și cercetarea inter și pluridisciplinară a păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, aspectelor sociologice, istorice, culturale, lingvistice, religioase sau de altă natură ale minorităților naționale și ale altor comunități etnice din România;
- asigurarea unei mai bune cunoașteri de către instituțiile publice, organizațiile neguvernamentale și cetățenii români a problematicii drepturilor minorităților naționale, a modului în care comunitățile minorităților își păstrează, își dezvoltă și își exprimă identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, precum și a modului în care aceste drepturi sunt garantate în alte țări;
- informarea opiniei publice din țară și din străinătate în legătură cu modalitățile practice prin care drepturile minorităților naționale sunt asigurate și respectate în România.

Atribuții principale

- elaborează, coordonează, efectuează și contractează studii, analize și cercetări inter și pluridisciplinare, fundamentale, respectiv aplicate, privind diferitele aspecte ale păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale și al altor comunități etnice constituite în urma unor procese migraționale recente;
- organizează și realizează programe în parteneriat cu instituții și organisme naționale și internaționale;
- elaborează, tipărește și difuzează în țară și în străinătate publicații, rapoarte de informare, precum și alte materiale cu caracter științific;
- asigură participarea personalului Institutului la acțiuni cu caracter științific și cultural, la reuniuni, precum și la alte acțiuni, având ca scop protejarea drepturilor cetățenilor aparținând minorităților naționale;
- inițiază și organizează seminarii, colocvii, dezbateri, simpozioane, mese rotunde și alte acțiuni pe tema păstrării, dezvoltării și exprimării identității etnice, culturale, lingvistice și religioase în rândul minorităților naționale;
- organizează vizite de documentare și schimburi de experiență în țară și în străinătate în scopul cunoașterii experienței altor sisteme de protecție a drepturilor cetățenești aparținând minorităților naționale.

Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale funcționează în conformitate cu organigrama aprobată prin H.G.893/2007.

Astfel, Institutul este condus de către un președinte, ajutat de un vicepreședinte. Președintele conduce activitatea Institutului și îl reprezintă în raport cu Guvernul, cu ministerele și alte autorități ale administrației publice, cu organizații, precum și în raporturile cu persoane fizice și juridice, din țară și din străinătate. Vicepreședintele este înlocuitorul de drept al președintelui și exercită atribuții delegate de către acesta. În activitatea sa, președintele este ajutat de un Consiliu Științific consultativ format din 5 cercetători din cadrul Institutului, care acordă asistență președintelui în exercitarea atribuțiilor sale.

În cadrul institutului funcționează următoarele **servicii și compartimente** care sunt în subordinea directă a președintelui:

- Serviciul economic, contencios și administrativ;
- Compartimentul audit;
- Compartimentul de studii, analize și cercetare;
- Centrul de documentare.

Site-ul Institutului poate fi accesat la adresa de web <http://ispmn.gov.ro/>.

Membri

Președinte

Horváth István

Vicepreședinte

Estera Roxana Hetea

Consiliul științific

Kozák Gyula, secretar științific

Fosztó László, membru

Iulia-Elena Hossu, membru

Gidó Attila, membru

Vitos Katalin, membru

Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Remus Gabriel Anghel, cercetător

Fosztó László, cercetător

Gidó Attila, cercetător, șef compartiment

Jakab Albert Zsolt, cercetător

Kiss Tamás, cercetător

Könczei Csongor, cercetător

Kozák Gyula, cercetător

Crăciun Ioan Lăcătuș, cercetător

Lőrincz József, cercetător

Peti Lehel, cercetător

Székely István Gergő, cercetător

Toma Stefánia, cercetător

Centrul de documentare

Adriana Cupcea, cercetător

Iulia-Elena Hossu, cercetător

Kiss Ágnes, cercetător

Plainer Zsuzsa, cercetător

Virginás Péter, cercetător documentarist

Vitos Katalin, cercetător, șef compartiment

Serviciul economic, contencios și administrativ

Kállay Petru, șef serviciu/economist

Robert Bandi, expert achiziții

Bogdan Andrea, consilier juridic

Mohácsék Magdolna, consilier juridic

Sebesi Claudia Carolina, expert PR și secretariat

Soós Ibolya, contabil

Vladar Rozalia, economist

Cap. II. Compartimentul de studii, analiză și cercetare

Proiectele *Compartimentului de studii, analiză și cercetare* și proiecte individuale

Titlul proiectului: *Burse de cercetare ISPMN 2014 - Apel 1*

Perioada: 01/04/2014 - 31/12/2014

Coordonatori proiect: Gidó Attila, Lőrincz József, Fosztó László, Toma Stefănia

În luna februarie 2014, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) a scos la concurs 7 burse de cercetare dedicate cercetătorilor cu preocupări în domeniul minorităților naționale și al relațiilor interetnice. Programul de burse al ISPMN urmărește să contribuie la promovarea valorilor interculturalității, valorificarea bazelor de date și a materialelor existente în institut, să încurajeze tinerii cercetători dar și să le ofere acestora oportunitatea și cadrul de a câștiga experiență în munca de cercetare în echipă. În cadrul programului de burse au fost acordate următoarele burse de cercetare:

1. Bursă de cercetare în domeniul cercetării reprezentării politice a romilor din România

Ioana Gabriela MICU

Tipul bursei de cercetare: bursă „aspirant”, pentru tineri specialiști

Perioada bursei: 3 luni

2. Bursă de cercetare în domeniul cercetării istoriei recente a romilor din România

Endre VARGA

Tipul bursei de cercetare: bursă „aspirant”, pentru tineri specialiști

Perioada bursei: 3 luni

3. Bursă de cercetare în domeniul documentării Editurii Kriterion

Katalin Ágnes BARTHA

Tipul bursei de cercetare: bursă posdoctorală, cercetători cu titlul de doctor

Perioada bursei: 8 luni

4. Bursă de cercetare în domeniul cercetării istoriei recente a romilor din România

Petre-Georgian MATEI

Tipul bursei de cercetare: bursă posdoctorală, cercetători cu titlul de doctor

Perioada bursei: 6 luni

5. Bursă în domeniul analizei politicilor publice implementate în cadrul *Strategiei naționale pentru îmbunătățirea situației romilor*

Emanuela IGNĂȚOIU SORA

Tipul bursei de cercetare: bursă posdoctorală, cercetători cu titlul de doctor

Perioada bursei: 6 luni

6. Bursă de cercetare în domeniul cercetării istoriei recente a romilor din România

Florin Petre MANOLE

Tipul bursei de cercetare: bursă senior pentru specialiști cu experiență în cercetarea minorităților naționale

Perioada bursei: 6 luni

7. Bursă de cercetare în domeniul dinamicii relațiilor interetnice din România ultimelor două decenii

Marius LAZĂR

Tipul bursei de cercetare: bursă senior pentru specialiști cu experiență în cercetarea minorităților naționale

Perioada bursei: 6 luni

Titlul proiectului: *Burse de cercetare ISPMN 2014 – Apel 2*

Perioada: 01/07/2014 - 31/12/2014

Coordonatori proiect: Vitos Katalin, Kiss Ágnes, Gidó Attila, Fosztó László, Jakab Albert Zsolt

În luna iunie 2014, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) a scos la concurs alte 6 burse de cercetare dedicate cercetătorilor cu preocupări în domeniul minorităților naționale și al relațiilor interetnice. Au fost acordate următoarele burse de cercetare:

1. Bursă de cercetare în domeniul documentării cercetărilor științifice privind minoritățile naționale din România - Evreii din România

Levente OLOSZ

Tipul bursei de cercetare: bursă „aspirant”, pentru tineri specialiști

Perioada bursei: 5 luni

2. Bursă de cercetare în domeniul documentării cercetărilor științifice privind minoritățile naționale din România - Baze de date cu minoritățile din România

Ioana BURSAN

Tipul bursei de cercetare: bursă „aspirant”, pentru tineri specialiști

Perioada bursei: 5 luni

3. Bursă de cercetare pentru cercetarea locurilor și spațiilor identității naționale în cadrul minorităților naționale din Transilvania

Ákos NAGY

Tipul bursei de cercetare: bursă „aspirant”, pentru tineri specialiști.

Perioada bursei: 5 luni

4. Bursă de cercetare în domeniul instituțiilor minorității maghiare din România

Botond DÁNIEL

Tipul bursei de cercetare: bursă postdoctorală, cercetători cu titlul de doctor

Perioada bursei: 3 luni

5. Bursă de cercetare în domeniul documentării cercetărilor științifice privind minoritățile naționale din România - Germanii din România

Vasile CIOBANU

Tipul bursei de cercetare: bursă senior pentru specialiști cu experiență în cercetarea minorităților naționale

Perioada bursei: 3 luni

6. Bursă de cercetare în domeniul cercetării istoriei moderne a romilor din România

Pál NAGY

Tipul bursei de cercetare: bursă senior pentru specialiști cu experiență în cercetarea minorităților naționale

Perioada bursei: 5 luni

Titlul proiectului: *Prelucrarea și interpretarea dosarului de Securitate a lui Domokos Géza*

Perioada: 01/02/2014 - 01/12/2014

Coordonatori proiect: Lőrincz József, Kiss Ágnes

Cercetător extern participant în proiect: Novák Csaba Zoltán

Tema proiectului: Domokos Géza (1928-2007) a fost unul dintre cele mai importante personalități ale culturii maghiare a secolului al XX-lea. Ca director al editurii Kriterion, a avut - în mod direct și indirect - o influență notabilă asupra culturii minorităților din România în general.

Materialul conține 16 dosare.

Obiective:

- prelucrarea datelor referitoare la Editura Kriterion, Domokos Géza și la relațiile interetnice;
- interpretarea rolului pe care îl pot avea cercetările bazate pe studierea arhivelor fostei Securități, pornind de la conceptul de „voință de adevăr” dezvoltat de către Michel Foucault.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Dosarul de Securitate al lui Domokos Géza**
    - **Formatul bazei de date:** jpg
17170 cadre foto inscripționate pe două DVD-uri, fotografiile reprezentând foi digitalizate din cele 32 de volume ale dosarului de Securitate al lui Domokos Géza. Digitizarea a fost efectuată de către CNSAS (București).
    - **Colectarea datelor:** 07/08/2014 - 16/12/2014

Titlul proiectului: *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România - 1989-2009*

Perioada: 2010-2015

Coordonator proiect: Gidó Attila

Cercetători externi participanți în proiect: Mihai Stepan Cazazian, Nicolae Markov, Camelia Crăciun, Paula Scalcău, Cătălin Manea, Feodor Chirilă, Miodrag Milin, Miktat Gârlan, Iacob Mihai Domaneanț, Vasile Ciobanu, Maria Dobrescu, Laura Rogobete, Melek Fetisleam, Florin Pintescu, Petre Matei, Jan Kukucska, Alena Gecse

Tema proiectului: ISPMN a relansat din ianuarie 2010 proiectul: *Schimbare de regim în domeniul politicilor față de minorități. Cronologia minorităților naționale din România*. Acest proiect se înscrie în cadrul proiectelor derulate de către Institut cu scopul cercetării minorităților din România. Institutul, bazându-se pe succesul proiectului *Sistemul instituțional al minorităților naționale* (vezi: <http://www.adatbank.ro/regio/ispmn/instituti/>), a hotărât dezvoltarea de noi proiecte de cercetare cu utilizarea și implicarea directă a resurselor umane din organizațiile minorităților naționale.

Cercetarea s-a continuat și în 2014 și se va încheia în 2015.

În 2010 s-au realizat cronologiile următoarelor minorități: evrei, germani, sârbi, greci, armeni, romi. În 2011 și în 2012 s-a continuat elaborarea cronologiilor celorlalți minorități și s-a obținut următoarele cronologii: croați, turci, bulgari, lipoveni, albanezi, polonezi. Până în decembrie 2013 au fost postate următoarele cronologii pe site-ul ISPMN: armeni, germani, greci, bulgari, sârbi, turci, evrei, croați, lipoveni, albanezi, macedoneni, polonezi, tătari, ruteni. În 2012 a apărut primul volum de cronologii cu titlul: *Gidó Attila (ed.), Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009. Vol. I: Albanezi, armeni, bulgari, croați, eleni, evrei și germani. Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2012, 404 p.* <http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>. Al doilea volum de cronologie a apărut în 2013 cu titlul: *Gidó Attila (ed.), Cronologia minorităților naționale din România 1989–2009. Vol. II: Macedoneni, polonezi, ruși lipoveni, ruteni, sârbi, tătari, turci.*

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2013. <http://www.ispmn.gov.ro/nodes/term/slug:carti>. În 2014 au fost pregătite cronologiile următoarelor minorități: cehi, slovaci, italieni.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- **Cronologia minorității slovace și cehe, 1989-2009**
- **Cronologia minorității italiene, 1990-2009**

În 2014 au fost finalizate următoarele cronologii: *Cronologia minorității italiene (1989-2009)*, și *Cronologia minorității slovace și cehe (1989-2009)*. Din motive obiective cronologia minorității ucrainene va fi realizată în 2015, ca de altfel și publicarea volumului III al cronologiei.

Materialele documentare aparținătoare cronologiilor italiene, slovace și cehe au fost depuse la Centru Documentar al ISPMN și pot fi consultate de cercetătorii interesați de istoria recentă a minorităților naționale din România.

Noile cronologii urmează să fie postate pe site-ul ISPMN în primăvara anului 2015.

Titlul proiectului: *Socialismul din perspectiva elitei locale maghiare*

Perioada: 01/02/2014 - 01/12/2014

Coordonatori proiect: Lőrincz József, Kiss Ágnes

Cercetători externi participanți în proiect: Bárdi Nándor, Sólyom Andrea, Vass Réka

Instituții partenere: Institutul pentru Cercetarea Minorităților al Academiei Maghiare (Ungaria)

Tema proiectului: Proiectul își propune să clarifice anumite probleme legate de funcționarea socialismului de stat la nivel local. Tema este relevantă datorită faptului că majoritatea analizelor de până acum s-au bazat sau pe prezentarea la nivel național, sau la nivelul omului de rând, care nu a luat parte la decizii. Aria cercetată este Secuimea.

Populația cercetată este formată din oameni care au fost în funcții de conducere înainte de 1989: în partid, sfaturi populare, primării (primari etc.), în fabrici (director, contabil-șef, șef la aprovizionare etc.), CAP-uri, bănci, aprovizionarea populației etc.

Proiectul se extinde pe cel puțin doi ani, primul an fiind dedicat culegerii, stocării și transcrierii de date.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:

- **Interviuri cu elita locală maghiară din perioada socialistă**

- **Formatul bazei de date:** MP3 și doc.

Baza de date conține 30 de interviuri (circa 3700 de minute, audio și transcrieri) în limba maghiară, realizate în perioada martie-noiembrie 2014 în Secuime.

- **Colectarea datelor:** 01/03/2014 - 27/11/2015

Titlul proiectului: *Participarea minorităților naționale din România la evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare*

Perioada: 2010-2014

Coordonator proiect: Gidó Attila

Cercetători externi participanți în proiect: Sárándi Tamás, Lehoczky Attila, Tavaszi Hajnal, Györgyjakab Izabella, Toró Tamás, Ákosi Zsolt, Fodor János, Forró Albert, Sólyom István, Gidó Csaba, Miklós Katalin, Nagy Botond, Vass Réka, Tóth Bartos András

Instituții partenere: Fundația „Jakabffy Elemér” (România), Fundația „Progres” (România)

Tema proiectului: Evenimentele din 1989 și primele forme de autoorganizare din principalele orașe transilvănene.

Scopul proiectului: Realizarea unei baze de date, documentații, a unor cronologii locale (Transilvania) și interviuri. Realizarea unei baze de date pe internet, editarea unui volum de studii.

Antecedente proiectului: În urma acestui proiect s-au obținut cronologii locale și o narativă istorică din perspectiva mișcărilor socio-politice locale. Pe lângă acestea s-a format un grup de profesioniști (majoritatea autorilor fiind profesori de liceu, arhiviști, masteranzi din localitatea respectivă) care vor fi capabili și în viitor să realizeze și alte proiecte științifice. Pe lângă cronologii, s-au realizat și 82 de interviuri cu membrii elitei locale din diferite orașe ale Transilvaniei. Realizarea acestor interviuri a fost finanțată de către Fundația „Jakabffy Elemér” și Fundația „Progres”. În 2012 și în 2013 au fost postate studiile de caz pe site-ul www.transindex.ro (<http://tortenelem.transindex.ro/>). În 2013 au fost postate 17 cronologii locale pe site-ul ISPMN <http://www.ispmn.gov.ro/page/cronologia-evenimentelor-din-1989>.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Formatul bazei de date:** doc
  - **Colectarea datelor:** 10/09/2014
- Rapoarte / manuscrise / publicații:

Anul 2014 a fost ultimul an al proiectului referitor la participarea minorităților naționale din România la evenimentele din 1989. În acest an s-a finalizat și ultimul studiu de caz, cel referitor la evenimentele din Târgu Secuiesc. În planul anual de activitate s-a propus editarea a două volume, una în limba română și una în limba maghiară conținând câte 12 studii de caz și un studiu introductiv. Conform planului cele două volume au fost publicate sub următoarele titluri:

  1. *Bárdi Nándor - Gidó Attila - Novák Csaba Zoltán (ed.), Primele forme de autoorganizare a maghiarilor din România, 1989-1990. Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.*
  2. *Bárdi Nándor - Gidó Attila - Novák Csaba Zoltán (szerk.): Együtt és külön. Az erdélyi magyarok önszerveződése, 1989-1990. ISPMN, Kolozsvár, 2014.*

Titlul proiectului: *Problema minorităților naționale în perioada 1945–1989 reflectată în documentele Securității*

Perioada: 01/03/2014 - 31/12/2015

Coordonatori proiect: Kiss Ágnes, Lőrincz József

Cercetător extern participant în proiect: Novák Csaba Zoltán

Tema proiectului: Acest proiect, ce este încadrat în direcția de cercetare „Cercetarea istoriei minorităților naționale”, este extins către documentarea problemelor minorităților naționale în perioada 1945–1989, cum au fost ele reflectate în documentele Securității. În prima fază se propune documentarea situației Editurii Kriterion și a directorului acesteia, Domokos Géza.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Inventar dosare CNSAS**
    - **Formatul bazei de date:** excel
Baza de date conține informații în legătură cu dosarele Securității (cca. 600) care abordează problemele minorităților naționale. Informațiile au fost culese din inventarele CNSAS (cota SRI, nr. vol., conținut, perioada).
    - **Colectarea datelor:** 18/12/2014
- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- *A CNSAS dossziéi. Témák, javaslatok (Dosarele CNSAS. Tematici, propuneri)*
Raportul a fost întocmit de către Lőrincz József și Kiss Ágnes în urma consultării inventarelor CNSAS. Raportul identifică tematici de cercetare în legătură cu problemele minorităților naționale din România reflectate în dosarele Securității. Pe lângă acestea raportul conține observații generale și propuneri.

Titlul proiectului: *Holocaustul din Transilvania de Nord. Ghettoizare și viața în ghetouri în 1944*

Perioada: 01/03/2014 – în derulare

Coordonator proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: În anii precedenți au apărut mai multe enciclopedii legate de ghetourile și taberele de concentrare/extermizare din teritoriile aflate sub ocupație germană în timpul celui de-al Doilea Război Mondial (The Yad Vashem Encyclopedia of the Ghettos During the Holocaust, the United States Holocaust Memorial Museum Encyclopedia of Camps and Ghettos, 1933–1945, The YIVO Encyclopedia of Jews in Eastern Europe). Aceste lucrări includ informații referitoare și la ghetourile din Transilvania de Nord, însă acestea sunt lacunare și de multe ori incomplete. Cercetarea de față, prin consultarea de noi surse documentare, dorește să depășească cunoștințele actuale despre ghetourile din acest teritoriu și să ofere o analiză amplă asupra contextului istoric, a circumstanțelor înființării ghetourilor și asupra funcționării acestor tabere de concentrare temporare.

Antecedentele proiectului: În 2013 Gidó Attila, coordonatorul proiectului, a efectuat cercetări legate de ghetourile din Transilvania de Nord în Ierusalim, Israel. Acest stagiul de cercetare (1 lună) și rezultatele stagiului sunt punctul de pornire în proiectul de față.

Componentele cercetării: Stagii de documentare în direcțiile județene ale Arhivelor Naționale Istorice Centrale din România, stagiul de documentare în arhivele Holocaustului din Bad Arolsen, Germania (The Archives of International Tracing Service - Arhivele Serviciului Internațional de Cercetare). Pe parcursul cercetărilor sunt căutate informații legate de ghettoizarea evreilor din Transilvania de Nord, respectiv despre abuzuri împotriva populației evreiești din acest teritoriu. Stagiul de cercetare în Bad Arolsen deschide și o posibilă colaborare între ISPMN și ITS.

Finalitatea proiectului: Working Paper cu titlul: *Az otthon és az ismeretlen között. Az észak-erdélyi zsidóság élete a gettókban és a gyűjtőtáborokban 1944-ben (Luna incertitudinilor. Viața evreilor în ghetourile și centrele de concentrare provizorii din Transilvania de Nord în primăvara și vara anului 1944)*

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- **Raport de cercetare, ITS Bad Arolsen**

În perioada **15-19 decembrie 2014**, Gidó Attila (cercetător ISPMN) a efectuat un **stagiul de cercetare** la International Tracing Service (Serviciul Internațional de Cercetare), Bad Arolsen, Germania. Arhivele ITS înființate de Crucea Roșie Internațională au fost deschise publicului în urmă cu 7 ani și găzduiesc una dintre cele mai bogate arhive documentare referitoare la Holocaust. Gidó Attila a cercetat documente legate de Holocaustul din Transilvania de Nord (date despre cei decedați și supraviețuitori, documente germane referitoare la măsurile antievreiești din această regiune, fișe personale ale membrilor grupului Kasztner etc.).

Manuscris în pregătire: *Az otthon és az ismeretlen között. Az észak-erdélyi zsidóság élete a gettókban és a gyűjtőtáborokban 1944-ben (Luna incertitudinilor. Viața evreilor în ghetourile și centrele de concentrare provizorii din Transilvania de Nord în primăvara și vara anului 1944)*

Titlul proiectului: *Mișcarea sionistă și istoria evreilor din Transilvania în secolul 20*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Gidó Attila

Tema proiectului: Pe parcursul anilor trecuți s-au efectuat cercetări ample de către Gidó Attila asupra istoriei evreilor din Transilvania în secolul 20. Cercetătorul a atins următoarele teme de cercetare: sionismul și identitatea națională la evreii din Transilvania, instituțiile evreiești și societatea evreiască după Primul Război Mondial, Holocaustul din Transilvania de Nord, supraviețuitorii Holocaustului. Proiectul de față are ca scop identificarea și cercetarea de noi surse referitoare la mișcarea sionistă din Transilvania, respectiv a relațiilor evreo-maghiare și evreo-române după 1918. De această temă aparțin și cercetări referitoare la diaspora evreiască originară din Transilvania, respectiv relația diasporei cu România și Ungaria. În anul 2014 s-au efectua cercetări în Arhivele Institutului „Ben Gurion” din Sde Boker, Israel. Aici se află arhiva personală a lui Chaim Weissburg, un lider sionist originar din Transilvania. Această arhivă conține o bogată colecție de presă, manuscrise, memorii, procese verbale etc. referitoare la evreii din Transilvania și la diaspora evreiască originară din această regiune.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - **Raport de cercetare:** *Mișcarea sionistă și istoria evreilor din Transilvania în secolul 20*

Titlul proiectului: *Percepții și atitudini față de cetățenie: cercetare comparativă*

Perioada: 01/02/2014 - 01/12/2014

Coordonator proiect: Kiss Tamás

Cercetător ISPMN participant în proiect: Horváth István

Cercetători externi participanți în proiect: Papp Z. Attila, Tóth Judit, Feischmidt Margit, Constantin Iordachi, Irina Culic

Instituții partenere: Institutul pentru Cercetarea Minorităților al Academiei Maghiare (Ungaria)

Tema proiectului: Proiectul se află în faza de proiectare a unei cercetări internaționale FP7, inițiat de către ISPMN și MTA – KI (Institutul pentru Cercetarea Minorităților al Academiei Maghiare) și este axat pe dimensiunea sociologică a politicilor privind cetățenia (percepții etc.). În faza proiectării se identifică parteneri din Republica Moldova, Croația, Bulgaria, unde politicile de cetățenie au efecte similare cu Ungaria și România.

În cadrul proiectului ISPMN va elabora și aplica în România un chestionar „master”.

Titlul proiectului: *MinLex*

Anul: 2012 – în derulare

Coordonatori proiect: Mohácsék Magdolna, Bogdán Andrea

Tema proiectului: actele normative adoptate în perioada 1989-2014 care cuprind reglementări referitoare la drepturile minorităților naționale din România.

Scopul proiectului: conștientizarea și promovarea drepturilor lingvistice în rândul maghiarilor din România.

Antecedente proiectului: proiectul a fost inițiat în anul 2012, baza de date realizată se actualizează anual.

Componentele proiectului (stagiile de documentare, anchete sociologice, ateliere, mese rotunde, conferințe, editare volume, wpuri etc.): colectarea actelor normative în limbile română și maghiară, actualizarea anuala a bazei de date în format xls, actualizarea actelor normative pe suprafața online a proiectului <http://www.ispmn.gov.ro/page/minlex>.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **MinLex**
    - **Formatul bazei de date:** swf
Conține: Actele normative care cuprind reglementări referitoare la drepturile minorităților naționale din România.
<http://ispmn.gov.ro/page/minlex>
    - **Colectarea datelor:** continuă

Titlul proiectului: *Nyelvi jogok útmutató (Drepturi lingvistice ale minorităților naționale din România – Ghid practic)*

Perioada: 01/02/2014 - 01/05/2014

Coordonatori proiect: Bogdán Andrea, Mohácsék Magdolna

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Horváth István, Kiss Tamás

Cercetători externi participanți în proiect: Sipos Zoltán

Tema proiectului: Drepturile lingvistice ale minorității maghiare din România.

Publicația este varianta actualizată a publicației *Nyelvi jogok útmutató (Drepturi lingvistice ale minorităților naționale din România – Ghid practic)*, apărută în anul 2012.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - *Nyelvi jogok útmutató (Drepturi lingvistice ale minorităților naționale din România – Ghid practic) 2014*

Titlul proiectului: *Cadastrul instituțional al minorităților naționale – romii din România*

Perioada: 01/02/2014 - 01/12/2014

Coordonatori proiect: Toma Stefânia, Vitos Katalin

Cercetător ISPMN participant în proiect: Plainer Zsuzsa

Tema proiectului: În anul 2008 ISPMN a demarat un proiect care avea în vedere inventarierea sistemelor instituționale ale minorităților naționale din România. În cadrul aceluiași proiect s-a dezvoltat o pagină web.

Scopul proiectului:

Proiectul *Cadastrul online* este un proiect permanent al Institutului și are ca scop crearea unui cadastru online cu instituțiile diferitelor minorități naționale din România. Proiectul vizează inventarierea sistemelor instituționale ale romilor din România și întocmirea unei baze de date online care să ofere informații generale, ușor accesibile și să permită contactarea instituțiilor și a liderilor acestora. Crearea unei astfel de baze de date contribuie la crearea unui cadru propice dezvoltării relațiilor interetnice în rândul minorităților din România. Totodată, contribuie la dezvoltarea unui fond comun de date care poate să faciliteze o cât mai bună comunicare între specialiștii interesați de problematica romilor și comunitățile pe care instituțiile studiate le reprezintă, și să crească vizibilitatea acestor instituții de interes public/social. Baza de date a instituțiilor minorităților naționale este într-un proces continuu de completare.

Antecedentele proiectului: La începutul anului 2012 a fost reluat actualizarea bazei de date a organizațiilor romie în colaborare cu ACDR. În cadrul programului de tutoriat derulat de către Institut, Isabella Pîrvu a participat în toate fazele de pregătire a proiectului. Baza de date a organizațiilor romilor (realizat în 2009) a fost actualizat prin diferite metode de cercetare (metoda bulgărelui de zăpadă, monitorizare presă, contactare personală etc.). Chestionarul utilizat a fost actualizat și schimbat în așa fel încât să se plieze mult mai mult la tema cercetată, totodată să se

extindă și aria de tematici cercetate. În acest proces de elaborare a chestionarului au fost implicați și alți cercetători din cadrul Institutului în cadrul unui atelier. Culegerea de date se realizează pe mai multe căi: chestionar poștal, chestionare electronice. Deasemenea a fost publicat un studiu care a încercat să realizeze o analiză comparativă a instituțiilor minorităților etnice din România. Scopul analizei a fost, în primul rând, elaborarea unui model instituțional minoritar care să explice caracterul vieții instituționale a minorităților incluse în analiză. Pe lângă acest scop științific, s-a dorit totodată ca prin acest text să se contribuie la o cunoaștere mai bună a acestor instituții și la accesibilizarea lor. Dat fiind că auto-actualizarea bazei de date a organizațiilor romilor pare a fi un proces mai lent, una dintre explicații ar fi fluctuația mare a apariției și dispariției organizațiilor, proiectul a fost reluat în 2012 cu implicarea unui tânăr cercetător. Astfel, lista organizațiilor romilor a fost actualizat în prima parte a anului 2012, numărul organizațiilor identificate astfel ajungând până peste 380. Deoarece fluctuația în funcționarea organizațiilor romilor este foarte mare, s-a elaborat – pe baza chestionarului utilizat în 2009 – un nou chestionar prin care putem culege date mult mai detaliate referitor la modul de funcționare a acestor organizații. Chestionarul modificat a fost prezentat în cadrul unui atelier științific organizat la ISPMN în data de 24 mai 2012. În aceeași zi, Isabella Pîrvu a susținut prelegerea intitulată „*Asumarea identității etnice în rândul tinerilor dintr-o organizație studentească de romi*”.

Pe parcursul anului 2013 baza de date a organizațiilor romilor a fost actualizată și completată, această activitate fiind una permanentă. Deoarece fluctuația organizațiilor s-a dovedit mare, metoda de actualizare a bazei de date s-a diversificat. Identificarea organizațiilor active în ultimii 3 ani și contactarea lor s-a realizat cu ajutorul Instituției Prefectului din fiecare județ, astfel noua bază de date conține 191 de organizații ale minorității romice care sunt active în acest moment. Pagina de internet a programului a fost actualizată pe site-ul ISPMN. A doua componentă a proiectului este în desfășurare. Până în decembrie 2013 rata de completare a chestionarelor trimise la organizații este de 35%. Rezultatele proiectului permanent „*Cadastrul instituțional al minorităților naționale – romii din România*” au fost utilizate de exemplu în cadrul proiectului internațional REDhNET - *Romani People and Educational and Housing Policies (Romii și politicile educaționale și locuire)* în care și ISPMN este partener, respectiv în proiectul *Socio-graphic mapping of the Roma Communities in Romania for a community-level monitoring of changes with regard to Roma integration (Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)*, realizat în cadrul Programului „*Combaterea sărăciei în România*”, *Mecanismul Financiar Norvegian 2009 – 2014 (RO25_04)*.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Cadastru instituțional - romii**
    - **Formatul bazei de date:** motor de căutare online
Chestionare completate cu organizațiile romilor din România (toate județele din România, diferite locații).
    - **Numărul cazurilor:** 234

Titlul proiectului: *Analiza politicilor publice implementate în cadrul Strategiei naționale pentru îmbunătățirea situației romilor și procesul de monitorizare a progresului*

Perioada: 01/01/2014 - 01/10/2014

Coordonator proiect: Fosztó László

Cercetător ISPMN participant în proiect: Toma Stefănia

Tema proiectului: Cercetarea are ca scop elaborarea unei analize critice despre progresul implementării *Strategiei naționale pentru îmbunătățirea situației romilor* în perioada 2012-2014.

Cercetătorii evaluează progresul pe diferitele domenii în colaborare cu instituțiile responsabile pentru elaborarea și implementarea Strategiei precum și cei responsabili pentru monitorizarea progresului în implementarea politicilor publice în acest domeniu.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

Raportul este continuarea unui studiu anterior (Studiu de analiză a politicilor publice implementate în Cadrul *Strategiei naționale pentru îmbunătățirea situației romilor*) în care era prezentată situația implementării *Strategiei naționale pentru îmbunătățirea situației romilor*.

Titlul proiectului: *Inegalități educaționale ale tinerilor romi din România*

Perioada: 01/12/2014

Coordonator proiect: Plainer Zsuzsa

Instituții partenere: Școala Lucreția Suci Oradea (România)

Tema proiectului: În anul 2013 s-a realizat o prelucrare a datelor despre inegalitățile educaționale ai tinerilor romi din România. Materialul empiric colectat în 2011 și 2012 a fost folosit pentru scrierea unui studiu de atelier. Concepția de cultura auditului (audit culture) s-a dovedit a fi utilă pentru depistarea și analiza formelor ascunse de inegalități educaționale ale tinerilor romi. Folosind acest cadru teoretic s-a arătat că o serie de factori „externi” (stabilirea efectivului minim de elevi pentru funcționarea instituțiilor educaționale, lipsa materialelor didactice corespunzătoare, lipsa unui sistem clar de clasificarea și evaluarea performanței cadrelor didactice, lipsa testelor psihologice adecvate) contribuie la apariția și reproducerea inegalităților educaționale, apariția „școlilor de romi”. În 2014 s-a dorit continuarea muncii de teren, realizarea interviurilor narrative cu cadrele didactice, interviuri cu părinții copiilor etc.

Rezultatele proiectului:

- Materiale audio/video/digitale:

- **Interviuri:** 13

- Rapoarte / manuscrise / publicații:

- *“It was useless be hired in factories” – state-communist forced urbanization, industrialization and informal market position in a one-time Roma colony from Oradea („Nu avea niciun rost să ne angajăm la fabrici” - urbanizarea forțată a comunismului de stat, industrializare și poziții pe piața informală a muncii în fosta colonie de romi din Oradea)*

Studiul analizează memoriile romilor și neromilor despre fosta colonie de romi din Oradea și relocarea forțată a membrilor acesteia în perioada comunismului de stat. Lucrarea ne arată că inegalitățile anilor 1990 și 2000 au rădăcinile lor în politicile de urbanizare ale anilor 1970. Manuscrisul este în curs de editare.

Titlul proiectului: *Migrație și inegalitate socială*

Perioada: 01/08/2013 - 01/06/2016

Coordonator proiect: Anghel Remus

Cercetători externi participanți în proiect: Ovidiu Oltean, Anatolie Coșciug, Alina Silian

Instituții partenere: Universitatea „Babeș-Bolyai” (România)

Tema proiectului: Proiectul analizează relația dintre inegalitate și migrație într-o comunitate etnic mixtă.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
Cercetarea de teren a avut loc în localitatea Sebeș, județul Alba. Cercetarea s-a concentrat pe antreprenoriatul migranților și pe fenomenul de întoarcere a migranților din Spania. Au fost realizate un număr de 25 de interviuri și discuții.

Titlul proiectului: *Cercetarea rețelelor sociale și culturale ale muzicanților romi din Transilvania***Anul:** 2008-2014**Perioada:** 01/12/2014**Coordonator proiect:** Kőnczei Csongor

Tema proiectului: Cercetarea rețelei sociale și culturale a muzicienilor romi din Transilvania din mai multe perspective este o sarcină importantă și interesantă în domeniul socio-umanului. Până în prezent abordările care vizau activitățile muzicienilor profesioniști din sate s-au concentrat fie pe aspectele muzicale ale acestei problematice, fie pe aspectele ce priveau relațiile sociale și economice existente între comunitate, sat și muzicant ca servitor. Totodată din etnomuzicologie respectiv cercetare etnografică lipsește acea concepție care ar asigura o privire mai amplă și complexă asupra acestei tematici. De exemplu: activitatea profesională și viața cotidiană a muzicanților romi din zonele rurale este marcată și într-un fel limitată de o rețea. Descrierea acestei rețele ar cuprinde (de fapt cuprinde) în totalitate modul de viață al comunității. De aceea punctul forte al unei astfel de cercetări ar fi viziunea complexă, cuprinzătoare, globală.

Scopul proiectului: Scopul descrierii rețelei sociale și culturale a muzicienilor romi din Transilvania este de a certifica faptul că muzicienii tradițional profesioniști nu sunt izolați unii de alții, ci activitatea lor a fost și este marcată de reguli nescrise. Acest sistem de reguli poate fi interpretat ca un sistem complex multicolor, unde fiecare parte din sistem este într-o anumită relație sau contact cu celelalte părți. Importanța cercetării se reflectă și prin prisma descrierii unei entități profesionale cu o mare mobilitate între diferite identități și grupuri etnice, regionale și culturale. Muzicanții romi din Transilvania recunosc diferențele culturale constituite pe plan etnic și folosesc într-un mod conștient rezultatele specifice ale acestora. Cu ajutorul profesiei de muzician retrăiesc complexitatea și schimburile din cultură, unde granițele, trecerile devin mai plauzibile. Astfel sunt mai ușor transgresabile. De aici derivă faptul că trăsăturile care stau la baza identității etnice și care în contextul fluxului cultural au o anumită discontinuitate sunt pre-definite ca simboluri ale identității etnice, pentru muzicanții romi nu este un lucru primordial. În anumite situații aceste trăsături sunt considerate ca sursă de venit.

Cu prezenta cercetare s-a dorit crearea unui model de cercetare. Este posibil, ca constatările cercetătorului să fie relevante și pentru alte rețele de muzicanți din alte regiuni, susținând astfel necesitatea cercetărilor similare. Colectarea datelor referitoare la muzicanții din Transilvania respectiv procesarea acestora necesită și o perspectivă istorică: faptul că comunitățile examinate între timp s-au destrămat și s-au dezintegrat aproape în totalitate justifică utilizarea în cercetare a metodologiei de antropologia istorică. Prin aceasta putem obține informații noi, care pe parcurs pot fi analizate și interpretate în cadrul modelului creat.

Antecedente proiectului:

- În 2008 cercetătorul și-a susținut disertația de doctorat cu titlul *Rețelele sociale și culturale ale muzicanților romi din zona etnografică Călata* la Universitatea Eötvös Lóránd, Facultatea de Litere din Budapesta, Ungaria. În 2011 această disertație a fost editată și publicată în limba maghiară de către Asociația Etnografică Kriza János în seria Kriza Könyvek. Tot în 2011 în cadrul ISPMN lucrarea a fost tradusă și editată în limba engleză, iar în decembrie 2012 a fost publicat volumul cu titlul *On the Social and Cultural Network*

of the Gypsy Musicians of Kalotaszeg. Volumul a fost prezentat la Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta în data de 11 decembrie 2013.

- În vara anului 2008 cercetătorul a început – folosind infrastructura Institutului – studierea muzicanților romi pe teren din Câmpia Transilvaniei. A început cu o familie de muzicanți din Pălatca, familia Codoba, rezultatul fiind working papers-ul publicat cu titlul: *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? Másodlagos identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál (De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei)*. În paralel cu publicarea acestui studiu, rezultatele au fost prezentate în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe în ultimii ani. În vara anului 2008, 2009, 2010 și 2011 s-au cules date din comuna Sic, județul Cluj. În 2011 cercetarea s-a extins și în comuna Bonțida, iar în 2013 și în alte comune din Câmpia Transilvaniei.
- În 2010 cercetătorul a efectuat stagii de documentare la Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj despre muzicanții romi orășene în presa secolelor 19–20 din Transilvania.

Componentele proiectului (stagii de documentare, anchete sociologice, ateliere, mese rotunde, conferințe etc.):

- continuarea cercetării de teren a muzicanților romi din Câmpia Transilvaniei, continuarea prezentării rezultatelor acestor cercetări în cadrul unor prelegeri științifice la diferite evenimente și conferințe;
- stagii de documentare la Arhivele Naționale – Cluj, Biblioteca Academiei – Cluj și Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” – Cluj despre muzicanții romi în presa secolelor XIX–XX din Transilvania (*A városi cigánymuzsikusok a 19. és 20. század erdélyi sajtójában*);
- organizarea unui atelier despre muzicanții romi orășene în presa secolelor 19–20 din Transilvania în cadrul ISPMN, editarea unui WP cu această tematică.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - **Editarea și republicarea studiului *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? „Másodlagos” identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál (De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei)* într-un volum de studii antropologice editat de către Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta.**
În luna decembrie 2014, a apărut în volumul *Mwomboko. Köszöntő kötet Sárkány Mihály 70. születésnapjára* (carte în onoarea împlinirii a 70 de ani ai conf. universitar dr. Sárkány Mihály) editat de către Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta pp. 237-259., studiul *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? „Másodlagos” identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál (De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei)* semnat de Könczei Csongor (cercetător ISPMN). Lansarea volumului, care conține studii ale foștilor doctoranzi ai domnului Sárkány Mihály, a avut loc în data de 10 decembrie 2014 la Universitatea Eötvös Lóránd din Budapesta în prezența autorilor și a sărbătoritului.
  - **Elaborarea și prezentarea studiului *A kultúrák mezsgyéjén. A kalotaszegi cigányzenészek kultúráközvetítő és –alkotó szerepéről (Pe marginea culturilor. Despre rolul muzicanților romi din zona Călata ca creatori și transmițători de cultură)*.**

Descriere: În perioada **12-13 decembrie 2014** a fost organizată conferința internațională *Musicology, Ethnography and Culture: The Roma as European People. A Conference and Celebration of the Life and Work of Kovalcsik Katalin* la Institutul de Muzicologie al Academiei de Științe a Ungariei (MTA Zenetudományi Intézet) din Budapesta. La această conferință dedicată amintirii cercetătoarei Kovalcsik Katalin, care a fost un renumit etnomuzicolog și romolog, Kőnczei Csongor (cercetător ISPMN) a participat cu o prezentare științifică cu titlul *A kultúrák mezsgyéjén. A kalotaszegi cigányzenészek kultúráközvetítő és –alkotó szerepéről (Pe marginea culturilor. Despre rolul muzicanților romi din zona Călata. Creatori și transmițători de cultură)*. Prezentările conferinței vor fi incluse într-un volum editat de către Michael Stewart în 2015.

Titlul proiectului: *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*

Anul: 2009-2014

Coordonator proiect: Kőnczei Csongor

Cercetători externi participanți în proiect: Anca Giurchescu (etnocoreolog, International Council for Traditional Music, Unesco – Copenhaga/București), Corina Iosif PhD (etnomuzicolog, Institutul Arhiva de Folclor a Academiei Române, filiala Cluj) Karácsony Zoltán (etnocoreolog, Institutul de Muzicologie a Academiei Maghiare de Științe a Ungariei), Kőnczei Csilla PhD (antropolog, UBB), Felföldi László PhD (etnocoreolog, Pávai István PhD (etnomuzicolog, Pozsony Ferenc PhD (etnograf, Simonffy Katalin PhD (expert media, Varga Sándor PhD (etnocoreolog, Universitatea din Szeged) și Zakariás Erzsébet PhD (etnograf, filiala Cluj)

Tema proiectului: **Tema proiectului:** această cercetare se axează pe următoarele teme:

- situația etnocoreologiei maghiare din România;
- sinteza culegerilor etnocoreologice din perioada comunismului când culegerea și publicarea folclorului tradițional ale minorităților naționale – printre care și cea maghiară – a fost îngreunat din motive socio-economice și politice;
- situația arhivelor existente; mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri Populare din Transilvania (Táncház); trecutul, prezentul și viitorul artei coregrafice maghiare din România;
- introducerea și/sau existența în sistemul educațional românesc a specialității de coreografie cu predare în limba maghiară.

Scopul proiectului: această cercetare încearcă să rezume și să prezinte cât mai detaliat posibil situația etnocoreologiei maghiare din România.

Antecedentele proiectului:

- În perioada 28–30 aprilie 2009 cercetătorul a organizat în cadrul ISPMN o sesiune științifică despre situația etnocoreologiei maghiare și o masă rotundă privind prezentul și viitorul artei coregrafice maghiare din România. Din materialul prezentat la această sesiune s-a editat și s-a publicat în 2010 în cadrul ISPMN volumele *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón* și *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*. În 2011 s-au organizat mai multe prezentări de carte: lansarea volumului în limba maghiară a avut loc la Sfântu Gheorghe în data de 2 februarie 2011, iar lansarea volumului în limba română a avut loc la sediul ISPMN din Cluj în data de 28 martie 2011. În data de 14 aprilie 2011 s-a organizat o lansare de carte cu masă rotundă la Institutul Muzicologic al Academiei Maghiare din Budapesta.
- Tot în 2009 cercetătorul a inițiat în cadrul ISPMN o cercetare privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România, rezultatul fiind working paper-ul publicat cu titlul: *Művészeti szakoktatás avagy műkedvelő hagyományörzés? Helyzetkép a romániai magyar iskolai néptáncoktatásról (Formare profesională artistică sau păstrarea*

tradițiilor? Date privind predarea dansului popular în școlile maghiare din România). În paralel cu publicarea acestui studiu, rezultatele au fost prezentate în ultimii ani în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe.

- În perioada 22–27 august 2011 a avut loc la Cluj a VII-a ediție a *Congresului de Hungarologie (7th International Congress of Hungarian Studies)*. În cadrul acestei conferințe s-a desfășurat și o sesiune etnocoreologică intitulată *Tánc – nyelv – közösség a változó régióba (Dans – limbă – societate într-o regiune în schimbare)*. Fiindcă prelegerile prezentate s-au axat pe tematica cercetării date, s-a convenit cu autorii ca aceste studii să fie editate într-un volum.
- În data de 24 februarie 2012 s-a organizat o sesiune științifică despre mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri Populare din Transilvania cu titlul *Táncalkalom, hagyományörzés, közösségi szórakozás, társadalmi jelenség – 35 éves az erdélyi táncház (Reuniunea dansantă, revitalizarea tradițiilor, distracție, fenomen social – 35 de ani al Caselor de Dansuri Populare din Ardeal)*.
- Scrierea studiului cu titlul *A 35 éves erdélyi táncház rövid történeti áttekintése (Scurt istoric al mișcării de tip revival al Caselor de Dansuri Populare din Transilvania)*. În cursul anului 2012 cercetătorul a prezentat acest studiu în mai multe conferințe.

Componentele proiectului:

- traducerea și editarea studiilor pentru volumul doi (separat în varianta maghiară și română) *Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei*, publicarea volumelor, lansarea cărții la ISPMN și în alte locații;
- prezentarea rezultatelor cercetării în mai multe prelegeri științifice la diferite evenimente, conferințe;
- stagii de documentare la Arhivele Naționale – Cluj, Biblioteca Academiei – Cluj și Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” – Cluj despre mișcarea de tip revival a Caselor de Dansuri Populare din Transilvania (Táncház).

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
  - **Lansarea celui de-al doilea volum al cărții cu titlul *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón II. (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei II.)*.**
    - **Perioada:** 29/04/2014
    - **Locul:** Casa Tranzit Ház, Cluj
    - **Responsabil ISPMN:** Könczei Csongor
    - **Număr participanți:** 25
    - **Linkuri în presă:**
      - <http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/archive,ParhiveArticleSelectedScreen.vm/id/103626/year/2014/month/4/day/2/web/1/quick/0/ynews/0/mainarticle/false;jsessionid=71D2E2BDC76350E6DDCB150BB37FC996>
      - http://www.youtube.com/watch?v=JCBF8_0PZJw&list=UUeorSFMUo2YTe5-0WgvGc_w
      - <http://www.tvrplus.ro/editie-maghiara-de-pe-unu-217867>
    - **Coorganizatori:** Fundația Tranzit Alapítvány, Asociația Bogáncs – Zurboló Egyesület
    - **Descriere:** Marți, **29 aprilie 2014**, de ziua mondială a dansului a avut loc la Casa Tranzit din Cluj lansarea celui de-al doilea volum al cărții cu titlul *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón II. (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei II)*, volum apărut la Editura ISPMN. Volumul editat de către Könczei Csongor

(cercetător ISPMN) conține prelegerile editate a două sesiuni științifice. Acest fapt determină și structura cărții. Prima parte cuprinde patru studii cu accent pe problemele etnocoreologice. Acestea au fost prezentate în 24 august 2011, în cadrul celui de-al VII-lea *Congres Internațional de Hungarologie în panelul Dans-Limbă-Comunitate*. Kőnczei Csilla, prin descrierea analogiilor și diferențelor între dans și limbă, încearcă să schițeze un posibil model de teorie a dansului (*Spre un model teoretic al dansului. Gânduri despre analogii și diferențe dintre dans și limbă*). Karácsony Zoltán analizează formele dansului fecioresc interpretat în grup, din Călata (*Feciorescul din Călata interpretat în tandem*), Varga Sándor vorbește despre influența Caselor de Dans Popular din mediul urban asupra culturii tradiționale (*Influența turismului de tip „Táncház” asupra relațiilor sociale și a culturii tradiționale dintr-un sat din Transilvania*), iar Kőnczei Csongor examinează activitatea instructorilor de dans popular în mediile tradiționale (*Influențele artei scenice în cultura tradițională de dans. Activitatea instructorilor de dans „etno” în mediul tradițional rural din Transilvania la întorsătura mileniului*). A doua parte a volumului cuprinde studii tematice prezentate la sesiunea științifică din 24 februarie 2012, la Casa Tranzit, cu tema *Reuniune dansantă, revitalizare a tradițiilor, distracție, fenomen social - 35 de ani ai Caselor de Dansuri Populare (Táncház) din Ardeal*. Pávai István tratează începuturile mișcării de tip revival a Caselor de Dans Popular din Transilvania (*De unde provine fenomenul Táncház?*). Simonffy Katalin descrie fuziunea Emisiunii în limba maghiară a Televiziunii Române cu programul pentru tineret intitulat Kaláka din perioada 1977-1980 (*Casa Dansului Popular și emisiunea Kaláka*), Zakariás Erzsébet reamintește una dintre locațiile unde a funcționat Casa Dansului Popular la sfârșitul anilor 1970 (*Casa Dansului Popular în Clubul Feroviarilor din Cluj*), Pozsony Ferenc analizează formele culturii populare tradiționale utilizate de către Casele de Dans Popular din mediul urban (*Cultură populară organic și organizată în mișcarea Táncház*), iar la finalul volumului Kőnczei Csongor prezintă printr-un rezumat scurt istoricul Caselor de Dans Popular din mediul urban transilvănean (*Scurt istoric al mișcării de tip revival al Caselor de Dansuri Populare din Transilvania*). Primul articol este semnat de recunoscutul etnocoreolog român Anca Giurghescu. *Intersecții și confluențe. Amintiri legate de Martin György* poate fi considerat una dintre cele mai importante scrieri din istoricul cercetării etnocoreologice din ultimul deceniu. Semnificația studiului provine din faptul că Anca Giurghescu, ca cel mai apropiat coleg român al lui Martin György, nu numai că descrie munca lor de teren din Ardeal, dar ea rezumă și analizează relația dintre cercetarea etnocoreologică română și maghiară din ultimii 50 de ani.

- **Prezentarea celui de-al doilea volum al cărții cu titlul *Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón II. (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei II.)*.**

- **Perioada:** 09/05/2014
- **Locul:** sediul Asociației Etnografice Kriza János din Cluj
- **Responsabil ISPMN:** Kőnczei Csongor
- **Număr participanți:** 30
- **Linkuri în presă:**

<https://www.facebook.com/events/762916597075419/permalink/762918823741863/>

- **Coorganizatori:** Asociația Etnografică Kriza János, Departamentul de Etnografie și Antropologie Maghiară din cadrul UBB
- **Descriere:** În data de **9 mai 2014** a fost organizată conferința cu titlul *Kutatás-módszertan és adatvédelem. A 21. század kihívásai a társadalomtudományi kutatásokban (Metodologia cercetării și protecția datelor. Provocările cercetărilor sociale în secolului 21)* la sediul Asociației Etnografice Kriza János din Cluj. În sfârșitul acestei conferințe organizată de către Departamentul de Etnografie și Antropologie Maghiară din cadrul UBB Cluj a fost inclusă și prezentarea al celui de-al doilea volum al cărții cu titlul *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón II. (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei II.)*, volum apărut la Editura ISPMN. Volumul a fost prezentat de către Kőnczei Csongor (cercetător ISPMN), editorul cărții.
- **Prezentarea celui de-al doilea volum al cărții cu titlul *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón II. (Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei II.)*.**
  - **Perioada:** 24/05/2014
  - **Locul:** Valea Boroș, județul Harghita
  - **Responsabil ISPMN:** Kőnczei Csongor
  - **Număr participanți:** 50
  - **Coorganizatori:** Asociația de Dans Popular al Maghiarilor din România
  - **Descriere:** În perioada **22–25 mai 2014** a fost organizată de către Asociația de Dans Popular al Maghiarilor din România a *IX-a ediție a Întâlnirii Muzicienilor Tradiționali din Transilvania din Valea Boroș, județul Harghita*. În programul evenimentului a fost inclus la data de 24 mai și prezentarea al celui de-al doilea volum al cărții cu titlul *Az erdélyi magyar táncművészet és táncstudomány az ezredfordulón II. [Coregrafia și etnocoreologia maghiară din Transilvania în mileniul trei II.]*, volum apărut la Editura ISPMN. Volumul a fost prezentat de către Kőnczei Csongor (cercetător ISPMN), editorul cărții.

Titlul proiectului: *Minoritatea slovacă din România*

Perioada: 01/02/2014 - 01/11/2014

Coordonator proiect: Peti Lehel

Cercetător ISPMN participant în proiect: Hossu Iulia

Instituții partenere: Asociația Filmtett (România)

Tema proiectului: Film documentar despre situația actuală a minorității slovace din regiunea Sălaj-Bihor. Prezentarea diversității culturale a comunităților prin intermediul unui film documentar realizat după metodologia cercetărilor etnografice/antropologice.

Locul desfășurării: Satele slovace din județele Arad, Bihor și Sălaj, orașul Nădlac

Antecedente proiectului: identificarea sistemului instituțional al minorității slovace realizat în cadrul proiectului *Sistemul instituțional al minorităților naționale din România (responsabili: Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel)*. Filme documentare despre minorități tradiționale (ceangăi), despre o comunitate germană din Județul Satu Mare, *Minorități în tranziție – Ucrainenii din Maramureș*, *Minorități în tranziție – Cehii din Banat*, filme documentare realizate de ISPMN și Asociația Filmtett. Volum colectiv în limba română și traducerea acestuia în limba maghiară, intitulat *Minorități în zonele de contact interetnic. Cehii și slovacii în România și Ungaria*, editat de Jakab Albert Zsolt – Peti Lehel, ISPMN, 2010.

Rezultatele proiectului:

- Materiale audio/video/digitale:

- **Filme:**

Durata film: 30 de minute

Regizori: Zágoni Bálint

Cameră: Varró Bódoczi Zoltán

Producători: ISPMN

Interviuri realizate de: Peti Lehel și Iulia Hossu

Sinopsis: Documentarul prezintă viața comunităților slovace din județele Bihor, Sălaj, precum și situația instituțiilor culturale, politice, educaționale și bisericești care contribuie la prezervarea identității și a limbii slovace. Conform recensământului din 2011, în România s-au declarat de naționalitate slovacă 13.654 de persoane. O parte a acestei minorități trăiește în județele Bihor și Sălaj, regiuni unde s-au stabilit la sfârșitul secolului al XVIII-lea, începutul secolului al XIX-lea, în speranța unui trai mai bun. O parte din satele nou-înființate se aflau în locuri izolate, departe de drumurile principale. Documentarul are la bază peste 10 ore de material video filmat, interviuri cu numeroase personalități aparținând elitei culturale și politice ale comunității, precum și înregistrarea unor evenimente importante din viața comunităților slovace din această regiune.

Titlul proiectului: *Jó együtt élési kódex (Codul buneii conviețuirii)*

Perioada: 01/06/2014

Coordonator proiect: Kozák Gyula

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Plainer Zsuzsa, Székely István

Cercetători externi participanți în proiect: Marius Lazăr, Ovidiu Pecican

Instituții partenere: Consiliul Județean Harghita (România)

Tema proiectului: Proiectul abordează problema conviețuirii în localitățile multietnice. Deși există mai multe legi care reglementează relațiile etnice, drepturile lingvistice sau în general drepturile minorităților naționale, unele situații locale reclamă găsirea unor soluții specifice. Una dintre aceste soluții este elaborarea unor mecanisme eficiente de colaborare între instituțiile administrației locale. Pornind de la modele existente, cum ar fi democrația consocională, proiectul își propune operaționalizarea unor relații instituționale dezirabile care să îmbunătățească climatul interetnic local. Aceste propuneri vor fi dezbătute în cadrul unor mese rotunde și focus-grupuri organizate pe plan local, iar soluțiile agreeate de toate părțile implicate vor fi incluse în regulamentul de organizare și funcționare al instituțiilor care aderă la această inițiativă de colaborare. Inițiativa se poate constitui eventual într-un model de bună practică instituțională care poate fi preluat și în alte contexte locale.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:

- **Ghid de interviu pentru focus-grup**

Întrebări pentru focus-grup, mai multe variante, în limba maghiară

- ***Jó együttélési kódex (Codul buneii conviețuirii)***

Codul buneii conviețuirii interetnice - fundamentare teoretică și o listă de propuneri pentru măsuri posibile

- ***Codul buneii conviețuirii***

Documentul trece în revistă soluțiile de gestionare a comunităților multietnice din literatura de specialitate și oferă o paletă de recomandări

Titlul proiectului: *Editura Kriterion: concepție și practică*

Perioada: 01/02/2014 - 01/12/2014

Coordonator proiect: Lőrincz József

Cercetător ISPMN participant în proiect: Kiss Ágnes

Tema proiectului: Între 1970-1990, Editura Kriterion a fost cea mai importantă instituție culturală minoritară. Pe lângă promovarea culturii minorităților (literatură, artă, filozofie, științe, cunoștințe tehnice etc.) în limba lor maternă, Editura a avut un rol important în prezentarea acestor culturi prin traduceri (din limba minorităților în limba altor minorități sau în română, respectiv din română în limbile minorităților).

Proiectul își propune să reconstruiască atât concepția care a stat la baza acestei edituri unice în Europa de Est, cât și practica de zi cu zi în centrul de la București și în filiala de la Cluj.

Proiectul este un prim pas în cercetarea amănunțită a Editurii Kriterion. A doua etapă va fi prelucrarea fondului editurii (păstrat la Cluj).

Rezultatele proiectului:

- Materiale audio/video/digitale:
  - **Interviuri:** 13
- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - ***Kriterion Kiadó interjúkban. Identitásunk és hatalmi korlátozás (Editura Kriterion în interviuri. Muncă identitară și constrângeri ale puterii politice)***
Raportul a fost elaborat de Bartha Katalin Ágnes în cadrul bursei postdoctorale ISPMN 2014. Lucrarea se bazează pe interviurile realizate de autoare cu foștii redactori ai editurii (în perioada 1970-1990).
- Organizare eveniment ISPMN:
  - **Aniversarea a 45 de ani de la fondarea Editurii Kriterion - Masă rotundă cu ocazia aniversării a 45 de ani de la fondarea Editurii Kriterion**
    - **Perioada:** 05/12/2014
    - **Locul:** Sfântu Gheorghe, Arcuș
    - **Responsabil ISPMN:** Lőrincz József
    - **Număr participanți:** 24
    - **Linkuri în presă:** <http://www.szekelyhon.ro/muvelodes/kriterion-45-a-talalkozo-arkoson>
<http://stiri.covasnamedia.ro/2014/12/03/kriterion-la-45-de-ani/>
http://www.3szek.ro/load/cikk/76102/konyvkiadas_a_diktaturaban_45_eves_a_kriterion
<http://www.eirodalom.ro/aktualis/item/1935-kriterion-45-tal%C3%A1lkoz%C3%B3,-tervek/1935-kriterion-45-tal%C3%A1lkoz%C3%B3,-tervek.html#.VIbH9KsXVp>
<http://agenda.liternet.ro/articol/19182/Comunicat-de-presa/O-privire-in-cosul-multicultural-al-lui-Geza-Domokos-Kriterion-la-45-de-ani.html>
<http://idogep.transindex.ro/event/1819/kerekasztal-a-kriterion-konyvkiado-megalakulasanak-45-evfordulojara>
<http://www.agerpres.ro/comunicate/2014/12/01/comunicat-de-presa-editura-kriterion-15-48-55>
    - **Coorganizatori:** Asociația Domokos Géza, ISPMN, Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania, Institutul Maghiar din București, Centrul de Cultură Arcuș
    - **Descriere:** Vineri, **5 decembrie 2014**, la Centrul de Cultură Arcuș (județul Covasna) a fost sărbătorită **aniversarea a 45 de ani de la înființarea**

Editurii Kriterion cu o **masă rotundă**. Dezbaterile s-au axat pe perioada 1970-1990 din istoria Editurii. Editura Kriterion a fost înființată în decembrie 1969 ca instituție de cultură minoritară care, începând cu 1 ianuarie 1970, a publicat în limbile naționalităților din România volume de o mare diversitate (beletristică, științe ale naturii, științe sociale și istoria artei), iar începând din 1971, prin traduceri în limba română, a facilitat accesul cititorilor români la cele mai valoroase opere din literaturile celorlalte naționalități din România. Până în august 1990, directorul Editurii a fost scriitorul, traducătorul, editorul și omul politic Domokos Géza (1928-2007). Sub conducerea sa, Editura a devenit un atelier de prestigiu european, deschis culturii scrise minoritare din România, unde s-au născut opere în limbile maghiară, germană, sârbă, idiș, slovacă, ucraineană, turcă, tătară și rusă lipoveană. La masa rotundă au participat 13 foști redactori ai Kriterion: Dávid Gyula, Bálint Lajos, Szilágyi N. Sándor, H. Szabó Gyula, Szabó Zsolt, Mező Piroska, Elena Diatcu, Ștefan Lepoiev, Szemlér M. Judit, Panait Róza, Gabriel Gafița, Kacsó Judit, Molnár Gusztáv. Principalele teme de discuție au fost: Lansarea Kriterion - echipa și atmosfera din Editură; Rolul lui Géza Domokos; Ateliere redacționale; Interdicții și cumpăniri (De la planul editorial la apariția cărții); Triada editori-autori-cititori. Dezbaterile au fost moderată de Bartha Ágnes-Katalin, beneficiară a unei burse postdoctorale ISPMN în anul 2014. Din partea ISPMN au mai luat parte la eveniment Lőrincz József și Kiss Ágnes (cercetători ISPMN), coordonatorii proiectului.

Titlul proiectului: *Strategii economice și etnicitate: coexistența romilor cu maghiari în două sate transilvănene*

Anul: 2012- în derulare

Perioada: 01/09/2014

Coordonator proiect: Peti Lehel

Tema proiectului: Continuarea cercetării de teren care a debutat în 2012 în două localități agrare, Agrașteu și Suatu pe tema strategiilor economice urmate de comunitatea maghiară și romă, precum și coexistența a celor două comunități. Se propune cercetarea strategiilor comunităților după aderarea la UE, precum și efectul produs asupra relațiilor comunitare.

Antecedentele proiectului: cercetare de teren în 2012, participare la conferință.

Componentele proiectului: cercetare de teren, participare la conferință, working paper.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
  - **WP Nr. 57.** *Strategii de subzistență într-o localitate de lângă Târnava Mică / Subsistence strategies in a settlement situated along the Kis-Küküllő (Târnava Mică) river*
  - **WP Nr. 56.** *Schimbări în agricultura rurală într-o localitate din Transilvania/The changes of rural farming in a Transylvanian settlement*

Titlul proiectului: *Locuri și spații ale identității naționale în cadrul minorităților naționale din Transilvania*

Anul: 2012- în derulare

Coordonator proiect: Jakab Albert Zsolt

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Gidó Attila, Peti Lehel

Cercetători externi participanți în proiect: Un bursier ISPMN

Instituții partenere: Asociația Etnografică Kriza János (România), Asociația pentru Protejarea Monumentelor și a Locurilor Comemorative din Partium și Banat (România)

Tema proiectului: Cercetarea și analiza locurilor și spațiilor identității minorităților naționale din Transilvania.

Scopul proiectului:

- întocmirea și completarea unei baze de date pe următoarele categorii: copac comemorativ, plăci comemorative, statui și busturi, monumente publice (comemorative), obeliscuri, cenotafuri, cimitire de onoare;
- publicarea datelor pe un site special;
- cercetarea și analiza practicilor de comemorare legate de aceste locuri și spații.

Antecedente proiectului:

- În anul 2012 s-a luat legătura cu instituțiile de specialitate, s-au publicat două cărți în limba maghiară pe tema ridicării monumentelor și practica comemorării în Cluj-Napoca, cercetătorul a participat la conferințe naționale și internaționale pe tema respectivă.
- În anul 2013 s-a întocmit baza de date a monumentelor din Partium și Banat, urmează completarea și continuarea adunării datelor din Transilvania.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Locuri ale memoriei (statui, placi memoriale etc.)**
    - **Formatul bazei de date:** excel și texte
    - **Descrierea bazei de date:** Datele prelucrate provin din monografiile, periodice, broșuri, studii de caz, siteuri web ale comunităților și alte publicații. Aceste surse conțin informații referitoare la spațiile și evenimentele comemorative ale minorităților naționale de la început până în prezent. Maghiarii, germanii, slovacii, evrei sunt prezenți în această bază de date cu peste 500 de monumente, statui, cenotafuri, plăci etc. Cercetarea acestor spații comemorative s-a efectuat cu utilizarea periodicilor apărute în județele Arad, Bihor, Sălaj și Satu Mare. Aceste jurnale, ziare ale minorităților prezentau amănunțit festivitățile de inaugurare ale monumentelor și plăcilor.
În baza de date s-au trecut plăci comemorative, statui și busturi, monumente publice, obeliscuri, cenotafuri, cimitire de onoare și copaci comemorative. Aceste obiecte în primul rând au fost găsite în județele Arad, Bihor, Sălaj și Satu Mare. În baza de date sunt trecute: anul inaugurării, subiectul comemorării, locul exact, localitatea, județul, inițiatorul comemorării, executantul, descrierea sărbătorii de inaugurare și poze despre obiectivul comemorării.
Baza de date a locurilor comemorative din Transilvania și Banat este în format electronic, conține peste 500 de obiecte și ulterior va fi încărcat în baza de date online a paginii web a ISPMN.
    - **Colectarea datelor:** 01/07/2014 - 30/09/2014

Titlul proiectului: *Transforming Ethnic Relations [Transformarea relațiilor etnice]*

Coordonator proiect: Anghel Remus

Instituții partenere: Universitatea „Babeș-Bolyai” (România)

Tema proiectului: analiza migrației și inegalității sociale

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - *Migration in differentiated localities: changing statuses and ethnic relations in a multi-ethnic locality in Transylvania, Romania (Migrația în localități diferențiate: schimbarea relațiilor etnice și a status-ului într-o localitate multi-etnică din Transilvania)*

Articolul a fost acceptat în revista ISI Population, Space and Place.

Titlul proiectului: *Multi-sited ethnography and insider research [Etnografie multisituată și cercetare de către insider]*

Perioada: 11/07/2014

Coordonator proiect: Anghel Remus

Instituții partenere: Universitatea „Babeș-Bolyai” (România)

Tema proiectului: publicație pe marginea etnografiei multi-situate.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - *Insider Research on Irregular Migration: Transnational Methodology and the Possibility of Multiple Roles (Cercetarea de tip insider în migrația iregulară: metodologie transnațională și posibilitatea rolurilor multiple)*

Articol apărut în cadrul forumului electronic al ISA, Asociația Sociologică Internațională, la adresa: <http://www.isa-sociology.org>. Articolul se ocupă cu limitele și oportunitățile cercetării de tip insider în analiza migrației iregulare. Cercetarea de la care a pornit articolul este de tip multi-situat, cu cercetare de teren în România și Italia. Articolul subliniază faptul că cercetătorii nativi au capacitatea de a avea poziționalitate multiplă în cazul acestui tip de cercetare.

Cap. III. Centrul de documentare

1. Proiecte inițiate de către *Centrul de documentare*

Titlul proiectului: *Turcii și tătarii din Dobrogea. Reconfigurarea identitară și politicile statului turc, în perioada postcomunistă*

Perioada: 01/03/2014 - 01/03/2015

Coordonator proiect: Adriana Cupcea

Cercetător ISPMN participant în proiect: Hossu Iulia

Instituții partenere: Institutul de Turcologie și Studii Central Asiatice - Universitatea „Babeș-Bolyai” (România), Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța (România)

Tema proiectului: Până în prezent, cercetările care au vizat cele două comunități turcă și tătară din Dobrogea, reprezintă în cea mai mare parte expuneri pozitivistice, axate pe furnizarea unor date istorico-demografice și a unor informații legate de evoluția învățământului și a vieții spirituale a celor două comunități, alături de o concentrare aproape exclusivă, din punct de vedere cronologic, asupra perioadei cuprinse între 1878, când are loc încorporarea Dobrogei la România și 1946 la instaurarea comunismului.

Cercetarea de față, își propune să depășească stadiul actual al cercetărilor, printr-o analiză interdisciplinară, bazată pe cercetarea de teren, a evoluției postcomuniste a celor două paliere identitare esențiale ale celor două comunități, etnic și religios, a rolului propriilor instituții, reprezentative și religioase, dar și a politicilor statului turc (stat-mamă, în cazul turcilor; al doilea stat-mamă, în cazul tătarilor) în conservarea sau redimensionarea identității după căderea comunismului. Abordarea propusă este importantă întrucât cuprinde analiza factorilor esențiali în modelările identitare ale turcilor și tătarilor după 1990: transformările structurale, politico-economice și sociale provocate de perioada comunistă și politicile statului protector, Turcia, implementate prin intermediul actorilor săi politici și religioși, prezenți în Dobrogea.

Alături de obiectivul științific, proiectul își propune popularizarea, în rândul mediului academic și a publicului larg, a identității și patrimoniului cultural al turcilor și tătarilor dobrogeni, prin organizarea unei expoziții de fotografii, realizate în perioada cercetării de teren. Expoziția cuprinde fotografii ale momentelor importante din viața celor două comunități, scene de viață cotidiană, monumente ale patrimoniului cultural musulman.

Antecedentele proiectului: În anul 2013 Adriana Cupcea, coordonatorul proiectului, a efectuat în calitate de bursier ISPMN, o cercetare de teren, legată de evoluțiile identitare la turcii și tătarii din Dobrogea, în perioada comunistă. Rezultatele cercetării, publicate în seria ISPMN Working Papers in Romanian Minority Studies, cu titlul *Construcția identitară la comunitățile turcă și tătară din Dobrogea, nr. 49*, reprezintă punctul de plecare al proiectului de față.

Rezultatele proiectului:

- Materiale audio/video/digitale:
  - **Interviuri:** 20
- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - *Turc, tătar sau turco-tătar. Probleme ale identității la turcii și tătarii din Dobrogea*

Descriere: În cadrul literaturii de specialitate, dar și din perspectivă instituțională generală, comunitățile turcă și tătară din Dobrogea, beneficiază de cele mai multe ori de plasarea în cadrul unor sintagme monolitice, fie de configurație etnică - minoritatea turco-tătară, fie de configurație religioasă - comunitatea musulmană. În prezent, abordarea celor două grupuri etnice, ca două comunități distincte se impune

nu doar ca urmare a evoluției organizării lor politice și instituționale, în perioada postcomunistă. Motivația unei asemenea abordări implică și raportul dintre autoreprezentările etnice și reprezentările reciproce ale alterității turc-tătar.

Cercetarea de față are ca scop analiza utilizărilor și a raportărilor la termenii de turc, tătar și turco-tătar, ca o reflexie a discursului argumentativ, configurat după 1990, în scopul legitimării opțiunilor pentru o identitate etnică singulară, fie turcă sau tătară, fie pentru o identitate cu un dublu indicator etnic, cea turco-tătară. În același timp, cercetarea relevă alternanța cronologică a acestor opțiuni, începând de la nivelul discursului oficial și până la cel al membrilor comunității, identificând factorii sociali, politici, economici, culturali sau simbolici care determină succesiunea opțiunilor identitare în perioada postcomunistă. Din punct de vedere metodologic, cercetarea se bazează pe analiza de text aplicată textelor de presă, publicate în revistele celor două comunități turcă și tătară, Hakses (Vocea autentică), respectiv Karadeniz (Marea Neagră). S-au folosit în același timp o serie de documente emise de organizațiile reprezentative ale celor două grupuri etnice, unele dintre ele publicate, altele documente inedite, aflate în arhiva ISPMN. Nu în ultimul rând cercetarea se bazează pe un număr considerabil de interviuri semistructurate cu membri ai celor două comunități, realizate pe parcursul unor campanii de teren successive, inițiate la începutul anului 2013, dezbaterile asupra unei identități turce, tătare sau turco-tătare, fiind un subiect recurent, care se autoimpune cercetătorului aflat în teren.

- Organizare eveniment ISPMN:

- **Expoziția Turcii și tătarii din Dobrogea. Amintiri**

- **Perioada:** 09/10/2014 respectiv 19/11/2014
    - **Locul:** Constanța, București
    - **Responsabil ISPMN:** Adriana Cupcea
    - **Număr participanți** la cele două vernisaje: 40 respectiv 30
    - **Linkuri în presă:**

- http://www.telegrafonline.ro/1412888400/articol/281488/amintiri_fotografice_d_espre_turcii_537i_tatarii_dobrogeni.html

- **Coorganizatori:** Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, respectiv Muzeul Țăranului Român.
      - **Descriere:** Unul din produsele acestui proiect îl reprezintă expoziția *Turcii și tătarii din Dobrogea. Amintiri*. Expoziția conține 32 de fotografii, provenind din colecții personale ale membrilor celor două comunități, turcă și tătară din Dobrogea. Acestea au fost preluate în formă digitală și ulterior prelucrării lor au fost imprimate pe pânză. Tema expoziției, așa cum sugerează și titlul o constituie o istorie în imagini a celor două comunități, așa cum se regăsește în arhivele de familie, practic o istorie a vieții private a unor destine de familie sau individuale, care fiecare în parte surprind evenimente, perioade așa cum au fost ele trăite de membrii comunității. Fotografiiile redau momente din viața de familie a celor două comunități - nuntă, circumcizie, înmormântare - dar și aspecte care țin de cultura, religia și modul de petrecere a timpului liber. Din punct de vedere cronologic, fotografiile cuprind segmentul cuprins între începutul secolului al XIX-lea și până la începutul secolului XX.

Expoziția a fost vernisată la Constanța, la Muzeul de Istorie Națională și Arheologie în cadrul Conferinței Construcția identitară la turcii și tătarii din Dobrogea, în data de 9 octombrie 2014, iar pe data de 19 noiembrie a fost

vernisață la Muzeul Țăranului Român, unde va fi deschisă publicului din București până pe data de 7 ianuarie 2015.

- **Masa rotundă *Construcția identitară la turcii și tătarii din Dobrogea***
  - **Perioada:** 10/10/2014
  - **Locul:** Constanța
  - **Responsabil ISPMN:** Adriana Cupcea
  - **Număr participanți:** 20
  - **Coorganizatori:** Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Institutul de Turcologie și Studii Central-Asiatice UBB Cluj-Napoca.
  - **Descriere:** Conferința ISPMN cu titlul *Construcția identitară la turcii și tătarii din Dobrogea* a reunit cercetători cu preocupări în cercetarea celor două comunități, provenind din domenii diverse ca istorie, antropologie sau sociologie, oferind astfel posibilitatea stabilirii stadiului actual al cercetărilor în domeniu. Prezentările vor fi incluse într-un volum colectiv, care va apărea la Editura ISPMN, pe parcursul anului 2015.

Titlul proiectului: *Hărți etnice*

Anul: 2010 – în derulare

Coordonator proiect: Vitos Katalin

Tema proiectului: Proiectul constă în prezentarea spațială a datelor statistice și demografice referitoare la minoritățile etnice și naționale din România, cu scopul de a facilita interpretarea acestor date în relație cu realitatea geografică.

Tematica: distribuția etnică (2002, 2011), lingvistică (2002, 2011) a minorităților naționale din România în județele și unitățile administrative, gradul de suprapunere etnică și lingvistică respectiv hărțile instituțiilor minorităților naționale.

Hărțile sunt realizate folosind următoarele surse:

- recensământul populației din anul 2002, apartenența etnică, nivel de localitate;
- recensământul populației din anul 2002, limba maternă, nivel de localitate;
- recensământul populației din anul 2011, apartenența etnică, nivel de comună;
- cadastrul instituțiilor al minorităților naționale.

Pagina web: <http://www.ispmn.gov.ro/maps>

Suprafața de administrare: <http://www.ispmn.gov.ro/admin>

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Hărțile etnice 2011 - recensământ rezultatele finale**
    - **Formatul bazei de date:** gis files și motor de căutare online
    - **Descrierea bazei de date:** hărțile etnice pe țară și pe județe 2011 (98 hărți în format jpg)-
hărțile limba maternă pe țară și pe județe 2011(98 hărți în format jpg)-
distribuția minorităților 2011 - hărțile pe țară și pe județe (42 hărți în format jpg) -
    - **Colectarea datelor:** 03/06/2014
    - **URL:** <http://ispmn.gov.ro/maps>

Titlul proiectului: *Monitorizarea presei privind minoritățile naționale*

Anul: 2009 - în derulare

Coordonatori proiect: Vitos Katalin, Plainer Zsuzsa

Cercetător ISPMN participant în proiect: Sebesi Claudia

Cercetător extern participant în proiect: Győri Tamás

Tema proiectului: Monitorizarea presei pe următoarele tematici: conflicte interetnice, legea privind statutul minorităților naționale din România, legea învățământului – predarea limbii române ca a doua limbă, problema emigranților români din Italia, transformarea sistemului electoral – problematica reprezentării minorităților în parlament (problema votului uninominal), conflictul romi - Primăria Baia Mare, dezbaterea etnonimelor rom-țigăni, dubla cetățenie - minoritatea maghiară din România, imigranții români (Spania, Franța, Anglia, Germania), reforma regiunilor de dezvoltare, tinerii romi – condițiile sociale, tinerii romi – copiii romi în familie, tinerii romi – educația, tinerii romi – liceul de romi din București, Recensământul Populației și al Locuințelor 2011, „minoritatea română” în județele Covasna și Harghita (cazul bentiței tricolore), problematica steagului secuiesc, ISPMN în presă.

Scopul proiectului:

- crearea unei baze de date cu articolele, știrile, interviurile, reportajele, editorialele apărute, care sunt disponibile pentru cei interesați de o analiză mai amplă, cantitativă a discursurilor publice legate de minoritățile naționale;
- prelucrarea materialelor existente, posibilitate de publicație online (posibil sub formă de WP) pentru studenți, masteranzi, doctoranzi;
- colaborare, schimb și uniformizare baze de date cu alte instituții, organizații interesate de monitorizarea temelor legate de minoritățile naționale.

Antecedentele proiectului: Crearea unei baze de date online cu articolele adunate, administrare pagina web. Articole în tematicile prezentate: cca 4700.

Pagina web: <http://adatbank.transindex.ro/regio/ispmn/sajto/>

<http://ispmn.gov.ro/page/monitorizare-de-pres>

Suprafață de administrare: <http://adatbank.ro/regio/ispmn/sajto/admin>

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **ISPMN în presă 2010-2014**
    - **Formatul bazei de date:** doc
    - **Colectarea datelor:** 01/01/2014 - 31/12/2014
- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - **Problematica steagului secuiesc – analiză**
Descriere: manuscris - Győri Tamás (voluntar) – în curs de editare

Titlul proiectului: *RE/SEARCH - Documentarea cercetărilor științifice privind minoritățile naționale din România*

Anul: 2012- în derulare

Coordonator proiect: Kiss Ágnes

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Vitos Katalin, Virginás Péter, Hossu Iulia

Tema proiectului: Prin acest proiect se dorește pe de o parte colectarea și sistematizarea textelor, proiectelor, filmelor documentare și evenimentelor științifice care abordează minoritățile naționale din România, mai precis, rezultate apărute din 1990 încoace. Pe de altă parte, această bază de date este pusă la dispoziția publicului larg pe o suprafață on-line care dispune de un motor de căutare complex.

Proiectul a fost inițiat de către Centrul de documentare ISPMN la sfârșitul anului 2012.

Între **antecedentele proiectului** pot fi enumerate următoarele: proiectul *Noutăți în cercetarea minorităților naționale*, proiectul *ISPMN Newsletter*, *Filmoteca ISPMN*, proiectele editoriale ISPMN.

La începutul anului 2014 Centrul de documentare dispune de o bază de date cu publicațiile științifice care abordează minoritățile mici cuprinzând 1092 titluri care au fost încărcate pe suprafața on-line (<http://ispmn.gov.ro/researches>), respectiv o bază de date cu filmele documentare (toate minoritățile) conținând 437 titluri.

În anul 2014 se dorește: 1. încărcarea pe pagina web a bazei de date de filme documentare, respectiv completarea listei, 2. întocmirea unor bibliografii selectivă a publicațiilor care abordează germanii, evreii și maghiarii din România, compilarea bazei de date pentru rubrica „proiectele” (sondaje, colecții de interviuri, colecții de texte etc.) respectiv încărcarea datelor obținute pe suprafața online, 3. dezvoltarea motorului de căutare (eg. „limbă abstract”), 4. controlul titlurilor introduse de colaboratorii exteriori (bursieri).

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Bibliografie selectivă a evreilor din România**
    - **Formatul bazei de date:** word și EndNote
    - **Descrierea bazei de date:** Baza de date selectivă a fost compilată de Olosz Levente, bursier ISPMN.
    - **Colectarea datelor:** 01/07/2014 - 30/11/2014
    - **Numărul cazurilor:** 1270
    - **URL:** <http://ispmn.gov.ro/researches>
  - **Bibliografie selectivă a germanilor din România**
    - **Formatul bazei de date:** word
    - **Descrierea bazei de date:** Bibliografia selectivă a germanilor din România a fost compilată de către Vasile Ciobanu, bursier ISPMN.
    - **Colectarea datelor:** 01/07/2014 - 30/09/2014
    - **Numărul cazurilor:** 612
  - **Baze de date cu minoritățile din România**
    - **Formatul bazei de date:** word și EndNote
    - **Descrierea bazei de date:** Baza de date a fost compilată de către Bursan Ioana, bursier ISPMN.
    - **Colectarea datelor:** 01/07/2014 - 30/11/2014
    - **Numărul cazurilor:** 550
    - **URL:** <http://ispmn.gov.ro/researches>
  - **Baze de date - Filme documentare 1**
    - **Formatul bazei de date:** EndNote
    - **Descrierea bazei de date:** Baza de date a fost elaborată de către Oláh Dániel, bursierul Colegiului Mathias Corvinus (MCC, Budapesta) care a desfășurat muncă voluntară la ISPMN. Punctul de pornire a fost baza de date a filmelor documentare procurată de către ISPMN de la Fundația Jakabffy și Asociația Filmetett. Datele și informațiile au fost completate, traduse, introduse în EndNote și încărcate în motorul de căutare online RE/SEARCH.
    - **Colectarea datelor:** 01/08/2014 - 01/09/2014
    - **Numărul cazurilor:** 278
    - **URL:** <http://ispmn.gov.ro/researches>
  - **Baze de date - Filme documentare 2**
    - **Formatul bazei de date:** EndNote

- **Descrierea bazei de date:** Baza de date a fost elaborată de către Pál Előd, student UBB care a desfășurat practică profesională la ISPMN. Punctul de pornire a fost baza de date a filmelor documentare procurată de către ISPMN de la Fundația Jakabffy și Asociația Filmetett. Datele și informațiile au completate, traduse, introduse în EndNote.
  - **Colectarea datelor:** 16/12/2014
  - **Numărul cazurilor:** 108
- Rapoarte / manuscrite / publicații:
  - **Raport de cercetare - Bibliografia selectivă a evreilor din România**
Descriere: Raportul a fost întocmit de către Olosz Levente, bursier ISPMN în perioada 01.07.2014 - 30.11.2014. Potrivit contractului de bursă, Olosz a elaborat o bibliografie selectivă cu publicațiile care tratează istoria, etnografia, sociologia, antropologia, arta, cultura, știința, presa, literatura, sănătatea, viața socială și politică, societățile și asociațiile, respectiv activitatea sportivă a membrilor minorității evreiești din România. Lucrările selectate sunt lucrări mai noi, publicate în ultimii 25 de ani în limba română, maghiară, engleză și germană. Cele 1270 titluri selectate au fost încărcate în motorul de căutare RE/SEARCH: <http://ispmn.gov.ro/researches>.
  - **Raport de cercetare - Bibliografia selectivă a germanilor din România**
Descriere: Raportul de cercetare a fost întocmit de către Vasile Ciobanu, bursier ISPMN în perioada 01.07.2014 - 30.09.2014. Potrivit contractului, Ciobanu a elaborat o bibliografie selectivă cu publicațiile din ultimii 25 de ani care tratează istoria, etnografia, sociologia, antropologia, arta, cultura, știința, presa, literatura, sănătatea, viața socială și politică, societățile și asociațiile, activitatea sportivă a membrilor minorității germane din România. A avut în vedere specificul acestei minorități care se compune din mai multe grupuri: sașii transilvăneni, șvabii bănățeni, șvabii sătmăreni, germanii din Banatul Montan, germanii din Maramureș, germanii din Bucovina, germanii din Basarabia, germanii din Vechiul Regat, germanii din Dobrogea, landlerii. În cadrul cercetării a realizat și predat ISPMN o bibliografie selectivă privind germanii din România însumând un număr de 612 titluri, respectiv o bază de date cu informațiile necesare motorului de căutare online RE/SEARCH.
  - **Raport de cercetare - Baze de date a minorităților naționale din România**
Descriere: Raportul fost întocmit de către Bursan Ioana, bursier ISPMN. Potrivit contractului, Bursan a elaborat o bază de date cu un număr de peste 400 de titluri (550) de documente – materiale primare de cercetare în domeniul minorităților naționale. Acestea au fost introduse în programul EndNote și încărcate pe pagina web a ISPMN, pe platforma RE/SEARCH. Baza de date cuprinde titluri de proiecte, filme documentare, evenimente științifice, rapoarte, documente în lucru, manuscrite, seturi de chestionare, barometre de opinie, colecții de interviuri, colecții de fotografii, înregistrări audio și alte baze de date.

Titlul proiectului: *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România*

Anul: 2010 – în derulare

Coordonator proiect: Kiss Ágnes

Tema proiectului: Scopul proiectului este colectarea și difuzarea informațiilor despre lucrările științifice recent apărute în domeniul cercetării minorităților naționale din România, respectiv evenimentele de importanță majoră din această arie. Proiectul contribuie la creșterea vizibilității lucrărilor științifice din domeniul vizat și la intensificarea fluxului de informații între instituțiile

interesate, respectiv autorii lucrărilor. În cadrul acestui proiect, între lucrările științifice promovate se includ publicațiile apărute în România și în străinătate, precum și sursele prime create de diferite instituții. Informațiile referitoare la evenimente importante conțin știri și anunțuri despre simpozioane, conferințe, mese rotunde, workshop-uri și expoziții organizate în țară și în străinătate pe tema minorităților naționale din România.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrite / publicații:
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, ianuarie 2014*
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, februarie 2014*
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, martie - aprilie 2014*
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, mai 2014*
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, iunie - august 2014*
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, septembrie 2014*
  - *Noutăți în cercetarea minorităților naționale din România, octombrie 2014*

Titlul proiectului: *Pagina Web ISPMN*

Anul: 2008 – în derulare

Coordonator proiect: Vitos Katalin

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Virginás Péter, Hossu Iulia, Kiss Ágnes

Scopul proiectului: Cei care accesează pagina noastră de web se pot informa cu privire la profilul Institutului, a principalelor cercetări și proiecte efectuate de către noi și pot accesa rapoartele acestora; au accesul la catalogul online al bibliotecii ISPMN, pot afla informații despre viitoare manifestări, conferințe organizate de către instituția noastră, pot chiar descărca versiunea online a cărților, newsletter-urilor, textelor *Studiilor de atelier* pe care le edităm.

Antecedentele proiectului: Conținutul paginii este dezvoltat încă din anul 2007 în 3 limbi: limba română, limba engleză și limba maghiară. Conținutul paginii este permanent dezvoltat cu noile proiecte ale Institutului, cu rapoartele rezultate în urma cercetărilor, cu noile publicații ale Editurii ISPMN etc., astfel încât să ofere o imagine cât mai completă despre activitățile Institutului precum și despre alte tipuri de informații care ar putea fi utile celor interesați de problematica minorităților naționale, atât la nivel național cât și internațional.

Pagina web: www.ispmn.gov.ro

Suprafața de administrare: www.ispmn.gov.ro/admin

Componentele proiectului (stagii de documentare, anchete sociologice, ateliere, mese rotunde, conferințe etc.): programare web, actualizare permanentă.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Pagina Web ISPMN**
    - **Descrierea bazei de date:** actualizarea permanentă a conținutului: știri ISPMN, aparițiile editurii ISPMN, Cv-urile cercetătorilor, rezultatele cercetărilor (rapoarte de cercetare, materiale multimedia, baze de date). Actualizare proiecte: prezentarea rezultatelor unor proiecte, programarea uploadării unor proiecte (Banca de date Roma, Informații utile, Linkuri utile, Biblioteca ISPMN, Banca de date, Monitorizarea de presă). Dezvoltare suprafață administrativă permanentă, dezvoltare design. Vizualizări de pagină: 88.322, vizitatori: 21.879.
    - **Colectarea datelor:** 01/01/2014 - 31/12/2014
    - **URL:** ispmn.gov.ro

Titlul proiectului: *Platformă activități ISPMN*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Vitos Katalin

Tema proiectului: Suprafață web și suprafață administrativă pentru înregistrarea și arhivarea cercetărilor, proiectelor ISPMN: elaborarea *Planului de activitate ISPMN*, elaborarea *Raportului de activitate ISPMN*, arhivarea ISPMN, evidență buget pe activități.

Scopul proiectului: colectarea, sistematizarea și păstrarea materialelor aferente proiectelor derulate în cadrul *Compartimentului de studii, analiză și cercetare ISPMN*, respectiv *Centrul de documentare ISPMN*.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Platformă activități ISPMN**
    - **Formatul bazei de date:** online
    - **Descrierea bazei de date:** internă, <http://ispmn.gov.ro/activity>
    - **Colectarea datelor:** 31/12/2014
    - **URL:** <http://ispmn.gov.ro/activity>

Titlul proiectului: *NL ISPMN*

Anul: 2010 – în derulare

Coordonator proiect: Hossu Iulia

Tema proiectului: Centrul de documentare a lansat în luna octombrie 2010 Newsletter-ul ISPMN. Scopul său este de a oferi publicului avizat informații despre principalele activități organizate sub egida institutului sau de către cercetătorii care activează în cadrul acestuia. Paleta de evenimente la care se face referire este destul de largă, cuprinzând informații despre: ultimele apariții editoriale ale ISPMN, conferințe, ateliere, mese rotunde organizate de către institut, parteneriate de cercetare etc.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - *Newsletter ISPMN, ianuarie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, februarie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, martie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, aprilie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, mai 2014*
  - *Newsletter ISPMN, iunie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, iulie - august 2014*
  - *Newsletter ISPMN, septembrie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, octombrie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, noiembrie 2014*
  - *Newsletter ISPMN, decembrie 2014*

Titlul proiectului: *Filmoteca ISPMN - Seminarii de film*

Anul: 2011

Coordonatori proiect: Hossu Iulia, Plainer Zsuzsa

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Virgínás Péter, Vitos Katalin, Kiss Ágnes

Tema proiectului: Pentru anul 2014 *Filmoteca ISPMN* și-a propus proiectarea următoarelor filme (plan orientativ): Andrei Blaier: *Totul pentru fotbal*, Füredi Zoltán: *Az én országom Moldova*

(Moldova, țara mea), Oliver Șerban Tătaru: *Anatomia plecării*, Nicu Furtună: *Povestea lingurii*, Zăgoni Bălint-Peti Lehel: *Minoritatea cehă din România*.

Conform planurilor în 2014 sunt invitați următorii regizori și experți: Füredi Zoltán (Budapesta), Marius Lazăr (Cluj-Napoca), Péter László (Cluj-Napoca), Olver Șerban Tătaru (München), Nicu Furtună (București) și alții.

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
  - **Proiecția filmului „Totul pentru fotbal” (1978)**
    - **Perioada:** 18/03/2014
    - **Locul:** Cluj-Napoca
    - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
    - **Număr participanți:** 15
    - **Descriere:** Marți, **18 martie 2014**, *Centrul de Documentare ISPMN* a organizat în cadrul *Filmotecii ISPMN* proiecția filmului *Totul pentru fotbal (1978, regia Andrei Blaier)*. Proiecția a fost urmată de discuția pe tema Fotbalul (românesc) ca fenomen socio-cultural. Invitatul la aceste discuții a fost Péter László (sociolog UBB) iar moderatorul a fost Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN).
    - **Sinopsis:** Comedie satirică pe teme sportive: fanaticii fotbalului dintr-un orașel industrial de provincie fac totul pentru a aranja în culise soarta unui meci decisiv pentru rămânerea în campionat a echipei favorite. Mașinațiunile lor sunt însă dejucate de bunul simț al opiniei publice, care determină desfășurarea meciului în spiritul fair-play-ului, chiar dacă echipa lor va suporta toate consecințele. - Bujor T. Râpeanu („Filmata în România”, 2005, Ed. Fundației Pro)
Data: 18 martie, ora 18, locul: sediul ISPMN, str. Gavril Muzicescu nr. 5, Cluj-Napoca
  - **Proiecția filmului „Balkan Champion” (2006)**
    - **Perioada:** 09/04/2014
    - **Locul:** Cluj-Napoca
    - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
    - **Număr participanți:** 20
    - **Descriere:** Miercuri, **9 aprilie 2014**, *Centrul de Documentare ISPMN* a organizat în cadrul *Seriei de seminarii de film* proiecția și dezbateră filmului **Balkan Champion (2006, regizor Kincses Réka)**. Documentarul prezintă un portret al lui Kincses Előd, un cunoscut politician ardelean, actor în evenimentele de la Târgu-Mureș din anul 1990, surprins în spațiul intermediar dintre implicarea politică și relațiile complexe de familie. Moderatorii discuțiilor au fost: Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN) și Marius Lazăr (sociolog, conferențiar UBB).
    - **Proiecția filmului „Povestea lingurii” (2012)**
      - **Perioada:** 11/12/2014
      - **Locul:** Cluj-Napoca
      - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
      - **Număr participanți:** 14
      - **Descriere:** *Povestea lingurii* (2012), 68 min., regizor Niculae-Adrian Furtună. Proiecția a fost urmată de discuții cu regizorul filmului, moderator: Hossu Iulia.

Filmul prezintă unul dintre cele mai vechi meșteșuguri ale etniei române pe care astăzi îl mai practică doar cei mai bătrâni membri ai comunității: cioplirea lemnului. De asemenea, documentarul evocă vremurile în care „pământul se ara cu două degete” și românii nu înfruntau realitățile sociale de astăzi, povestind despre identitatea rudarilor care cred că sunt urmașii dacilor și nu le place să fie considerați de ceilalți drept romi.

- **Proiecția filmului „Cehii din Banat” (2013)**
  - **Perioada:** 11/12/2014
  - **Locul:** Cluj-Napoca
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 25
  - **Descriere:** *Cehii din Banat* (2013), 26 min., regizor Zágoni Bálint. Proiecția a fost urmată de discuții cu regizorul filmului și cu Peti Lehel, moderator: Iulia Hossu. Documentarul este realizat de către ISPMN în colaborare cu Asociația Filmtett și prezintă viața de zi cu zi a cehilor din Banat, concentrându-se asupra următoarelor dimensiuni: religiozitate, istorie, ocazii de afirmare a identității.

Titlul proiectului: *Activitate de promovare și diseminare film documentar Valea plângerii*

Perioada: 01/01/2014 - 01/12/2014

Coordonatori proiect: Hossu Iulia, Hetea Estera

Cercetător ISPMN participant în proiect: Hossu Iulia

Instituții partenere: Institutul pentru Studierea Holocaustului din România (România)

Tema proiectului: La începutul anului 2013, ISPMN a lansat proiectul de realizare a unui film documentar pe tematica deportării romilor în Transnistria. Filmul documentar rezultat ca urmare a colaborării dintre ISPMN și Triba Film, intitulat Valea plângerii (Mihai Leaha, Andrei Crișan, Iulia Hossu, 2013, 56 min.), a avut lansarea în luna octombrie la Sibiu, în cadrul Festivalului de Film Documentar ASTRA. După fiecare dintre cele două proiecții ce au avut loc la Sibiu, întrebările adresate de către public au adus la suprafață faptul că se știe prea puțin despre acest moment din istoria României și că, practic, acest moment nu apare menționat în cărțile de istorie.

În acest context, acest proiect își propune înscrierea documentarului la cât mai multe festivaluri de profil precum și organizarea de proiecții în câteva puncte-cheie pe „harta” producției acestui material, respectiv: Milano, București, Câmpia-Turzii etc.

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
  - **Proiecții ale filmului documentar *Valea plângerii***
    - **Perioada:** 18/01/2014
    - **Locul:** Câmpia Turzii
    - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
    - **Număr participanți:** 50
    - **Linkuri în presă:** <http://www.campia-express.ro/stiri/cultura/valea-plangerii-film-documentar-prezentat-la-campia-turzii>
<http://turdainfo.ro/index.php/Turda/Eveniment/prezentare-film-documentar-valea-plangerii.html>
<http://www.ziarul21.ro/new/index.php/lifestyle-a-timp-liber/timp-liber/13649-filmul-documentar-valea-plangerii-la-campia-turzii>
    - **Coorganizatori:** Societatea Culturală 775, Primăria și Consiliul Local al municipiului Câmpia-Turzii

- **Descriere:** Societatea Culturală 775, în colaborare cu Primăria și Consiliul Local al municipiului Câmpia Turzii, a organizat la Palatul Cultural „Ionel Floașiu”, în sala de spectacole „Mircea Mihășan” prezentarea și proiecția filmului documentar Valea Plângerii (ISPMN&Triba Film, 2013). La proiecție au participat și regizorii filmului: Mihai Andrei Leaha, Iulia Hossu (cercetător ISPMN) și Andrei Crișan. După proiecție, cei prezenți au purtat discuții și au pus întrebări regizorilor.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 26/01/2014 - 27/01/2014
  - **Locul:** Torino
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 50
  - **Linkuri în presă:** <http://www.balcanicaucaso.org/Appuntamenti/La-Valle-dei-sospiri-Valea-Plangerii>
<http://www.comune.torino.it/ro/scoprire/film-n-premier-absolute-valea-plangerii-2.shtml>
  - **Coorganizatori:** Asociația IDEA ROM Onlus, Centrul Studi Sereno Regis
  - **Descriere:** S-au desfășurat la Torino (Italia) o serie de evenimente dedicate comemorării Zilei Internaționale a Holocaustului. Organizatorul principal a fost Asociația IDEA ROM Onlus și Centrul Studi Sereno Regis. Moderatorul evenimentelor din 26 ianuarie a fost Cecilia Rubiolo (Universitatea din Torino), iar ca invitați au fost prezenți: Marco Buttino (Universitatea din Torino), Lorenzo Trucco (președintele ASGI), Moni Ovadia (actor). Cu ocazia acestor evenimente a avut loc și lansarea în Italia a documentarului Valea plângerii (ISPMN&Triba Film, 2013, regia Mihai Andrei Leaha, Iulia Hossu și Andrei Crișan).
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 01/04/2014 - 30/04/2014
  - **Locul:** Wiesbaden, Germania; Rovinj, Croația
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 100
  - **Linkuri în presă:** <http://www.etnofilm.com/en/6th-etnofilm-festival-ended-the-manifestation-connected-the-city-of-rovinj/#more-2181>
http://www.filmfestival-goeast.de/index.php?article_id=92&clang=1&mode=event&event_id=966
  - **Descriere:** Filmul documentar Valea plângerii (2013, ISPMN & Triba Film, regizori Mihai Andrei Leaha, Iulia Hossu, Andrei Crișan) a fost proiectat în cadrul a două festivaluri internaționale de film: Festivalul Filmului Central și Est European goEast de la Wiesbaden, Germania și Etnofilm Rovinj, Croația 2014. La festivalul de film din Rovinj documentarul a luat premiul pentru cel mai bun film la categoria de filme făcute de etnologi/antropologi profesioniști.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii* și lansare de carte**
  - **Perioada:** 08/04/2014
  - **Locul:** București
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 100
  - **Coorganizatori:** Muzeul Național al Țăranului Român, Institutul Național pentru Studiul Holocaustului din România „Elie Wiesel”

- **Descriere:** Muzeul Național al Țăranului Român, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (ISPMN) și Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel” au organizat lansarea volumului lui Michael Stewart *Vremea romilor*, Editura ISPMN 2014, și proiecția filmului documentar *Valea plângerii*. Acestea au fost urmate de o masă rotundă la care au mai participat: Alexandru Florian (director Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”), Viorel Achim (istoric, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”), Puiu Lățea (antropolog, Universitatea din București), Michael Stewart (antropolog, profesor University College London), Cătălina Tesăr (muzeograf, MTR), Petre Matei (istoric, consultant științific Valea Plângerii, bursier ISPMN), Hossu Iulia (cercetător ISPMN), Horváth István (președinte ISPMN) și Gidó Attila (cercetător ISPMN) și moderator Viorel-Marian Anăstăsoaie (NEC).
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 10/05/2015
  - **Locul:** București
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 25
  - **Coorganizatori:** Centrul de Resurse pentru Comunitate
  - **Descriere:** În luna mai a avut loc workshop-ul de deschidere a proiectului cu titlul *Supraviețuitorii romi ai deportărilor în Transnistria - servicii sociale, combaterea inegalităților, promovarea toleranței și a înțelegerii multiculturale*. În cadrul evenimentului a fost organizată proiecția documentarului *Valea plângerii* (ISPMN & Triba Film, 2014, regizori Andrei Mihai Leaha, Iulia Hossu și Andrei Crișan). Proiectul se desfășoară la nivelul întregii țări, între lunile aprilie – noiembrie 2014, și este implementat de Centrul de Resurse pentru Comunitate în parteneriat cu Facultatea de Științe Politice - Universitatea București, Facultatea de Științe Politice - Școala Națională de Studii Politice și Administrative, Asociația Evreilor din România Victime ale Holocaustului și Asociația Obștească „Porojan” din Republica Moldova. Scopul acestui proiect este acela de a ajuta supraviețuitorii romi să beneficieze de drepturile legale, asigurând legătura între penenți, arhive, case de pensii, autorități etc.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 06/08/2014
  - **Locul:** Râșnov
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 150
  - **Descriere:** A avut loc la Râșnov Festivalul de Film Istoric, ediția a VI-a. În cadrul acestui festival internațional de film miercuri, 6 august 2014, secțiunea *Producții noi*, a avut loc proiecția filmului documentar *Valea plângerii* (2013, 57 min., ISPMN & Triba Film, regizori: Mihai Leaha, Iulia Hossu, Andrei Crișan). La proiecție și la discuțiile cu publicul au fost prezenți Mihai Leaha și Andrei Crișan.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 02/09/2014
  - **Locul:** Franța
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 50

- **Descriere:** A avut loc în Franța proiecția filmului documentar Valea plângerii (ISPMN&Triba Film, regizori Mihai Andrei Leaha, Andrei Crișan, Iulia Hossu, 2013, 57 min.). Proiecția a avut loc în cadrul festivalului internațional de film intitulat Le Festival International du Film Nancy-Lorraine aflat acum la cea de-a 20-a ediție. Detalii despre acest festival și programul detaliat al evenimentului puteți să le accesați aici.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 26/10/2014 - 31/10/2014
  - **Locul:** Copenhaga
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 50
  - **Linkuri în presă:** http://www.observatorcultural.ro/Documentar-romanesc-in-selectia-festivalului-de-film-East-by-Southeast-de-la-Copenhaga*id_5740-news_details.html
<http://copenhaga.mae.ro/local-news/1273>
<http://www.hotnews.ro/stiri-film-18295949-documentar-romanesc-selectia-festivalului-film-east-southeast-copenhaga.htm>
  - **Coorganizatori:** Institutul Cultural Român de la Stockholm; Ambasada României în Regatul Danemarcei
  - **Descriere:** Filmul documentar Valea plângerii (ISPMN&Triba Film 2013, regizori Mihai Andrei Leaha, Iulia Hossu și Andrei Crișan) a fost proiectat la Copenhaga, în cadrul festivalului East by Southeast (23 octombrie – 5 noiembrie 2014). Regizorul Mihai Andrei Leaha a fost prezent la discuțiile ce au avut loc după proiecții.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 15/11/2014 - 16/11/2014
  - **Locul:** Budapesta
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 70
  - **Descriere:** Filmul documentar Valea plângerii (ISPMN&Triba Film 2013, regizori Mihai Andrei Leaha, Iulia Hossu și Andrei Crișan) a fost proiectat la Budapesta, în cadrul festivalului Verzio International Human Rights Documentary Film Festival (11 noiembrie – 16 noiembrie 2014). Regizorii Mihai Andrei Leaha și Andrei Crișan au fost prezenți la discuțiile ce au avut loc după proiecții.
- **Proiecție film documentar *Valea plângerii***
  - **Perioada:** 29/11/2014
  - **Locul:** Atena
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 50
  - **Descriere:** Documentarul Valea plângerii a avut proiecția în Grecia, Atena, în cadrul festivalului de film ETHNOFEST - Athens Ethnografic Film Festival.

2. Fondul de documente al CDM

Titlul proiectului: *Dezvoltarea bibliotecii*

Anul: 2008 – în derulare

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Dezvoltarea bibliotecii pentru cercetătorii interesați de minoritățile etnice, respectiv pentru studenții care urmează programe postuniversitare sau studenții aflați în ultimul an de facultate care își pregătesc lucrările de licență. Domeniile de colecție ale *Centrului de documentare* se dezvoltă conform ariilor de cercetare ale ISPMN, fondul de documente cuprinzând în prezent peste 4.700 de cărți și reviste de specialitate, rapoarte și materiale audiovizuale. Centrul de documentare oferă acces și la baza de date JSTOR, respectiv la conținuturile online ale revistelor cotate în domeniul cercetării minorităților. Catalogul online al publicațiilor din colecția bibliotecii este în continuă dezvoltare.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Catalogul bibliotecii ISPMN (upgrade la noua versiune)**
    - **Descrierea bazei de date:** Achiziție, instalare și instruire software de biblioteca Liberty 5
    - **Colectarea datelor:** 13/10/2014 - 24/10/2014
    - **URL:** <http://ispmn-server:8080/liberty>
  - **Catalogul bibliotecii ISPMN**
    - **Descrierea bazei de date:** Catalogare cărților achiziționate sau/și intrate prin donație conform standardelor internaționale de descriere bibliografică (362 de cărți și reviste în total).
    - **Colectarea datelor:** 06/01/2014 - 31/12/2014
    - **URL:** <http://ispmn-server:8080/liberty>

Titlul proiectului: *Acces la baza de date JSTOR*

Anul: 2008 – în derulare

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Prin accesul la baza de date JSTOR se urmărește facilitarea accesului la literatura de specialitate internațională, retrospectivă oferită pe platforma JSTOR.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **JSTOR**
    - **Descrierea bazei de date:** Acces full-text în perioada 01.01.2014 - 31.12.2014 la revistele științifice incluse în colecțiile *Arts and Sciences* de pe platforma jstor.org (accesibil în aria de adrese ip-uri ale ISPMN)
    - **Colectarea datelor:** 06/01/2015

Titlul proiectului: *Worldcat*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: Afilierea la organizația OCLC ceea ce permite ca conținutul catalogului bibliotecii să fie căutabil pe platforma de căutare Worldcat.org și pe diferite motoare de căutare în

anul 2015 și preluarea de pe Worldcat într-un număr limitat a intrărilor de catalog/descrrierilor bibliografice ale cărților noi în propriul catalog

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Catalogul bibliotecii ISPMN**
    - **Descrierea bazei de date:** compilare, corectare și încărcare baza de date (în format txt) pentru vizibilitatea catalogului bibliotecii ISPMN pe platforma Worldcat
    - **Colectarea datelor:** 06/01/2015

Titlul proiectului: *Afilieră la Asociația Anelis Plus*

Anul: 2014

Coordonator proiect: Virginás Péter

Tema proiectului: afilierea ISPMN la Asociația Anelisplus prin care se asigură accesul electronic la literatura științifică internațională.

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
  - **Prezentarea programului EndNote și a colecțiilor/bazelor de date de reviste disponibile institutului prin programul Anelis+**
    - **Perioada:** 21/11/2014
    - **Locul:** ISPMN
    - **Responsabil ISPMN:** Virginás Péter
    - **Număr participanți:** 5
    - **Coorganizatori:** SC E-NFORMATION SRL
    - **Descriere:** SC E-NFORMATION SRL, în calitate de reprezentant în România al editurilor științifice ale căror colecții de reviste (Sage Journals HSS Collection, Wiley Journals și Taylor and Francis Journals) sunt accesibile cercetătorilor ISPMN prin programul Anelis, susține o sesiune de instruire despre conținutul, modul de utilizare și instrumentele oferite de fiecare resursă electronică de documentare.
Tema sesiunii de instruire: acces electronic la literatura științifică pentru susținerea și promovarea sistemului de cercetare și educație din România.
Conform programului stabilit, prezentarea a avut loc vineri, 21.11.2014, ora 12.00 la ISPMN, Sala mare de conferințe unde au fost invitați cercetătorii și personalul din Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale.
  - **Conferința Acces la Literatura Științifică: Documentare. Publicare. Evaluare. EDITIA a II –a**
    - **Perioada:** 15/12/2014
    - **Locul:** Hotel Napoca
    - **Responsabil ISPMN:** Virginás Péter
    - **Număr participanți:** 100
    - **Descriere:** La sfârșitul lunii octombrie Virginás Péter (cercetător ISPMN) a participat la conferința intitulată „Acces la Literatura Științifică: Documentare. Publicare. Evaluare” organizată de către Asociația Universităților, Institutelor de Cercetare - Dezvoltare și Bibliotecilor Centrale „Anelis Plus” la Hotelul Napoca din Cluj. Pe de o parte,

evenimentul a facilitat întâlnirea membrilor consorțiului național. Pe lângă raportul proiectului și modificarea statutului asociației s-au prezentat evaluări privind utilizarea resurselor disponibile prin proiect. Pe de altă parte, furnizorii importanți de baze de date (Thomson Reuters, Elsevier) au prezentat statisticile proprii despre evoluția producției științifice din România și mai multe edituri de prestigiu au detaliat conținuturile propuse pentru 2015 (Cambridge University Press, Taylor and Francis etc.).

3. Promovarea CD

Titlul proiectului: *Promovarea Centrului de Documentare și a Bibliotecii ISPMN*

Anul: 2012

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Virginás Péter, Vitos Katalin, Hossu Iulia, Kiss Ágnes

Tema proiectului: Promovarea Centrului de Documentare și a Bibliotecii ISPMN

Rezultatele proiectului:

- Organizare eveniment ISPMN:
  - **Târg de carte *Történelmi Könyvek Vására***
    - **Perioada:** 29/08/2014 - 30/08/2014
    - **Locul:** Tg. Mureș
    - **Responsabil ISPMN:** Virginás Péter
    - **Număr participanți:** 30
    - **Coorganizatori:** Biblioteca Teleki
    - **Descriere:**
    - <http://vasarhely.ro/kozter/elkezdodott-tekaforगतag#.VBk7GJSSyJo>
  - **Universitatea de vară 2014 din Transilvania, România (Sommerschule 2014 in Siebenbürgen/Rumänien)**
    - **Perioada:** 17/09/2014
    - **Locul:** ISPMN
    - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
    - **Număr participanți:** 15
    - **Descriere:** În data de 17 septembrie 2014, în cadrul *Universității de vară 2014 din Transilvania, România*, (Sommerschule 2014 in Siebenbürgen/Rumänien) organizată de Ludwig-Maximilians-Universität München și Elitestudiengang Osteuropastudien, 15 doctoranzi în științe socio-umane au vizitat sediul ISPMN. Doctoranzii au fost însoțiți de către dr. Dáczy Enikő (IKGS) și dr. Gerald Volkmer (BKGE). Din partea ISPMN Plainer Zsuzsa (cercetător) le-a prezentat invitațiilor activitatea, principalele proiecte instituționale ale ISPMN și activitatea editorială a institutului.
  - **Vizita Comisiei Helsinki din Norvegia (The Norwegian Helsinki Committee)**
    - **Perioada:** 12/09/2014
    - **Locul:** ISPMN
    - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
    - **Număr participanți:** 10
    - **Descriere:** În data de 12 septembrie 2014, o delegație a organizației The Norwegian Helsinki Committee (Comisia Helsinki din Norvegia) a vizitat sediul ISPMN pentru a cunoaște activitățile institutului legate de cercetarea comunităților de romi. La această întâlnire au fost prezenți din partea

ISPMN: Kozák Gyula, Lăcătuș Crăciun Ioan, Plainer Zsuzsa, Székely István Gergő (cercetători ISPMN) și Estera Hetea (vicepreședinte ISPMN). Cercetătorii prezenți la întâlnire au prezentat invitaților proiectele instituționale ce au ca tematică minoritatea romă și în care ISPMN a fost implicat de-a lungul timpului cât și proiectele aflate în desfășurare la ora actuală.

- **Vizita in cadrul Junior Summer University organizată de Organizația Studenților UBB (OSUBB)**
  - **Perioada:** 25/07/2014
  - **Locul:** ISPMN
  - **Responsabil ISPMN:** Plainer Zsuzsa
  - **Descriere:** În data de 25 iulie 2014, participanții la universitatea de vară Junior Summer University organizată de către Organizația Studenților UBB (OSUBB) au vizitat sediul ISPMN pentru a cunoaște facilitățile pe care institutul le poate oferi elevilor și viitorilor studenți la facultățile de științe sociale. Evenimentul a fost coordonat de Cristina Raț (lector UBB), Facultatea de Sociologie și Asistență Socială și Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN).
- **Bookfest Cluj 2014**
  - **Perioada:** 16/10/2014 – 19/10/2014
  - **Locul:** Cladirea Casino
  - **Responsabil ISPMN:** Virginás Péter
  - **Număr participanți:** 200
  - **Coorganizatori:** Asociația Editorilor din România
  - **Descriere:** În perioada 16-19 octombrie Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale a participat la Salonul Internațional de Carte Bookfest, organizat în clădirea Cazinoului aflat în Parcul Central din Cluj. La eveniment au fost prezente atât edituri autohtone care se adresează unui public mai larg (Nemira, RAO), cât și cele academice, cărțile apărute la Editura ISPMN fiind disponibile prin intermediul standului editurii Idea.
- **Promovare editură**
  - **Perioada:** 06/05/2014 - 31/12/2014
  - **Locul:** Miercurea Ciuc
  - **Responsabil ISPMN:** Virginás Péter
  - **Descriere:** Stabilire parteneriat cu Editura și distribuitorul de carte Gutenberg Books srl, Miercurea Ciuc, pentru comercializarea cărților editurii ISPMN în librăriile Gutenberg (Miercurea Ciuc și Tg. Mureș)
- **Promovare editură**
  - **Perioada:** 30/04/2014 - 31/12/2014
  - **Locul:** Sfântu Gheorghe
  - **Responsabil ISPMN:** Virginás Péter
  - **Linkuri în presă:** Stabilire parteneriat cu Editura și distribuitorul de carte Tortoma srl, Baraolt, pentru comercializarea cărților editurii ISPMN în librăriile Tortoma(Sfantu Gheorghe si Baraolt, Covasna)
- **Lansare volumului *Fascismul european 1918-1945. Ideologie, experimente totalitare și religii politice*, editor Constantin Iordachi**
  - **Perioada:** 23/10/2014
  - **Locul:** Cluj-Napoca
  - **Responsabil ISPMN:** Hossu Iulia
  - **Număr participanți:** 15

- **Coorganizatori:** Librăria Cărturești
- **Descriere:** Joi, 23 octombrie 2014, avut loc la Cluj-Napoca, Librăria Cărturești (din incinta Iulius Mall, parter, Cluj), lansarea volumului *Fascismul european 1918-1945. Ideologie, experimente totalitare și religii politice*, editor Constantin Iordachi (profesor asociat la Central European University, Budapesta), traducere a volumului *Comparative Fascist Studies: New Perspectives* publicată în seria de cărți „Rewriting Histories” în două ediții.

La lansare au vorbit: Horváth István (președinte ISPMN), Michael Shafir (prof. univ. dr.) și Lucian Nastasă (cercetător științific I, Institutul de Istorie „George Barițiu”).

○ **Lansare volumului *Vremea romilor*, autor Michael Stewart**

- **Perioada:** 7/04/2014
- **Locul:** Cluj-Napoca
- **Responsabil ISPMN:** Fosztó László, Hossu Iulia
- **Număr participanți:** 30
- **Coorganizator:** Casa Tranzit

Descriere: Editura ISPMN a organizat lansarea volumului *Vremea romilor* de Michael Stewart (traducerea în limba română a volumului *Time of the Gypsies*). Lansarea a fost găzduită de Casa Tranzit. Au luat cuvântul Kőnczei Csilla (președintele Fundației Tranzit), Cătălina Tesăr (lectorul științific al versiunii în limba română), Michael Stewart (autorul volumului) și Marius Lazăr (sociolog, Universitatea „Babeș-Bolyai”). Au fost prezenți editorii seriei Iulia Hossu (cercetător ISPMN), Toma Stefănia (cercetător ISPMN) și Fosztó László (cercetător ISPMN).

4. Editura

Editare cărți

Constantin Iordachi (ed.)

Fascismul European, 1918-1945: Ideologie, experimente totalitare și religii politice

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-606-8377-29-2

Publicat pentru prima dată în limba engleză sub titlul *Comparative Fascist Studies: New Perspectives* (London: Routledge, 2009, 2010), volumul de față oferă o perspectivă critică asupra principalelor dezbateri academice asupra fascismului din ultimele decenii. Volumul este structurat în trei părți, care corespund unor metode și niveluri de comparație distincte.

Antologia grupează lucrări semnate de experți de frunte din câmpul cercetării academice privind fascismul, precum: Zeev Sternhell, George L. Mosse, Stanley G. Payne, Roger Griffin, Roger Eatwell, Robert O. Paxton, Michael Mann, Aristotle A. Kallis, Ian Kershaw, Emilio Gentile, Richard Steigmann-Gall și Constantin Iordachi.

Michael Stewart***Vremea romilor***

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-606-8377-24-7

Până în 1989 politica comunistă oficială era de a absorbi romii în cadrul clasei „conducătoare”, clasa muncitoare. Dar romii au găsit căi de a-și păstra propria identitate. Această carte este despre refuzul unui grup de romi de a-și abandona stilul de viață propriu și de a accepta asimilarea în cadrul populației majoritare. Este o poveste despre sursele diversității culturale în societatea industrială modernă și despre frica și ura care se pot naște din cauza unei astfel de diferențe sociale și culturale. Bazându-se pe o cercetare observațională a vieții de zi cu zi, într-o comunitate romă timp de 18 luni, autorul descrie cultivarea, sărbătorirea și reinventarea diferenței și a diversității culturale de către niște oameni considerați de „superiorii” lor sociali prea proști și necivilizați pentru a avea o cultură a lor.

Gidó Attila***Două decenii. Evreii din Cluj în perioada interbelică***

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-606-8377-28-5

Volumul cuprinde o perioadă de 22 de ani, două decenii lungi, începând din 1918 până în 1940. Având în vedere structura ei, poate fi considerată o monografie de comunitate. Privită însă din perspectiva fixată de intenția autorului, lucrarea dorește să depășească limitele unei monografii. Cartea abordează tema din punctul de vedere al problemei identității etnice și al integrării în societate. Istoria evreilor din Transilvania/Clujul de după Primul Război Mondial și diferitele aspecte ale vieții comunității (stratificarea socială, viața culturală, sistemul instituțional, atitudinile politice, rolul lor economic) a cunoscut o metamorfoză. Astfel, influențat de schimbările geopolitice și de evenimentele politice/sociale interne, procesul de integrare și de asimilare a evreilor în societatea maghiară a fost încetinit, iar în unele cazuri s-a oprit.

Levente Salat – Sergiu Constantin – Alexander Osipog – Székely István Gergő (editori)***Autonomy Arrangements around the World: A Collection of Well and Lesser Known Cases***

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-606-8377-30-8

Volumul de față întrunește rezultatele unui parteneriat între Departamentul Științei Politice al UBB, Cluj-Napoca, European Centre for Minority Issues, Flensburg, Germany, ISPMN, Cluj-Napoca, România și European Academy of Bolzano/Bozen, Italia. Inițiativa a avut ca scop să adune savanți, cercetători, să identifice, să cercetează și să analizeze formele autonomiei în lume, mai ales a celor mai puțin cunoscute. Cele 16 studii colectate în acest volum sunt cele mai variate ilustrații ale contextelor și structurilor din diferitele părți ale lumii.

Horváth István – Székely Ibolya – Székely Tünde – Tonk Márton (editori)***Minority Representation and Minority Language Rights***

Editura ISPMN, Scientia Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-973-1970-83-7

ISBN 978-606-8377-27-8

Abstract: Volumul conține 19 studii pe tema reprezentărilor minoritare și drepturilor minorității prezentate în conferința intitulată *Minority Representation and Minority Language Rights* organizată de către Universitatea Sapientia, Cluj-Napoca, ISPMN, Cluj-Napoca, Departamentul de

Studii Europene al Universității din Amsterdam, precum și European Consortium for Political Research Standing Group on Federalism and Regionalism.

Tonk Márton

Minority and Community. Studies on the History, Theory and Educational Policy of the Hungarian Minority of Transylvania

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-606-8377-26-1

Abstract: Volumul încearcă să ofere o perspectivă de ansamblu asupra activității de cercetare a autorului din ultimii 15 ani. Studiile au ca tematici principale teoria minorităților naționale, istoria gândirii și filosofiei minoritare, respectiv politici ale învățământului maghiar din România.

Könczei Csongor

Az erdélyi magyar táncművészet és tánctudomány az ezredfordulón II

Editura ISPMN, Cluj-Napoca, 2014.

ISBN 978-606-8377-25-4

Abstract: Volumul include prelegerile editate la două sesiuni științifice, fapt reflectat și în structura cărții. Prima parte conține 4 studii cu accent pe problemele etnocoreologice. A doua parte a volumului cuprinde studii tematice.

Editare Working Paper

Coordonatori: Hossu Iulia, Horváth István

Responsabil: Iulia-Elena Hossu

În anul 2014 au apărut la Editura ISPMN următoarele Studii de atelier:

Titlul: *Regionalism asimetric și administrație publică - WP Nr. 54*

Autor: Bakk Miklós

Nr. Pagini: 28

Abstract: După 1990, concepțiile de reformă regională, apărute în statele din Europa Centrală și de Est, au atras întrebarea dacă regionalismul asimetric, caracteristic Europei Occidentale, are actualitate și aici. Conform tipologiei clasice a structurilor statale există trei tipuri fundamentale: a) statul federal; b) statul regional; c) statul unitar. În aceste tipuri structurale se încadrează acele elemente de diviziune teritorială politică asimetrică, care reprezintă combinații dintre elementele guvernării indirecte și directe, în condițiile organizării statului modern. Din punctul de vedere al acestui studiu, tipul cel din urmă reprezintă cea mai ridicată relevanță.

Cu privire la autonomiile regionale și statuturile administrative speciale din această categorie, se pot formula următoarele concluzii: 1) motivul creării regiunilor depinde în mare parte de antecedente istorice, iar forma instituționalizării de modelul administrației publice al statului respectiv; 2) la începutul regionalizării punctul de pornire constituțional poate fi atât simetric (Spania), cât și asimetric (Italia, Marea Britanie), însă evoluția ulterioară a regionalizării are ca rezultat inevitabil o asimetrie instituțională administrativă (la nivelul statutelor).

În deceniile de după cel de-al Doilea Război Mondial a crescut numărul elementelor de diviziune teritorială politică asimetrică în sistemele teritoriale și administrative ale statelor membre UE

(Spania, Italia, Belgia, Marea Britanie), iar majoritatea autorilor care au analizat fenomenul sugerează că soluțiile asimetrice mai degrabă facilitează decât subminează stabilitatea.

Textul studiului poate fi accesat la:

<http://www.ispmn.gov.ro/node/regionalism-asimetric-i-administraie-public>

Titlul: *Audit Culture and the Making of a “Gypsy School” – financing policies, curricula, testing and educat – WP Nr. 55*

Autor: Plainer Zsuzsa

Nr. Pagini: 22

Abstract: Scopul lucrării de față este înțelegerea factorilor complecși, responsabili pentru crearea unei „școli pentru țigani” - cu performanță educațională slabă și reputație nefavorabilă - într-un oraș din România. Pentru a descrie acest fenomen, autoarea introduce noțiunea de cultura auditării, înțeleasă ca un set de norme și practici culturale folosite pentru clasificarea performanței profesionale individuale și instituționale. Așa cum reiese din acest studiu de caz, agenții de politici publice pentru învățământul românesc (în pofida intențiilor lor de a facilita integrarea educațională a romilor), prin politicile de finanțare a învățământului - involuntar - îngreunează atingerea scopului propus. Politicile de finanțare a școlilor la nivel local contribuie la îndrumarea copiilor de etnie romă către școli, în care - în lipsa materialelor didactice adecvate și sistemul clar de recunoaștere a performanței profesorilor - educația de calitate rămâne un scop greu de atins. Totodată, noțiunea culturii de audit relevă contextualitatea etichetei negative de „școală pentru țigani” care în anumite contexte acționează ca un stigmat, iar în altele ca o resursă instituțională. Având în vedere acest aspect, studiul identifică situațiile sociale în care conceptul este perceput ca unul negativ, și contribuie la reproducerea stigmatizării etno-rasiale.

Textul studiului poate fi accesat la:

<http://www.ispmn.gov.ro/node/audit-culture-and-the-making-of-a-gypsy-school-financing-policies-curricula-testing-and-educational-inequalities-in-a-romanian-town>

Titlul: *Schimbări în agricultura rurală într-o localitate din Transilvania [The changes of rural farming in a Transylvanian settlement] - WP Nr. 56*

Autor: Peti Lehel

Nr. Pagini: 55

Abstract: Studiul are ca scop analiza schimbărilor în agricultura rurală într-o localitate din Câmpia Transilvaniei, Măldoc (nume fictiv). Analiza are în centru prezentarea strategiilor economice aplicate în prezent, acordând o atenție deosebită structurii veniturilor fermelor examinate. Abordările studiului au fost inspirate de următoarele: analize de strategii economice din punctul de vedere al pluriactivității și diversificării (de exemplu, Blad 2010, Walford 2003, Gidarakou et. al 2004); studiile care analizează agricultura, producerea neindustrială de alimente cu scopul autoaprovizionării (food self-provisioning) din prisma importanței ei în structura veniturilor (Smith–Jehlička 2013); respectiv polemica dusă de Petr Jehlička și coautorii (Jehlička–Kostelecký–Smith 2008) cu analiza elaborată de Jens Alber și Ulrich Kohler despre rolul producției informale de alimente în țările Uniunii Europene (Alber–Ulrich 2008). Studiul abordează următoarele probleme: Care sunt modelele culturale premergătoare care influențează opțiunea pentru strategii aplicate de fermele rurale? Ce schimbări au produs în acest sens liniile de finanțare agricolă lansate după aderarea la UE? Ce importanță au veniturile legate de agricultură, respectiv cele independente de agricultură în funcționarea fermelor? Cum influențează stabilitatea economică a fermelor strategiile economice bazate pe combinația dintre veniturile obținute din activități agricole și veniturile din alte tipuri de activități, și ce rol au acestea în modul de tratare a

crizelor în cadrul fermelor privind posibilitățile lor de dezvoltare? Există strategii economice bazate pe diversificare, activități cu caracter diferit de agricultură dar care sunt conexe vieții rurale? Textul studiului poate fi accesat la:

<http://www.ispmn.gov.ro/node/schimbri-n-agricultura-rural-ntr-o-localitate-din-transilvaniathe-changes-of-rural-farming-in-a-transylvanian-settlement>

Titlul: *Strategii de subzistență într-o localitate de lângă Târnava Mică [Subsistence strategies in a settlement situated along the Kis-Küküllő (Târnava Mică) river] – WP Nr. 57*

Autor: Peti Lehel

Nr. Pagini: 48

Abstract: Studiul încearcă să prezinte strategiile economice ale unei localități unde, pe de o parte, angajările la întreprinderea de stat de exploatare a gazului, iar pe de altă parte, dezvoltarea unui antreprenoriat independent de exploatare a resurselor naturale au transformat în mod esențial strategiile de subzistență bazate pe agricultură, fapt ce a contribuit și la schimbări privind stilul de viață al localnicilor. În situația de criză economică de după schimbarea de regim agricultura a constituit o traiectorie forțată pentru populația locală, dar aceasta din urmă, începând cu anii 2000, a abandonat din ce în ce mai mult producția agricolă și a devenit un grup privilegiat datorită noilor locuri de muncă create de către întreprinderile de stat.

Textul studiului poate fi accesat la:

<http://www.ispmn.gov.ro/node/strategii-de-subzisten-ntr-o-localitate-de-lng-trnava-micsubsistence-strategies-in-a-settlement-situated-along-the-kis-kkll-trnava-mic-rive>

IV. Proiecte internaționale

Titlul proiectului: *WE: Wor(l)ds that Exclude [NOI: Cuvinte/Lumi care exclud]*

Perioada: 01/12/2014

Coordonator proiect: Kozák Gyula

Cercetător ISPMN participant în proiect: Vitos Katalin

Cercetători externi participanți în proiect: Sabrina Tosi Cambini, Massimo Colombo, Nicola Solimano, Leonardo Piasere, Silvia Paggi, Moira Sutton, Eleni Tracada, Tibor Serti Csapó, Judit Flóra Balatonyi, Anna Orsós, Micol Brazzabeni, Alexandra Castro, Stefano Piemontese, Giuseppe Beluschi Fabeni

Instituții partenere: Fundația Giovanni Michelucci (Italia), Università di Verona (Italia), Laboratoire interdisciplinaire Récits Cultures Et Sociétés – Université de Nice (Franța), International Center of Guidance Studies - University of Derby (Marea Britanie), Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudomány Intézet Romológia és Nevelésszociologia (Ungaria), Centro em Rede de Investigacao em Antropologia (Portugalia), Taller ACSA – Taller de Antropologia y Ciencias Sociales Studies (Spania)

Tema proiectului: Proiectul propune elaborarea unei perspective comparate la nivel European asupra condițiilor și politicilor de locuire ale romilor. Această perspectivă dezvăluie o serie de similitudini legate de condițiile de locuire ale romilor la nivel european: condiții de locuire inacceptabile, discriminare, evacuări forțate, atitudine negativă generalizată față de romi, fapt ce ne îndeamnă să ne întrebăm dacă nu cumva discursul public european conține o reprezentare socială stereotipică a romilor care formează un nucleu de cunoștințe care ghidează atitudinile față de romi. În manifestările lui locale, ancorate în contexte specifice și în relația particulară a anumitor grupuri de romi cu teritoriile în care locuiesc, acest „nucleu” cognitiv tinde să devină o platformă generală care stă la baza proiectelor și politicilor concepute și elaborate pentru romi.

Proiectul se concentrează asupra instituțiilor publice, iar activitatea principală constă în analiza documentelor produse de instituții publice locale și naționale (legi, reglementări, planuri, măsuri și soluții) destinate romilor. Analiza abordează atât limbajul utilizat cât și măsurile propuse, mai cu seamă cele cuprinse în politicile de locuire. Incluziunea socială are un anumit rol în problema politicilor sociale adresate locuirii, însă ea este deseori anulată de „romafobie”, frica de romi care semnalează în esență reticența de a trăi, a locui aproape de romi. Stereotipurile sunt activate și pot fi utilizate în situații de conflict în care apare problema identității. Analiza limbajului și a măsurilor instituționale include cercetarea cauzelor și surselor limbajului utilizat, a măsurilor propuse și luate. Analiza va identifica stereotipurile în acțiune și modul în care produc efecte în viața cotidiană a romilor.

Rezultatele proiectului:

- Baze de date:
  - **Lista și clasificarea documentelor**
    - **Formatul bazei de date:** excel și spss
    - **Colectarea datelor:** 01/04/2013 - 31/01/2014
- Rapoarte / manuscrite / publicații:
  - **National Report. Romania**
  - **Recomandări**

Descriere: Un caiet de recomandări elaborat în cadrul proiectului WE. Caietul conține recomandări privind utilizarea limbii în documentele publice. Se axează mai ales pe concizia, acuratețea și precizia limbajului folosit. Ghidul are 34 de pagini cu ilustrații.

În perioada **4-5 decembrie 2014** a avut loc la Florența, Italia cea de-a șasea și totodată ultima întâlnire de lucru din cadrul proiectului internațional **WE: *Wor(l)ds that Exclude (NOI: Cuvinte/Lumi care exclud)*** în cadrul căruia ISPMN este partener. Întâlnirea a fost organizată de către partenerul din Italia, Fundația Giovanni Michelucci, Proiectul abordează problema stereotipurilor și prejudecăților în elaborarea politicilor publice. În primul an de proiect au fost cercetate documente de politici publice legate de problema locuirii și au fost redactate rapoartele de țară despre situația politicilor publice din fiecare țară participantă. În cel de al doilea an, activitățile principale sunt: 1) redactarea recomandărilor adresate decidenților politici la nivel local și național, 2) diseminarea acestora pe o paletă cât mai largă de organizații interesate în problematica locuirii. În prima zi a întâlnirii de lucru partenerii au trecut în revistă problemele administrative ale proiectului. În cea de a doua zi a întâlnirii s-a desfășurat conferința finală la care au participat universitari, persoane publice din Italia și reprezentanții partenerilor din proiect. Din Partea ISPMN au participat Kozák Gyula și Vitos Katalin (cercetători ISPMN).

Titlul proiectului: *MigRom - The immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, effects, and future engagements [MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor]*

Perioada: 01/05/2013 - 01/04/2017

Coordonatori proiect: Fosztó László, Toma Stefánia

Cercetători externi participanți în proiect: Cătălina Tesar

Instituții partenere: University of Manchester (Marea Britanie), Fondation Maison des Sciences de l'Homme (Franța), University of Verona (Italia), University of Granada (Spania), European Roma and Traveller Forum (Franța), Manchester City Council (Marea Britanie)

Tema proiectului: Începând din 1 aprilie 2013 ISPMN derulează un proiect de cercetare internațional în parteneriat cu Universitatea din Manchester (UK), Fondation Maison des Sciences de l'homme (Fr), Universitatea din Granada (E), Universitatea din Verona (I), Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale (Ro), Consiliul Local al orașului Manchester (UK), Forumul european al romilor și nomazilor (Fr). Proiectul este co-finanțat de Comisia Europeană prin FP7 (European Commission under the Seventh Framework Programme). Perioada de desfășurare a proiectului este de 4 ani. Partenerii din proiect vor analiza procesul de migrare și acomodare în patru state destinație (Regatul Unit, Franța, Italia, Spania) a migrației romilor din România, iar ISPMN are rolul de a coordona și facilita cercetarea pe teritoriul României mai ales în comunitățile de origine de unde provin românii care migrează către aceste țări din vestul Europei. Institutul a acordat o bursă postdoctorală unui cercetător care are sarcina de a face cercetare de teren în aceste comunități împreună cu 2 cercetători ISPMN (Toma Stefánia și Fosztó László) pentru a înțelege cauzele locale și efectele migrației în mijlocul comunităților. În faza de diseminare a proiectului ISPMN va avea un rol cheie prin a facilita și distribui rezultatele proiectului în sfera publică din România.

Rezultatele proiectului:

- **Rapoarte / manuscrise / publicații:**
  - *Romania - Pilot Research Report*

- **Instrumente de cercetare**
  - *Romania - Fieldwork Research Guide*
  - *Ghid de interviuri*
  - *Chestionar și formularul gopsodăriei*

- **Organizare eveniment ISPMN:**

- **Întâlnire a Consorțiului MIGROM**

- **Perioada:** 06/04/2014 - 07/04/2014
    - **Locul:** Cluj-Napoca
    - **Responsabil ISPMN:** Fosztó László, Toma Stefánia
    - **Număr participanți:** 50
    - **Linkuri în presă:** <http://ispmn.gov.ro/node/ntlnire-de-conzoriu-n-cadrul-proiectului-migrom-12>
    - **Coorganizatori:** ISPMN, CCRIT, Universitatea din Manchester, FMSH
    - **Descriere:** În perioada **6 - 7 aprilie 2014**, ISPMN a găzduit cea de-a doua întâlnire a Consorțiului MIGROM. Întâlnirea a avut loc în sala de conferințe a Hotelului „Victoria”, din Cluj-Napoca. Întâlnirea a fost dedicată prezentării și discutării critice a rezultatelor anchetelor pilot desfășurate de partenerii proiectului *MIGROM - Migrația romilor din România în Europa de Vest: Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor*. Au fost prezenți reprezentanții partenerilor: Universitatea din Manchester (Marea Britanie), Fondation Maison des Sciences de L'homme (Franța), Universitatea din Granada (Spania), Universitatea din Verona (Italia), Consiliul Local al orașului Manchester (Marea Britanie), Forumul European al Romilor și Nomazilor (Franța) precum și Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale. Din partea ISPMN au participat: Toma Stefánia (cercetător ISPMN), Cătălina Tesăr (bursier ISPMN) și Fosztó László (cercetător ISPMN).

- **Reacții în presă**

Vineri **17 februarie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat, în calitate de invitat, la emisiunea Transilvania Policromă (Televiziunea Română, studioul teritorial Cluj). În cadrul emisiunii Fosztó László a vorbit despre proiectul MigRom12 *Migrația romilor din România în Europa de Vest: cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor* o cercetare internațională în care ISPMN este partener. Consorțiul de cercetare este compus din parteneri din Marea Britanie, Franța, Spania și Italia.

URL: http://cluj.tvr.ro/emisiuni/transilvania-policroma_5109.html

Luni, **28 aprilie 2014**, Toma Stefánia (cercetător ISPMN) a participat, în calitate de invitat, la emisiunea Transilvania Policromă (Televiziunea Română, studioul teritorial Cluj). Pe parcursul emisiunii s-a discutat despre a doua întâlnire de consorțiu organizată de ISPMN în cadrul proiectului internațional MIGROM – Migrația romilor din România în Europa de Vest - Cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor. Consorțiul de cercetare este format din parteneri din Marea Britanie, Franța, Italia și Spania.

- **Prezentări la conferințe**

Titlul: *Conferința Anuală a Rețelei INTEGRIM - Fissures and Ruptures in European Societies: Masses, Migrants and Minorities (Fisuri și rupturi în societatea europeană: mase, migranți și minorități)*

Titlul prezentării: *Causes or consequences of international migration of Roma - the interplay of economic, religious factors and changes in social networks (Cauze sau consecințe în migrația internațională a romilor - influența factorilor economice, religioase și schimbărilor în rețele sociale)*

Organizator: Universitatea Central Europeană din Budapesta

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 11/12/2015

Participant: Toma Stefănia, Fosztó László

Descriere: Joi, **11 decembrie 2014**, Toma Stefănia și Fosztó László (cercetători ISPMN) au participat la **Conferința Anuală a Rețelei INTEGRIM** organizată de Universitatea Central Europeană din Budapesta. Titlul conferinței a fost ***Fissures and Ruptures in European Societies: Masses, Migrants and Minorities (Fisuri și rupturi în societatea europeană: mase, migranți și minorități)***, iar gazda Zentai Violetta, director al Centrului pentru Studierea Politicilor Publice al Universității Central Europene. Toma Stefănia și Fosztó László au prezentat în cadrul atelierului intitulat *Dileme de cercetare și abordări competitive în studierea migrației romilor*, organizat de Vidra Zsuzsanna și Messing Vera (cercetători Centrul pentru Studierea Politicilor Publice al Universității Central Europene), primele rezultate ale proiectului MigRom în prelegerea cu titlul „Cauze și consecințe în migrația internațională a romilor din România”. Prezentarea a fost comentată de către doi cercetători tineri, membri ai Rețelei Integrim: Iulius-Cezar Macarie și Céline Cantat. Alți participanți ai atelierului au fost: Judit Durst, Alexey Pamporov, Giovanni Picker, precum și membrii rețelei Integrim. Mai multe detalii despre eveniment puteți accesa la:

Linkuri reacții presă: <http://cps.ceu.hu/events/2014-12-12/research-puzzles-and-competing-approaches-to-studying-roma-migration>

Titlul proiectului: **REDhNET**

Anul: 2014

Coordonator proiect: Vitos Katalin

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Plainer Zsuzsa, Bogdán Andrea

Instituții partenere: Center for Interethnic Dialogue and Tolerance AMALIPE (Bulgaria), Taller ACSA - Antropología y Ciencias Sociales Aplicadas (Spania), OASI (Italia), Centre for Social Innovation (Austria), Programma Integra (Italia)

Tema proiectului: Romii și politicile de educație și locuire.

Scopul proiectului: Proiectul REdHNET își propune să creeze și să extindă la nivel european o Rețea solidă care cuprinde actori implicați în dezvoltarea și implementarea practicilor locale în domeniul educației și locuirii destinate migranților romi, în special din România și Bulgaria, atât în țara de origine și în cea de destinație. Scopul ultim al rețelei este crearea unei platforme în care membri pot împărtăși experiențe și învăța reciproc despre practicile locale.

Proiectul este co-finanțat de către Comisia Europeană în cadrul Programului de Formare continuă, Activitatea 1 Cooperare și inovație în domeniul politicilor, Acțiunea 3.2 Sprijin pentru activitățile de rețea pentru promovarea celor mai bune practici în integrarea socială a romilor, cuprinzând inclusiv aspectele culturale, lingvistice și sociale. Numărul proiectului: 531065-LLP-2012-ES-KA1-KA1NWR.

Obiective:

- consolidarea angajamentului politic al tuturor actorilor relevanți implicați în dezvoltarea și implementarea inițiativelor locale în domeniul educațional și al locuirii adresate romilor migranți;
- creșterea gradului de conștientizare în rândul decidenților a practicilor și politicilor de succes, a activităților de coordonare în domeniul educației și locuințe pentru imigranți romi;
- îmbunătățirea capacității actorilor implicați în rețea pentru implementarea inițiativelor de succes în teritoriile lor, oferindu-le instrumente, rezultate și cunoștințe practice utile și particularizate;

- monitorizarea și susținerea implementării Strategiilor Naționale pentru Integrarea Romilor (SNIR) în cazul romilor din țările membre UE.

Componentele proiectului: stagii de documentare, conferință, elaborare raport.

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - **Plainer Zsuzsa: Raport I, Approaching the Educational and Housing situation of Roma Migrants in Europe. Theoretical Insights and Policy Benchmarks, Raport II.**
  - **documente administrative RedHnet**

Titlul proiectului: *Managing Migration and its Effects in SEE - Transnational Actions Towards Evidence Based Strategies [Gestionarea migrației și a efectelor sale în Europa de Sud-Est - Acțiuni transnaționale pentru strategii fundamentate]*

Perioada: 01/06/2012 - 30/11/2014

Coordonator proiect: Horváth István

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kiss Tamás, Kiss Ágnes, Mohácsék Magdolna

Cercetător extern participant în proiect: Gabriel Bădescu

Instituții partenere: Institutul Central de Statistică (Ungaria), Universitatea Viena - Facultatea de Geografie și Studii Regionale (Austria), Institutul de Informatică și Statistică (Slovenia), Departamentul de Dezvoltare Locală - Universitatea Trento (Italia), Administrația districtuală Montana (Bulgaria), Institutul Național de Statistică (Bulgaria), Primăria Pécs (Ungaria), Consiliul Județean Harghita (România), Primăria Municipiului Sfântu Gheorghe (România), Institutul de Științe Sociale (Serbia), Primăria Kanjiža (Serbia), Institutul de Statistică al Republicii Serbia (Serbia), Consiliul local Turčianske Teplice (Slovenia), Institutul de Cercetări Economice (Slovenia), Agenția de Dezvoltare din Maribor (Slovenia), Centrul de Cercetări Științifice al Academiei Slovene (Slovenia)

Tema proiectului: SEEMIG dorește să abordeze și să înțeleagă mai bine procesele de migrație, demografie și capital uman pe termen lung în Europa de Sud-Est, precum și efectele acestora asupra pieței forței de muncă și a economiei naționale și regionale. Scopul principal al proiectului este întărirea capacității administrației publice în elaborarea și implementarea politicilor și strategiilor, pornind de la seturi de date empirice calitativ superioare.

Obiectivul proiectului este să:

- ofere cunoaștere și înțelegere aprofundată ale proceselor de migrație, demografice, a dinamicii pieței forței de muncă și a capitalului uman din perspectivă istorică și regională;
- analizeze profilul demografic și de migrație pe termen lung al diferitelor state din Europa de Sud-Est;
- îmbunătățească culegerea de date pentru elaborarea cu succes a strategiilor fundamentate empiric;
- promoveze dialogul dintre comunitățile științifice, decidenți în politici publice și reprezentanții statului;
- contribuie la strategiile transnaționale referitoare la migrație.

Partenerii SEEMIG sunt: instituții de cercetare, universități, instituții de statistică și autorități publice locale din opt state (Austria, Bulgaria, Italia, România, Serbia, Slovenia, Ungaria) și observatori din alte trei state (Albania, Georgia, Ucraina).

Rezultatele proiectului:

- Rapoarte / manuscrise / publicații:
  - **SEEMIG - Rapoarte de cercetare**

Rapoartele au fost elaborate în cadrul proiectului transnațional SEEMIG. Toate sunt /vor fi curând/ disponibile pe pagina web a proiectului SEEMIG (www.seemig.eu).

- *SEEMIG - Managing Migration and its Effects in SEE – Transnational Actions towards Evidence Based Strategies*
- *SEEMIG National Foresight Report in Romania*
- *Strategia Națională SEEMIG pentru îmbunătățirea producerii și utilizării datelor privind migrația pentru România (Propunere de strategie Națională vizând ameliorarea și folosirea datelor privind migrația, piața forței de muncă și capitalul uman)*

Titlul proiectului: *Cartografierea sociografică a comunităților de romi din România pentru o monitorizare la nivel comunitar a schimbărilor privind integrarea romilor (SocioRoMap)*

Locul: Cluj-Napoca

Durata/Perioada: 24 luni, noiembrie 2014 – octombrie 2016

Coordonatori proiect: Horváth István, Hetea Estera

Cercetători ISPMN participanți în proiect: Kiss Ágnes, Vitos Katalin, Kiss Tamás, Fosztó László, Toma Stefánia, Kozák Gyula

Cercetători externi participanți în proiect: colaboratori ai partenerilor FSD și CCRIT

Instituții partenere: Fundația pentru o Societate Deschisă, Centrul de Cercetare a Relațiilor Interetnice

Tema proiectului: Proiectul este finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 în cadrul Programului Combaterea Sărăciei (RO25). Un obiectiv major al proiectului SocioRoMap este identificarea, inventarierea și descrierea unor comunități de etnie Roma, relativ segregate și caracterizate de deprivare relativă la nivelul administrațiilor locale din România. Prin acesta furnizăm un instrument util pentru politicile publice inițiate de statul Român, respectiv de alți actori internaționali și transnaționali interesați de eradicarea sărăciei, dezvoltare locală și promovarea șanselor de reușită a unor grupuri marginale (UNDP, UNICEF, Banca Mondială, FRA, etc.). Este important să precizăm că acest proiect dorește să îndrume acțiunea actorilor angajați în coordonarea programelor de asistență comunitară pentru acele administrații și societăți locale care se confruntă cu existența unor comunități bine delimitate teritorial, relativ izolate spațial sau social, în care riscul de sărăcie este foarte ridicat. În general, aceste administrații, respectiv societăți locale n-au fie resursele, fie know-how-ul, fie voința politică locală fermă de a asista integrarea acestor comunități teritorial segregate și marginale. Astfel prin identificarea, inventarierea și descrierea acestor comunități locale de romi, segregate și sărace dorim să oferim posibilitatea promotorilor de politici publice și de asistență comunitară de a identifica mai bine publicul lor țintă.

Scopul proiectului: Se urmărește cartografierea a 3181 de unități administrative-teritoriale rurale și urbane, realizarea unor descrieri sociologice pentru 50 de orașe de peste 30000 de locuitori și 25 de studii de comunitate și realizarea unui instrument de monitorizare a dinamicii schimbărilor în comunitate.

Descrierea metodologică: Metodologia proiectului include ancheta sociologică, analiza secundară a datelor statistice, monitorizare presă, crowd-sourcing, construirea de rețele.

Rezultate preconizate: Baze de date despre comunitățile descrise mai sus, descrieri sociologice pentru 50 de orașe de peste 30000 de locuitori, 25 de studii de comunitate, instrument de monitorizare a dinamicii schimbărilor în comunitate, hărți care să arate localizarea și principalele caracteristici ale comunităților.

Rezultate parțiale pentru luna noiembrie-decembrie 2014:

- listă bibliografică a cercetărilor similare;
- descrierea conceptele de bază;
- construirea echipei de cercetare.

Cap. V. Raportul evenimentelor organizate și coorganizate de către ISPMN (altele decât cele aparținând unor proiecte)

Marți, **4 februarie 2014**, Kiss Tamás și Székely István Gergő (cercetători ISPMN) au purtat o discuție cu consilierii Înaltului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE, Stéphanie Marsal și William Romans, aflați în România pentru a pregăti vizita Înaltului Comisar. În cadrul discuției desfășurate la sediul ISPMN, au fost abordate tematici ce țin de actualitatea politică din România, îndeosebi anumite probleme de importanță majoră din perspectiva minorităților, cum ar fi planurile legate de amendarea constituției, de reorganizarea teritorială sau de descentralizare, precum și situația privind folosirea simbolurilor minorităților naționale.

În data de **22 februarie 2014** a fost lansată la Café Bulgakov în Cluj Napoca cartea *Romanians in Western Europe. Migration, status dilemmas and transnational connections (Lexington Books 2013) (Români în Europa. Migrație, dileme de status și conexiuni transnaționale)* a lui Remus Gabrel Anghel. Cartea tratează un proces de migrație comparativ dintre diverse localități din România și localități din Germania respectiv Italia. Lansarea a fost organizată de către ISPMN în colaborare cu Facultatea de Științe politice a Universității „Babeș-Bolyai”. Au participat în jur de 30 de persoane. Au vorbit Remus Anghel, autorul cărții, conf.univ.dr. Marius Lazăr, precum și prof.univ.dr. Horváth István.

În data de **22 mai 2014** a fost lansată la Timișoara în cadrul conferinței *Regional Identity and Social Cohesion – Identitate regională și coeziune socială* cartea *Romanians in Western Europe. Migration, status dilemmas and transnational connections (Lexington Books 2013) (Români în Europa. Migrație, dileme de status și conexiuni transnaționale)* a lui Remus Gabrel Anghel. Lansarea de carte a fost organizată de către ISPMN în colaborare cu Biblioteca Centrală Universitară Eugen Todoran în parteneriat cu Asociația Pro Biblioteca. La lansare au participat în jur de 50 de persoane. Au vorbit: Remus Anghel, autorul cărții, prof.univ.dr. Robert Reisz, și prof.univ.dr. Alin Gavrițiu.

În perioada **26-27 mai 2014**, la Cluj-Napoca, s-a desfășurat o serie de evenimente dedicate comemorării Holocaustului din Transilvania de Nord. În cadrul acestor acțiuni de comemorare a avut loc și cea de a *III-a ediție a Simpozionului Internațional File din istoria evreimii clujene*, a fost inaugurat Monumentul Deportărilor Evrei din Cluj și a fost dezvelită o placă comemorativă la gara CFR Cluj-Napoca. Conferința internațională a fost organizată de Comunitatea Evreilor din Cluj și de Federația Comunităților Evreiești din România în colaborare cu Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Academia Română și Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale. La eveniment au participat cercetători din țară și străinătate, aproximativ 80 de persoane. În cadrul conferinței Attila Gidó a susținut prezentarea cu titlul *Populația evreiască a Clujului. Grad de urbanizare și tipare rezidențiale*.

În perioada **14-17 august 2014**, s-a desfășurat la Szeltersz, județul Harghita, cea de-a *XI-a Tabăra de vară de științe sociale*. Evenimentul a fost organizat de Fundația „Jakabffy Elemér”, Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale și Centrul Cultural Județean Harghita. Programul celor patru zile a fost compus din prelegeri, discuții, dezbateri, prezentare de cărți și vizionare de filme documentare, un accent deosebit fiind pus pe noutățile din aria cercetărilor în științele sociale. În cadrul programului a fost prezentat și proiectul internațional SEEMIG în care este partener și ISPMN. Din partea ISPMN au participat următorii cercetători: Kiss Ágnes, Bokor

Zsuzsa, Lőrincz D. József, Székely István Gergő, Kiss Tamás, Gidó Attila și István Horváth (președinte ISPMN). Numărul participanților a fost în jur de 80. Puteți vedea programul evenimentului la:

<http://kisebbssegkutato.tk.mta.hu/esemeny/2014/07/szelterszi-tabor>

Joi, **20 noiembrie 2014**, a avut loc Atelierul ISPMN - **Demografie și antropologie**. Dr. Patrick Heady (Institutul Max Planck pentru Antropologie Socială din Halle/Saale, Germania) a prezentat studiul lui intitulat *Feeling secure to reproduce - economy, community and fertility in Southern Europe (A te simți în siguranță pentru a te reproduce: economie, comunitate și fertilitate în sudul Europei)*. Patrick Heady a coordonat un proiect internațional pe tema rudeniei și a securității sociale, *KASS - Kinship and Social Security*, proiect care a analizat comparativ structurile de rudenie, gospodăriile, în 8 țări europene folosind o metodologie complexă care a avut componente de studii etnografice, analiză de rețea și metode demografice. Una dintre concluziile analizei a fost că fertilitatea scăzută, care poate fi observată în sudul și estul Europei, trebuie explicată printr-un model care completează cauzalitatea economică cu o analiză antropologică, adică schimbările în fertilitatea unor comunități poate fi atribuită și existenței unei balanțe între competiție intra-comunitară și existența structurilor de suport. Gazda evenimentului a fost Fosztó László (cercetător ISPMN) iar prezentarea a fost urmată de discuții. La eveniment au participat 20 de persoane.

În perioada **21-22 noiembrie 2014**, a avut loc la Cluj-Napoca Conferința Anuală a Societății de Antropologie Socială și Culturală din România intitulată **Moduri de apropiere și rezistență socială**. Conferința a fost găzduită de Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială în parteneriat cu facultatea de Științe Politice (UBB), Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale. Conferința a reprezentat un spațiu comun pentru cercetări care revelează formele pe care le iau apropierea și rezistența în diverse contexte sociale și la scale diferite, concentrându-se pe experiențele din Europa Centrală și de Est. Transformările sociale recente au format ideea de bază a conferinței, mai ales regândirea relației dintre putere și rezistență prin redefinirea termenilor teoretici, dar în același timp bazându-se pe detalii etnografice relevante din acest punct de vedere. Astfel, conferința a găzduit sesiuni cu privire la procesele de migrație, la practici religioase, minoritatea romă etc. Panel-ul intitulat *Jocul clasificărilor. Producerea de date și conceptualizarea categoriilor etnice* a fost organizat de către Horváth István (președinte ISPMN) și Stefánia Toma (cercetător ISPMN). Scopul sesiunii a fost acela de a oferi o platformă pentru cei interesați de diferitele aspecte ale identificărilor și clasificărilor etnice, fie ele de natură teoretică, metodologică sau etică. Horváth István, în prezentarea intitulată *Dincolo de realismul demografic: negocierea etniei la recensământul din România* a scos în evidență anumite aspecte ale construcției statisticilor etnice oficiale: definirea limbii materne, a etniei și logica clasificării. La rândul său, Kiss Tamás (cercetător ISPMN) în prezentarea intitulată *Cine este maghiar? Politici de cetățenie și luptele clasificatorii în definirea națiunii maghiare* a plasat politica de cetățenie în contextul luptelor îndelungate de clasificare în definirea națiunii ungare, spunând că modificarea legislației electorale a rămas un act controversat și contestat politic în contextul în care percepția cetățenilor unguri despre maghiarii de peste hotare nu s-a schimbat. Prezentările au fost urmate de observațiile și comentariile discutant-ului, care a fost Patrick Heady (cercetător la Max Planck Institute for Social Anthropology), invitat special al ISPMN.

În cadrul aceleiași conferințe, vineri, 21 noiembrie 2014, Fosztó László (cercetător ISPMN) împreună cu Ana Ivasiuc (Universitatea din Giessen) a organizat panelul intitulat *Rezistența romă în contextul politicilor de intervenție și dezvoltare*. Panelul a avut trei sesiuni consecutive cu 9 prezentări: Enikő Vincze, Hașdeu Iulia - Battaglini Monica, Ana Ivasiuc, Alina Petra Marinescu-Nenciu - Maria-Cristina Ghiță, Pietro Cingolani, Plainer Zsuzsa (cercetător ISPMN, cu prezentarea „Nu avea niciun rost să ne angajăm” – urbanizarea forțată a comunismului de stat, industrializare și poziții informale pe piața muncii în cazul unei foste colonii de romi din Oradea, Mariya

Ivancheva, Adrian-Octavian Dohotaru și Cătălin Berescu. Fosztó László a fost moderatorul și discuția prezentărilor a fost oferită de Nicolata Bițu (SNSPA/Romano ButiQ).

Tot la această conferință au mai participat și Remus Gabriel Anghel (cercetător ISPMN) și Adriana Cupcea (cercetător ISPMN) cu prezentarea *Turc, tătar sau turco-tătar. Probleme ale identității la turcii și tătarii din Dobrogea*. La conferință au participat în jur de 250 de persoane.

Miercuri, **10 decembrie 2014**, a avut loc la Muzeul de Artă din Cluj-Napoca vernisajul expoziției de pictură cu titlul *Moscheile Istorice din Dobrogea*, picturi semnate de tânăra artistă Celine Ali. Evenimentul a fost organizat de Yunus Emre Enstitüsü - Centrul Cultural Turc Constanța - împreună cu Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale și Muzeul de Artă din Cluj-Napoca. Expoziția conține 31 de piese, picturi realizate pe pânză. Tema expoziției, așa cum sugerează și titlul, o constituie reprezentarea moscheilor din Dobrogea, monumente istorice și de arhitectură, cele mai vechi datând de la începutul secolului al XVI-lea, perioada otomană. Picturile au fost realizate de o tânără pictoriță, elevă de liceu, membră a comunității turce din Dobrogea. Numărul participanților a fost în jur de 30. Instituțiile partenere au fost reprezentate de către: Ali Oğuzhan Yüksel (directorul Yunus Emre Enstitüsü – Centrul Cultural Turc Constanța), Horváth István (președinte ISPMN), Estera Hetea (vicepreședine ISPMN) și Lucian Năstasă (directorul Muzeului de Artă Cluj-Napoca).

Cap. VI. Participare la evenimente organizate de către alte instituții

Titlul: *Conferința Metodologică a Colegiului Márton Áron, Institutul Balassi*

Organizatori: Colegiului Márton Áron, Institutul Balassi

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 24-25/01/2015

Participant: Fosztó László

Descriere: În perioada **24-25 ianuarie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat la *Conferința Metodologică a Colegiului „Márton Áron”* a Institutului Balassi din Ungaria. Conferința a avut loc în incinta Colegiului „Márton Áron”, din Budapesta. Scopul întâlnirii a fost acela de a iniția un proiect de cercetare prin care 25 de tineri cercetători (masteranzi și doctoranzi) din România, Ucraina, Serbia și Slovacia își vor desfășura activitatea în științele socio-umane sub îndrumarea unor specialiști pe aceste domenii. Proiectul de cercetare se află în coordonarea științifică a Institutului de Cercetare a Minorităților din cadrul Centrului de Cercetare în Științele Sociale al Academiei Ungare de Științe (MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont Kisebbségkutató Intézet).

Fosztó László a prezentat structura, proiectele de cercetare și publicațiile ISPMN și a răspuns la întrebările și solicitările tinerilor cercetători care au dorit să desfășoare stagii de cercetare în cadrul ISPMN, pe parcursul primăverii anului 2014. Mai multe detalii (în limba maghiară) despre conferință puteți citi la:

<http://kisebbsegkutato.tk.mta.hu/hirek/2014/01/marton-aron-kutato-i-szakkollegium-modszertani-konferencia>

Titlul: *Workshop-ul de lansare al Grupului pentru Studierea Migrației - Migration Research Group*

Organizator: Universitatea din Sheffield

Țara: Marea Britanie

Localitatea: Sheffield

Perioada: 31/01/2014

Participant: Remus Anghel

Descriere: Vineri, **31 ianuarie 2014**, a avut loc la Universitatea din Sheffield workshop-ul de lansare al Grupului pentru Studierea Migrației - Migration Research Group. Workshop-ul a reunit cercetători și profesioniști din Sheffield, Bristol, Paris, Washington și Cluj. Workshop-ul s-a concentrat asupra noilor teme de cercetare a migrației ca urmare a extinderii Uniunii Europene din 2004 și 2007. În plus, a fost analizată și reapariția migrației din sudul către nordul Europei datorată crizei prelungite a statelor din sudul continentului: Grecia, Italia, Spania și Portugalia. În cadrul acestui workshop Remus Anghel (cercetător ISPMN) a susținut o prezentare ce s-a concentrat asupra relațiilor de inegalitate și a modificării acestora în contextul migrației.

Titlul: *Întâlnire organizată de Comisia Europeană GD Justiție pentru a comunica informațiile actuale cu reprezentanții societății civile, ai organizațiilor internaționale și ai rețelelor profesionale*

Organizator: Comisia Europeană DG Justiție

Țara: Belgia

Localitatea: Bruxelles

Perioada: 11/02/2014

Participant: Fosztó László

Descriere: Marți, **11 februarie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat la o întâlnire organizată de Comisia Europeană DG Justiție pentru a comunica informațiile actuale cu reprezentanții societății civile, ai organizațiilor internaționale și ai rețelelor profesionale. Fosztó László a fost prezent în calitate sa de reprezentat al Rețelei Academice Științifice de Studii asupra Romilor. Din partea Comisiei Europene au participat: Lina Papamichalopoulou (DG Justice), Axelle Cheney (DG Justice), Miranda Vuolasranta (DG Justice), Dominique Bé (DG Employment, Social Affairs and Inclusion), Frank Pierobon (DG Education and Culture), Alexandros Tsolakis (DG Regional Policy). În cadrul întâlnirii au fost prezentate informații despre calendarul de activitate a grupului de acțiune constituit de Comisia Europeană, stadiul raportului de progres pe anul 2013, proiectele derulate precum și cele aflate în pregătire. Pentru anul 2014 sloganul Comisiei Europene este „A ajunge la nivelul local” (Going Local), a încuraja și a susține autoritățile și eforturile locale pentru incluziunea romilor. În acest spirit este organizată și întâlnirea la nivel înalt cu titlul de - al 4-lea Summit Roma European în Bruxelles (în 4 aprilie 2014).

Detalii la:

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/culture/romastudies/report_11february2014_secretary.pdf

Titlul: *A 4-a întâlnire a Grupului de lucru FRA pe incluziunea romilor [4th meeting of FRA-Member States ad-hoc Working Party on Roma Inclusion]*

Titlul prezentării: *Raport de țara: România / Country Report: Romania*

Organizator: Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (ADF)

Țara: Austria

Localitatea: Viena

Perioada: 19/02/2014 - 20/02/2014

Participant: Fosztó László

Descriere: În perioada **19-20 februarie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat la Cea de-a **4-a întâlnirea a Grupului de lucru FRA pe incluziunea romilor (4th meeting of FRA-Member States ad-hoc Working Party on Roma Inclusion)**. Întâlnirea a fost organizată de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (ADF) la sediul agenției din Viena. La întâlnire au fost prezenți reprezentanții Punctelor de Contact pentru incluziunea romilor din 14 țări membre, reprezentanții Comisiei Europene, ai UNDP, ai Fondurilor Norvegiene precum și Consiliul Științific al ADF. România a fost reprezentată de Claudia Grosu (din partea Agenției Naționale pentru Romi) și de către Fosztó László (din partea ISPMN). Participanții au discutat despre procesul de evaluare și monitorizare, a fost propus și discutat modelul SPO (structura, procesul, rezultatele) precum și problema introducerii indicatorilor care pot fi comparați la nivelul diferitelor țări membre UE.

Detalii la:

<http://fra.europa.eu/en/event/2014/4th-meeting-fra-member-states-roma-integration-working-party>

Titlul: *13th International Postgraduate Conference on Central and Eastern Europe “Old Rules & New Traditions: Generational Divides in Central and Eastern Europe*

Titlul prezentării: *Ethno-national identity in diaspora: the case of Crimean Tatars in Dobruja*

Organizatori: University College London, SSEES.

Țara: Marea Britanie

Localitatea: Londra

Perioada: 19/02/2014 - 21/02/2014

Participant: Adriana Cupcea

Descriere: Participarea cu lucrarea *Ethno-national identity in diaspora: the case of Crimean Tatars in Dobruđa*, la 13th International Postgraduate Conference on Central and Eastern Europe “Old Rules & New Traditions: Generational Divides in Central and Eastern Europe”, february 19-21, 2014, SSEES, University College London.

Titlul: *AFF ON Tour*

Organizatori: Fundația Tranzit, Festivalul de Film ASTRA

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 05/03/2014 - 08/03/2014

Participanți: Kozák Gyula, Remus Gabriel Anghel și Fosztó László

Descriere: În perioada **5 - 8 martie 2014**, Astra Film Festival și Fundația Tranzit au organizat *AFF ON Tour*, la Casa Tranzit (Cluj-Napoca). În cadrul acestui eveniment au fost prezentate o parte dintre filmele premiate într-o caravană a filmului documentar și antropologic. Timp de patru zile, în Casa Tranzit au fost vizionate 12 filme documentare din programul aniversar Astra Film Festival 2013. Vizionările au fost urmate de discuții tematice despre antropologia socialismului real, autism și alteritatea psihică, antropologia multipozițională: de la teren la internet, poziția femeii în societatea contemporană. Cercetătorii ISPMN Kozák Gyula, Remus Gabriel Anghel și Fosztó László au participat în calitate de invitați la discuțiile meselor rotunde pe tematica antropologiei socialismului real (moderator Viorel-Marian Anăstăsoaie) și cea a antropologiei multipoziționale (moderator Fosztó László). Participanții la aceste mese rotunde au fost: Marius Lazăr, Călin Goina, Szabó Árpád Töhötöm, Kozák Gyula, Fosztó László și Viorel-Marian Anăstăsoaie (antropologia socialismului real) respectiv Kató Csilla, Gabriel Troc, Viorel-Marian Anăstăsoaie, Magyarai Nándor László, Szabó Árpád Töhötöm, Remus Gabriel Anghel (antropologia multipozițională).

Detalii la: <http://www.tranzithouse.ro/actual.php?lang=en&year=2014&mon=03>

Titlul: *National Táncház Festival and Fair (Táncháztalálkozó) [Al XXXIII-lea Festival Național de Táncház și Târg]*

Titlul prezentării: *És ez tényleg mind táncház? Gondolatok a hagyományos néptáncművelés továbbélési formáiról (Și chiar totul poate fi Táncház? Câteva gânduri asupra schimbării dansului popular în zilele noastre)*

Organizatori: Dance House Guild Budapest (Táncház Egyesület), Hungarian Heritage House (Hagyományok Háza)

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 29/03/2014

Participant: Könczei Csongor

Descriere: Sâmbătă, **29 martie 2014**, Könczei Csongor (cercetător ISPMN) a susținut la *Al XXXIII-lea Festival Național de Táncház și Târg din Budapesta* o prelegere științifică cu titlul *És ez tényleg mind táncház? Gondolatok a hagyományos néptáncművelés továbbélési formáiról (Și chiar totul poate fi Táncház? Câteva gânduri asupra schimbării dansului popular în zilele noastre)*, eveniment organizat de către Dance House Guild (Táncház Egyesület) și Hungarian Heritage House (Hagyományok Háza) din Budapesta. Mai multe detalii despre eveniment puteți citi aici:

http://tanchaz.hu/hun/index.php?option=com_content&task=view&id=494&Itemid=1

Titlul: *A treia ediție a Summitului European pentru Incluziunea Romilor [3rd European Roma Summit]*

Organizatori: Comitetul Regiunilor / Comitetul Economic și Social European, Comisia Europeană

Țara: Belgia

Localitatea: Bruxelles

Perioada: 04/04/2015

Participant: Fosztó László

Descriere: Vineri, **4 aprilie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat la cea *de-a treia ediție a Summitului European pentru Incluziunea Romilor (3rd European Roma Summit)* desfășurat la Bruxelles. În cadrul summitului s-a discutat la nivelul Uniunii Europene și a țărilor membre progresul realizat în domeniul incluziunii sociale a romilor și problemele cu care se confruntă aceste comunități. Principalul scop al evenimentului a fost propunerea unor soluții locale în ceea ce privește problema integrării romilor. Printre participanți s-au numărat: președintele Comisiei europene, José Manuel Barroso, vicepreședintele Comisiei și comisarul european în domeniul justiției, Vivianne Reding, președintele României, Traian Băsescu, comisari europeni, miniștri din țările membre UE, primari și reprezentanți ai societății civile.

Detalii la: http://ec.europa.eu/justice/events/roma-summit-2014/index_en.htm

Titlul: *A VII-a ediție a Concursului Național Școlar de Istoria și Tradițiile Rromilor*

Organizatori: Ministerul Educației Naționale și Inspectoratul Școlar Județean Sălaj

Țara: România

Localitatea: Zalău

Perioada: 14/04/2014 - 17/04/2014

Participant: Lăcătuș Crăciun-Ioan

În perioada **14 - 17 aprilie 2014**, Ministerul Educației Naționale și Inspectoratul Școlar Județean Sălaj, în colaborare cu alte organizații și instituții partenere au organizat la Zalău cea de-a *VII-a ediție a Concursului Național Școlar de Istoria și Tradițiile Rromilor*. Competiția s-a desfășurat la Liceul Tehnologic „Voievodul Gelu” din Municipiul Zalău cu participarea a 35 de elevi romi (clasele VI-XII) din județele Bacău, Botoșani, Brăila, Municipiul București, Buzău, Cluj, Dâmbovița, Ialomița, Iași, Galați, Giurgiu, Maramureș, Mureș, Olt, Sălaj, Suceava, Teleorman, 24 de profesori însoțitori și 7 profesori evaluatori în Comisia centrală. În prima zi, a fost proiectat filmul documentar *Valea Plângerii* realizat de ISPMN. Pe tot parcursul derulării acestei ediții a fost expusă expoziția cu tematica istorie, tradiții și obiceiuri rrome, realizată de Asociația „Șanse Egale” și Fundația Wassdas. În ultima zi s-a desfășurat ceremonia de acordare a premiilor obținute de elevii concurenți. Premiile pentru elevi au fost acordate de către Centrul de Cultură și Arte al Județului Sălaj și ISPMN. În aceeași zi s-a desfășurat masa rotundă intitulată *Rromii ieri și azi* la care au luat parte membrii comisiei de concurs, reprezentanți ai ISJ Sălaj, reprezentanți ai ONG-urilor locale („Șanse Egale”, Wassdas, Partida Rromilor „Pro Europa”), Alianța Civică a Romilor din România, studenți și activiști romi. În cadrul acesteia s-au dezbătut și modalitățile prin care ISPMN ar putea susține studiul și studiile dedicate limbii, istoriei și culturii romani. La aceste evenimente a participat din partea ISPMN Crăciun-Ioan Lăcătuș (cercetător).

Titlul: *International Conference on The Cultural Politics of Memory [Conferința internațională pe tema politicilor culturale ale memoriei]*

Titlul prezentării: *The Politics of Remembering and Forgetting. Contested Memories in Cluj-Napoca (Romania) [Politica amintirii și uitării. Memorii contestate în Cluj-Napoca (România)]*

Organizatori: Centre for Critical and Cultural Theory, Cardiff University

Țara: Marea Britanie

Localitatea: Cardiff

Perioada: 13/05/2014 - 17/05/2014

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada **13-17 mai 2014**, Jakab Albert Zsolt (cercetător ISPMN) a participat la conferința intitulată *International Conference on The Cultural Politics of Memory (Conferința internațională pe tema politicilor culturale ale memoriei)* organizată de Centre for Critical and Cultural Theory și Cardiff University, în Cardiff (Marea Britanie). Jakab Albert Zsolt a susținut o prelegere cu titlul *The Politics of Remembering and Forgetting. Contested Memories in Cluj-Napoca (Romania) [Politica amintirii și uitării. Memorii contestate în Cluj-Napoca (România)]*. Prezentarea a urmărit strategiile formării memoriei, ca și proces, analizând procedeele de expunere în spațiu, cum este aceasta (re)construită și căror tipuri de evenimente le oferă vizibilitate și precum și funcțiile acestora.

Titlul: *A nagypolitikától a hétköznapiig. Nemzetközi konferencia a magyar holokausz 70. évfordulója alkalmából [De la politica națională până la viața cotidiană. Conferință internațională cu ocazia comemorării a 70 de ani de la Holocaustul din Ungaria]*

Titlul prezentării: *Észak- és dél-erdélyi levéltári források a holokausz történetéhez (Surse arhivistice referitoare la istoria Holocaustului din Transilvania de Nord și de Sud)*

Organizator: Grupul de Lucru din Ungaria a Arhivelor Yad Vashem, Archivele Yad Vashem (Israel), Comunitatea Evreilor din Szeged (Ungaria)

Țara: Ungaria

Localitatea: Szeged

Perioada: 14/05/2014 - 15/05/2014

Participant: Gidó Attila

Descriere: În perioada **14-15 mai 2014**, Grupul de Cercetare „Yad Vashem” din Ungaria, Archivele „Yad Vashem” din Israel, Universitatea din Szeged și Comunitatea Evreiască Szeged a organizat o conferință internațională cu ocazia comemorării a 70 de ani de la Holocaustul din Ungaria. Evenimentul a avut loc la Szeged, Ungaria. Scopul organizatorilor a fost acela de a comemora evenimentele tragice din perioada Holocaustului dar și de trecere în revistă a noilor rezultate științifice în cercetarea Holocaustului din Ungaria. La lucrările conferinței, pe lângă cercetători de renume internațional (Dan Michman, Robert Rozett, Michael Marrus), a participat și ambasadorul Statului Israel din Ungaria, Ilan Mor. Cercetătorul ISPMN Gidó Attila a susținut o prezentare cu titlul *Surse arhivistice referitoare la Holocaustul din Transilvania de Nord și de Sud*. În prezentarea sa Gidó Attila a vorbit despre acei creatori de fonduri arhivistice care conțin documente referitoare la Holocaustul din Transilvania de Nord. Totodată, a prezentat și ultimele lui rezultate în cercetarea Holocaustului din această regiune.

Titlul: *Masă rotundă despre Holocaustul din Transilvania de Nord*

Organizator: Cercul liberal al UDMR

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 22/05/2014

Participant: Gidó Attila

Joi, **22 mai 2014**, a avut loc o masă rotundă despre Holocaustul din Transilvania de Nord organizată de Cercul liberal al UDMR. Evenimentul a avut doi invitați, Tibori Szabó Zoltán (istoric, ziarist) și Gidó Attila (cercetător ISPMN). Invitații au oferit o trecere în revistă a acelor evenimente interne și internaționale care au dus la ghetoizarea și deportarea evreilor din Ungaria,

printre care și a 131.000 de evrei din nordul Transilvaniei. Gidó Attila a vorbit despre efectele Holocaustului în rândul supraviețuitorilor. Ecouri în presă despre acest eveniment pot fi citite în limba maghiară la:

<http://szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article%2CParticleScreen.vm/id/104324>
<http://itthon.transindex.ro/?cikk=23416>

Titlul: *Congresul Federației Științelor Umane și Sociale din Canada - Borders Without Boundaries (Granițe fără limite)*

Titlul prezentării:

Gidó Attila: *Boundaries and Ties. Hungarian-Jewish Relations in Change in 20th Century Transylvania (Frontiere și legături. Relații evreo-maghiare în transformare în secolul XX în Transilvania)*

Jakab Albert Zsolt: *Epoch, Boundary and Historical Consciousness. The Effects of the Austro-Hungarian Compromise of 1867 on the Commemorations in Cluj/Kolozsvár (Epocă, limită și conștiință istorică. Efectele Compromisului Austro-Ungar din 1867 în desfășurarea practicilor comemorative din Cluj)*

Organizator: Federația de Științe Sociale și Umaniste din Canada

Țara: Canada

Localitatea: St. Catharines, Ontario

Perioada: 24/05/2014 - 26/05/2014

Participanți: Gidó Attila și Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada **24-26 mai 2014**, Gidó Attila și Jakab Albert Zsolt (cercetători ISPMN) au participat la **Congresul Federației Științelor Umane și Sociale din Canada**. Evenimentul a avut loc la Universitatea „Brock” din St. Catharines, Ontario, și a găzduit conferințele a peste 70 de asociații științifice membre ale Federației. Gidó Attila și Jakab Albert Zsolt au susținut prezentări în cadrul conferinței Asociației de Studii Ungare din Canada. La lucrările conferinței au participat cercetători și cadre universitare din Canada, SUA, Marea Britanie, România, Ungaria, Slovacia și Serbia. Prezentarea lui Gidó Attila cu titlul *Boundaries and Ties. Hungarian-Jewish Relations in Change in 20th Century Transylvania (Frontiere și legături. Relații evreo-maghiare în transformare în secolul XX în Transilvania)*. Prezentarea a avut ca temă relația dintre evreii și maghiarii din Transilvania secolului XX. Au fost prezentate acele puncte de cotitură care au dus la schimbări majore în această relație (ca de exemplu, cele două războaie mondiale și deportarea evreilor din Transilvania de Nord, respectiv evenimentele din perioada interbelică).

Jakab Albert Zsolt a susținut o prezentare cu titlul *Epoch, Boundary and Historical Consciousness. The Effects of the Austro-Hungarian Compromise of 1867 on the Commemorations in Cluj/Kolozsvár (Epocă, limită și conștiință istorică. Efectele Compromisului Austro-Ungar din 1867 în desfășurarea practicilor comemorative din Cluj)*. Compromisul din 1867 a creat baza monarhiei dualiste austro-ungare. Compromisul dintre dinastia austriacă și cercurile dominante maghiare a însemnat o cezură, o limită de epocă al cărui efect poate fi surprins și în organizarea memoriei culturale. Prezentarea s-a axat asupra analizei practicilor comemorative, comemorările în spațiul public, adică asupra acelor schimbări de formă și de conținut care s-au născut și s-au permanentizat în cultura comemorării din Cluj.

Titlul: *Zilele Academice Clujene - Etnologia în vreme de război și războaiele etnologiei*

Organizator: Institutul de Folclor al Academiei Române - Filiala Cluj

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 05/06/2014 - 06/06/2014

Participanți: Plainer Zsuzsa, Adriana Cupcea

Descriere: În perioada 5-6 iunie 2014, Adriana Cupcea și Plainer Zsuzsa au participat la conferința națională intitulată *Etnologia în vreme de război și războaiele etnologiei*, organizată de Institutul „Arhiva de Folclor a Academiei Române” în cadrul *Zilelor Academice Clujene*, la sediul Filialei Cluj-Napoca a Academiei Române. Plainer Zsuzsa a prezentat problemele metodologice și repererele teoretice în cercetarea cenzurii culturii înalte în România lui Ceaușescu, iar Adriana Cupcea a vorbit despre strategiile de păstrare și adaptare a tradițiilor, la turcii și tătarii din Dobrogea, în perioada regimului comunist și după 1989.

Titlul: *Nationalist Responses to Economic and Political Crises [Răspunsuri naționaliste la criza politică și economică]*

Titlul prezentării:

Toma Stefănia - *The Roma - Dangerous Outsiders or the Significant Others. The Everyday Politics of Alterity in Multiethnic Communities in Romania [Romii - outsiders periculoși sau celălalt significant. Politicile alterității în comunități multietnice din România]*

Kiss Tamás - *Percepția socială a politicilor de cetățenie în rândul maghiarilor din Transilvania*

Organizatori: Programul de Studii a Naționalismului din cadrul Universității Central Europene (Budapesta, Ungaria) și Association for the Study of Nationalities (ASN) în colaborare cu Institutul „Tom Lantos”.

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 12/06/2014 - 14/06/2014

Participant: Toma Stefănia, Kiss Tamás

Descriere: În perioada 12-14 iunie 2014, a avut loc la Budapesta, Ungaria, conferința internațională intitulată *Nationalist Responses to Economic and Political Crises (Răspunsuri naționaliste la criza politică și economică)* organizată de către Programul de Studii a Naționalismului din cadrul Universității Central Europene (Budapesta, Ungaria) și Association for the Study of Nationalities (ASN) în colaborare cu Institutul „Tom Lantos”. O atenție specială s-a acordat temelor care discută relația dintre criza economică, naționalism și etnicitatea politizată, dar au fost organizate secțiuni și pe teme mai generale legate de naționalism, conflicte intreretrnice cu focus pe Europa Centrală și de Est. În cadrul conferinței au fost organizate mai mult de 40 de secțiuni interdisciplinare pentru a oferi perspective comparate pe diferite teme legate de naționalism. Toma Stefănia (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea cu titlul *The Roma - Dangerous Outsiders or the Significant Others. The Everyday Politics of Alterity in Multiethnic Communities in Romania (Romii - outsiders periculoși sau celălalt significant. Politicile alterității în comunități multietnice din România)*. În acest articol, autoarea a prezentat, ilustrând cu exemplul a două localități rurale din România, că, contactele sociale de zi cu zi între membrii diferitelor grupuri etnice pot contribui la menținerea unui echilibru în localitate sau la menținerea conflictelor existente la un nivel inactiv, iar lipsa acestor relații ar putea scoate la suprafață aceste conflicte. Argumentele se construiesc pe două dimensiuni. În primul rând, se arată modul în care „alteritatea” identității rome este construită de către majoritari, aceasta fiind mai degrabă un proces, mereu în schimbare, pornind de la identificarea romilor ca fiind „outsideri periculoși” până la „țiganul meu” care este de încredere. Mai mult, prin exemplul instituției nașitului, a relațiilor patron-client, a existenței sau lipsei acestora, arătăm că în contextul neîncrederii, a preconcepțiilor față de romi, aceste tipuri de legături pot transforma percepțiile, atitudinile și practicile cotidiene mai degrabă într-o relație de cooperare decât în una conflictuală. La această conferință a mai participat și Kiss Tamás (cercetător ISPMN) cu prezentarea *Percepția socială a politicilor de cetățenie în rândul maghiarilor din Transilvania*. Programul detaliat a conferinței poate fi accesat pe pagina:

<https://nationalism.ceu.hu/Conference2014>

Titlul: *Cea de-a zecea convenție anuală a Asociației Central și Sud-Est-Europene de Studii Internaționale [Central and East European International Studies Association CEEISA]*

Titlul prezentării: *From parallel society to clientelistic networks. The changing nature of linkages between RMDSZ and the Transylvanian Hungarian electorate (De la societatea paralelă la rețele de clientelism. Natura schimbătoare a legăturii dintre UDMR și electoratul maghiar din Transilvania)*

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 13/06/2014

Participanți: Székely István Gergő și Kiss Tamás

Descriere:

Vineri, **13 iunie 2014**, Székely István Gergő și Kiss Tamás (cercetători ISPMN) au participat la cea de-a zecea convenție anuală a Asociației Central și Sud-Est-Europene de Studii Internaționale (Central and East European International Studies Association CEEISA), care a avut loc la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Studiul, intitulat *From parallel society to clientelistic networks. The changing nature of linkages between RMDSZ and the Transylvanian Hungarian electorate (De la societatea paralelă la rețele de clientelism. Natura schimbătoare a legăturii dintre UDMR și electoratul maghiar din Transilvania)*, a fost prezentat de Székely István Gergő.

Titlul: *Conferința SCOPE 2014 - The Interdisciplinary Vocation of Political Science(s) [Vocația Interdisciplinară a Științelor Politice]*

Titlul prezentării: *Minority Representation in the Lower House of the Romanian Parliament: A Critical Assessment (Reprezentarea minorităților naționale în Camera Deputaților: o analiză critică)*

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 27/06/2014

Participanți: Székely István Gergő și Salat Levente

Descriere:

Vineri, **27 iunie 2014**, Salat Levente (profesor, FSPAC UBB Cluj-Napoca) și Székely István Gergő (cercetător ISPMN) au participat la conferința *SCOPE 2014 - The Interdisciplinary Vocation of Political Science(s) (Vocația Interdisciplinară a Științelor Politice)*, care a avut loc la Facultatea de Științe Politice a Universității din București. Prezentarea celor doi intitulată *Minority Representation in the Lower House of the Romanian Parliament: A Critical Assessment (Reprezentarea minorităților naționale în Camera Deputaților: o analiză critică)* a susținut ipoteza conform căreia o parte semnificativă a voturilor obținute de organizațiile minorităților naționale din România se datorează fenomenului de vot de protest împotriva partidelor politice.

Titlul: *Limba rromai și pedagogia predării limbii rromani*

Organizator: Ministerul Educației Naționale

Țara: România

Localitatea: Oradea

Perioada: 29/06/2014 - 11/07/2014

Participant: Lăcătuș Crăciun Ioan

Descriere: Implicarea Ministerului Educației Naționale, respectiv a Direcției Minorități din Ministerul Educației Naționale împreună cu Inspectoratul școlar județean Bihor - Casa corpului didactic (CCD) Bihor, în colaborare cu Fundația Ruhama și cu Colegiul Tehnic Transilvania în

politici educaționale pentru rromi se reflectă prin organizarea evenimentului „*Limba rromai și pedagogia predării limbii rromai*” din acest an, după ce mai mulți ani acest demers a fost sprijinit și finanțat de UNICEF. Este relevant de observat modalitatea în care Ministerul Educației Naționale în parteneriat cu instituții din Bihor a reușit totuși să continue formarea rețelelor de actori educaționali pentru politicile educaționale pe care le-a dezvoltat în ultimii ani.

Cursurile s-au desfășurat pe 3 module a câte 20 ore (+10 ore oferite de formatori gratuit, în plus): Modulul I (începători), Modulul II (medii), Modulul III (avansați).

Predarea a fost asigurată de o echipă de profesori coordonați de prof. univ. dr. Gheorghe Sarău (de la secția de limba și literatura rromani a Facultății de Limbi și Literaturi Străine – Universitatea din București, în același timp și consilier pentru limba rromani și rromi în cadrul Direcției Minorități din Ministerul Educației Naționale), prof. gr. I, metodist Ionel Cordovan (de la Școala Gimnazială „Puiu Sever” Ineu – jud. Bihor), drd. Yusuke Sumi-japonez de origine (de la Universitatea din Constanta, cu o tema dedicată dialectului rrom carpatic, absolvent al secției de limbi clasice a UBB Cluj Napoca și cu masterat în aceste limbi la Budapesta) și stud. Daniel Petrila (anul III la secția de limba și literatura rromani a Facultății de Limbi și Literaturi Străine București), fost olimpic la limba rromani, pregătit la Școala Tâmașda – Bihor, de prof. Daniela Roxin.

Informații suplimentare: <http://www.bihon.ro/cursuri-de-vara-pentru-limba-rromani/1436657>
<http://www.tion.ro/cursuri-de-vara-pentru-limba-rromani/1436657>
http://www.academia.edu/7660262/Cursuri_intensive_de_vara_de_limba_rromani_ed._a_XX-a_Oradea_stagiile_I_si_II_29_iun._-11_iul._2014

Titlul: *Întâlnirea a 5-a grupului de lucru FRA pe incluziunea romilor [5th meeting of FRA-Member States ad-hoc Working Party on Roma Inclusion]*

Titlul prezentării: *Raport de țara: România / Country Report: Romania*

Organizator: Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (ADF)

Țara: Austria

Localitatea: Viena

Perioada: 15/07/2014 - 16/07/2014

Participant: Fosztó László

Descrierea În perioada **15-16 iulie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat la Viena la evenimentul *5 th meeting of FRA-Member States ad-hoc Working Party on Roma Inclusion (A 5-a întâlnire a grupului de lucru ADF pe incluziunea romilor)*. Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (ADF) a organizat a 5-a întâlnire a grupului de lucru ADF pe incluziunea romilor pentru a elabora cadrul de indicatori care vor fi propuși spre adoptare țărilor membre UE, indicatori mențiți a măsura în mod sistematic și comparabil progresul realizat de fiecare stat membru în implementarea *Strategiei naționale pentru incluziunea romilor*. În cadrul întâlnirii de lucru ADF pe incluziunea romilor s-a discutat cu participanții reprezentanților din 14 țări și a experților din ADF problemele legate de selectarea indicatorilor relevanți de proces și de rezultat (process indicators/outcome indicators) care pot fi selectați pentru a fi incluși într-un sistem unitar la nivelul UE. Totodată, acest cadru de indicatori a fost prezentat și dezbătut într-o sesiune deschisă cu reprezentanții organizațiilor internaționale (OSCE, Consiliul Europei), ai organizațiilor civice (Secretariatul Decadei pentru Incluziunea Romilor, Making Most of European Funds a Fundației pentru o Societate Deschisă) și ai Comisiei Europene. Din România a mai participat Claudia Grosu, ca reprezentant al Agenției Naționale pentru Romi (ANR). În cadrul sesiunii deschise Fosztó László (cercetător ISPMN) a prezentat proiectele și rezultatele ISPMN în domeniul evaluării și monitorizării politicilor publice cu privire la romi (modele de segregare, profesori de limba romani etc.) și proiectul - proiect ce se află în pregătire - derulat în parteneriat cu Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (ADF) SocioRoMap care are drept

scop o cartografiere a situației comunităților de romi din România și dezvoltarea unui sistem de monitorizare și rețele pentru culegerea datelor la nivel local.

Detalii la:

<http://fra.europa.eu/en/project/2013/multi-annual-roma-programme?tab=member-states>

Titlul: *Collaboration, Intimacy, Revolution - Innovation and continuity in an interconnected world [Colaborare, intimitate și revoluție - inovare și continuitate într-o lume interconectată]*

Titlul prezentării:

Toma Stefánia - *Fusion or fission? The everyday economy of alterity in multiethnic communities in Romania (Fuziune sau fisiune? Economia alterității în comunități multietnice din România)*

Fosztó László - *Seen as marginal: when you do not want in (Perceput ca marginal: când nu vrei să aparții)*

Organizator: EASA (Asociația Europeană a Antropologilor Sociali)

Țara: Estonia

Localitatea: Tallinn

Perioada: 30/07/2014 - 04/08/2014

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere:

În perioada **31 iulie - 3 august 2014**, a avut loc la Tallinn, Estonia, conferința internațională bianuală intitulată *Collaboration, Intimacy, Revolution - Innovation and continuity in an interconnected world (Colaborare, intimitate și revoluție - inovare și continuitate într-o lume interconectată)* organizată de către Asociația Europeană a Antropologilor Sociali (EASA) în colaborare cu Universitatea din Tallinn, Estonia. Tema centrală a conferinței a fost criza și conflictele în diferite contexte. Conferința a găzduit numeroase secțiuni, cu invitați renumiți din diferite discipline socio-umane și domenii de cercetare. În cadrul conferinței Toma Stefánia (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea cu titlul *Fusion or fission? The everyday economy of alterity in multiethnic communities in Romania (Fuziune sau fisiune? Economia alterității în comunități multietnice din România)*. În acest articol, autoarea a prezentat, exemplificând cu studiul a două localități rurale din România, modul în care contactele sociale de zi cu zi între membrii diferitelor grupuri etnice pot contribui la menținerea unui echilibru în localitate sau la menținerea conflictelor existente la un nivel inactiv, iar lipsa acestor relații ar putea scoate la suprafață aceste conflicte sau alte tipuri de procese sociale care influențează coabitarea cotidiană. Prezentarea s-a axat pe descrierea diferitelor contexte sociale care pot contribui la participarea romilor în migrația internațională. Fosztó László (cercetător ISPMN) a prezentat lucrarea cu titlul *Seen as marginal: when you do not want in (Perceput ca marginal: când nu vrei să aparții)*. Autorul a prezentat, bazându-se pe câteva studii de caz, așteptările contradictorii ale majorității și ale romilor înșiși referitoare la modul în care minoritatea romă se integrează în societatea locală. Programul detaliat a conferinței poate fi accesat pe pagina:

<http://www.easaonline.org/conferences/easa2014/>

Titlul: *XXIII. Nemzetközi mezősegi népzene- és néptáncfőbor [Tabăra Internațională de Folclor din Răscruți, ediția a XXIII]*

Titlul prezentării: *A mezősegi hagyományos táncművészetről (Despre cultura tradițională de dans din Câmpia Transilvaniei)*

Organizator: Fundația Kallós Zoltán Alapítvány

Țara: România

Localitatea: Răscruți

Perioada: 12/08/2014

Participant: Könczei Csongor

Descriere: Marți, **12 august 2014**, Könczei Csongor (cercetător ISPMN) a susținut o prelegere științifică în cadrul Taberei Internațională de Folclor din Răscruți, ediția a XXIII., organizată de către Fundația Kallós Zoltán cu titlul *A mezőségi hagyományos táncművészetéről (Despre cultura tradițională de dans din Câmpia Transilvaniei)*.

Titlul: *V. Kolozsvári Magyar Filmnapok [Maratonul Filmelor Maghiare legate de Cluj, ediția a V-a]*

Titlul prezentării: *Etnokoreológiai dokumentumok Kolozsvár környékéről (Documente etnocoerologice din vecinătățile Clujului)*

Organizator: Fundația Tranzit Alapítvány

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 22/08/2014

Participant: Könczei Csongor

Descriere: Vineri, **22 august 2014**, Könczei Csongor (cercetător ISPMN) a prezentat la **Maratonul Filmelor Maghiare** legate de Cluj, ediția a V., organizată de către Fundația Tranzit o selecție de înregistrări arhivă cu titlul *Documente etnocoerologice din vecinătățile Clujului*. Mai multe detalii despre prezentare puteți citi la:

<http://www.tranzithouse.ro/actual.php?lang=ro&year=2014&mon=08>

Titlul: *IMISCOE 11th Annual Conference: Immigration, Social Cohesion and Social Innovation [A 11-a conferință anuală: imigrație, coeziune socială și inovație socială]*

Titlul prezentării: *Migration and Social Inequality. Changing patterns of inequality and social relations in Romania's Roma ghettos – (Migrație și inegalitate socială. Schimbări ale modelelor de inegalitate și a relațiilor sociale în ghetourile de romi din România)*

Organizator: IMISCOE

Țara: Spania

Localitatea: Madrid

Perioada: 22/09/2014

Participant: Anghel Remus

În perioada **29 - 31 august 2014**, Remus Gabriel Anghel a participat la **conferința IMISCOE 11th Annual Conference: Immigration, Social Cohesion and Social Innovation (A 11-a conferință anuală: imigrație, coeziune socială și inovație socială)** care a avut loc al Madrid, Spania. Imiscoe este cea mai mare rețea europeană de cercetare a migrației, reunind peste 300 de cercetători din toate țările Uniunii Europene. Prezentarea lui Remus Gabriel Anghel *Migration and Social Inequality. Changing patterns of inequality and social relations in Romania's Roma ghettos – (Migrație și inegalitate socială. Schimbări ale modelelor de inegalitate și a relațiilor sociale în ghetourile de romi din România)* a analizat modalitățile în care persoanele române din zone ghetoizate din România se raportează la inegalitate în context migrațional.

Titlul: *ECER Conference 2014- "The Past, the Present and Future of Educational Research in Europe". [Conferința internațională anuală a Asociației Europene a Studiului Educației ECER, „Trecutul, prezentul și viitorul cercetării Educației în Europa”]*

Titlul prezentării: *Discrimination or Bad Management? – educational studies and the question of ethno-racial inequalities (Discriminare sau management prost? - științele Educației și problema inegalităților etno-rasiale)*

Organizator: ECER (Asociația Europeană a Studiului Educației)

Țara: Portugalia

Localitatea: Porto

Perioada: 02/09/2014-04/09/2014

Participant: Plainer Zsuzsa

Descriere: În perioada **2-4 septembrie 2014** cercetătorul Plainer Zsuzsa a participat la conferința internațională anuală a ECER (Asociația Europeană a Studiului Educației) cu titlul ***The Past, the Present and Future of Educational Research in Europe (Trecutul, prezentul și viitorul cercetării Educației în Europa)***, organizată la Porto, Portugalia. Plainer Zsuzsa a susținut o prezentare cu titlul *Discrimination or Bad Management? – educational inequalities of Roma in a Romanian Town (Discriminare sau management prost? – inegalități educaționale ale romilor într-un oraș din România)*.

Titlul: ***The 2014 Annual Meeting of the Gypsy Lore Society and Conference on Gypsy Studies [Întâlnirea anuală și Conferința Internațională a Gypsy Lore Society]***

Titlul prezentării:

Toma Stefănia - *"The Roma? Beneficiaries of Social Assistance". Social workers' Attitudes Toward Romanian Roma (Romii? Beneficiari ai sistemului de servicii sociale. Atitudinile lucrătorilor sociali față de romii din România)*

Organizatori: The Gypsy Lore Society, the Institute of Ethnology Slovak Academy of Sciences, the Faculty of Social and Economic Sciences, Comenius University in Bratislava Roma Institute, and European Information center of the Representation of the European Commission in Slovakia

Țara: Slovacia

Localitatea: Bratislava

Perioada: 10/09/2014 - 13/09/2014

Participanți: Toma Stefănia, Fosztó László

Descriere: În perioada **10-13 septembrie 2014**, a avut loc la Bratislava, Slovacia, ***Întâlnirea anuală și Conferința Internațională a Gypsy Lore Society*** organizată în colaborare de către Asociația Europeană a Antropologilor Sociali (EASA) în colaborare cu Institutul de Etnologie din cadrul Academiei de Științe a Slovaciei. Conferința a găzduit numeroase secțiuni, cu invitați renumiți din diferite discipline socio-umane și domenii de cercetare. Toma Stefănia (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea cu titlul *"The Roma? Beneficiaries of Social Assistance". Social workers' Attitudes Toward Romanian Roma (Romii? Beneficiari ai sistemului de servicii sociale. Atitudinile lucrătorilor sociali față de romii din România)*. Prezentarea s-a centrat pe modurile în care discriminarea instituțională se prezintă în România, această temă fiind una de actualitate și în Slovacia. Prezentarea se bazează pe rezultatele unei anchete realizate de către ISPMN, dar și pe rezultatele unor cercetări de teren efectuate în diferite localități din Transilvania. Fosztó László (cercetător ISPMN) a fost moderatorul unei alte secțiuni din cadrul conferinței intitulate *Politici de stat*. În cadrul secțiunii au fost prezentate studii de caz din Italia, Ungaria, Franța și Cehia. Programul detaliat al conferinței poate fi accesat la:

<http://www.gypsyloresociety.org/annual-meeting#TOC-2014-Annual-Meeting-of-the-Gypsy-Lore-Society-and-Conference-on-Gypsy-Studies>

Titlul: ***A VII-a ediție a congresului internațional intitulat Cultures of Crisis. Experiencing and Coping With Upheavals and Disasters in Southeast Europe [Culturi ale crizelor. Experimentând dezastre și mișcări sociale în Europa de Sud-Est]***

Titlul prezentării: Remus Anghel - *Migration and social inequality in times of crisis: changing social relations and patterns of inequality in Romania's Gypsy ghettos (Inegalități sociale și*

migrație în timpuri de criză. Schimbarea relațiilor sociale și ale pattern-urilor de inegalități în ghetourile de romi din România)

Toma Stefănia - *Fusion or fission? The everyday politics of alterity in multiethnic communities in Romania (Politica alterității în comunități multi-etnice din România)*

Peti Lehel - *Crisis and conversion. Coping with crisis in new religious communities in the contact zones of Catholicism and Orthodoxy in Romania (Criză și conversiune. Înfruntarea crizei în noi comunități religioase în zonele de contact ale ortodoxiei și catolicismului)*

Adriana Cupcea - *Identity Construction at the Turkish and Tatar Communities in Dobrudja, Romania*

Jakab Albert Zsolt - *Remembering Crises. The Memory of Social Conflicts and Political Changes (Comemorarea crizelor. Memoria conflictelor sociale și schimbările politice)*

Plainer Zsuzsa - *The crisis of post-1989 educational policies, the crisis of pre-1989 forced urbanisation and the making of a 'Gypsy school' in a Romanina town (Crisa politicilor educaționale post-1989, criza urbanizării forțate a comunismului de stat. Crearea unei „școli pentru romi” într-un oraș din România)*

Organizatori: Asociația Internațională pentru Antropologia Sud-Est Europeană (InASEA) în colaborare cu Universitatea Kadir Has, Istanbul, Turcia

Țara: Turcia

Localitatea: Istanbul

Perioada: 18/09/2014 - 22/09/2014

Participanți: Remus Anghel, Toma Stefănia, Peti Lehel, Adriana Cupcea, Jakab Albert Zsolt și Plainer Zsuzsa

Descriere: În perioada **18-21 septembrie 2014**, a avut loc la Istanbul, Turcia, cea de-a VII-a ediție a congresului internațional intitulat ***Cultures of Crisis. Experiencing and Coping With Upheavals and Disasters in Southeast Europe (Culturi ale crizelor. Experimentând dezastre și mișcări sociale în Europa de Sud-Est)*** organizat de către Asociația Internațională pentru Antropologia Sud-Est Europeană (InASEA) în colaborare cu Universitatea Kadir Has, Istanbul, Turcia. InASEA, International Association of Southeast European Anthropology, este o asociație profesională ce reunește antropologi din sud-estul Europei, sau interesați de această regiune. Congresul de anul acesta a reunit aproximativ 130 de participanți. Tema centrală a conferinței a fost criza și conflictele în diferite contexte. Conferința a găzduit numeroase secțiuni, cu invitați renumiți din diferite discipline socio-umane și domenii de cercetare. Tematicile dezbătute au fost extrem de variate, de la ecologie și resurse naturale, minorități, memorie, migrație. Din partea ISPMN au participat mai mulți cercetători: Remus Anghel, Toma Stefănia, Peti Lehel, Adriana Cupcea, Jakab Albert Zsolt și Plainer Zsuzsa. Remus Anghel a susținut o prezentare cu titlul *Migration and social inequality in times of crisis: changing social relations and patterns of inequality in Romania's Gypsy ghettos (Inegalități sociale și migrație în timpuri de criză. Schimbarea relațiilor sociale și ale pattern-urilor de inegalități în ghetourile de romi din România)*. Prezentarea s-a centrat asupra migrației și a efectelor pe care aceasta le are în manifestarea inegalităților sociale. Toma Stefănia (cercetător ISPMN) a susținut prezentarea cu titlul *Fusion or fission? The everyday politics of alterity in multiethnic communities in Romania (Politica alterității în comunități multi-etnice din România)*. În acest articol, autoarea a prezentat, în urma unei munci de teren extensive într-o localitate multi-etnică din Transilvania, modul în care o serie de procese sociale observabile pe termen lung afectează contactele sociale de zi cu zi între membrii diferitelor grupuri etnice. De exemplu, criza economică a contribuit la restructurarea pieței muncii locale, convertirea romilor la Penticostalism a înlocuit instituția nașitului între etnii și grupuri sociale, și altele. Prezentarea s-a axat și pe descrierea diferitelor contexte sociale care pot contribui la participarea romilor în migrația internațională. Peti Lehel a susținut prelegerea cu titlul *Crisis and conversion. Coping with crisis in new religious communities in the contact zones of Catholicism and Orthodoxy in Romania (Criză și conversiune. Înfruntarea crizei în noi comunități religioase în zonele de contact*

ale ortodoxiei și catolicismului). Prezentarea s-a centrat pe analizarea motivelor ce au dus la apariția noilor comunități religioase, conflictele și strategiile de tratare a membrilor acestora, precum și motivele ce cauzează conversiunile în comunități din zona de contact a ortodoxiei și catolicismului. Având la bază povestiri de viață și narațiuni de conversiune, autorul a analizat rolul situațiilor de criză în procesul de conversiune, rolul religiei în articularea crizelor personale și sociale și în procesul de elaborare a strategiilor de adaptare. Prezentarea Adrianei Cupcea cu titlul *Identity Construction at the Turkish and Tatar Communities in Dobrudja, Romania* reprezintă rezultatul unei campanii de teren, inițiate la începutul anului 2013, care a avut ca scop analiza dinamicilor identitare la comunitățile turcă și tătară, din Dobrogea. Din punct de vedere cronologic, prezentarea s-a axat asupra perioadei comuniste, cu scopul de a identifica felul în care s-au reflectat schimbările politice, economice și sociale ale epocii asupra structurii identitare etnice și religioase a turcilor și tătarilor din Dobrogea, pentru a se extinde treptat asupra evoluțiilor identitare, după 1990. Îmbinând cercetarea arhivistică, cu analiza de text jurnalistic și cercetarea de teren (interviuri, observația participativă), cercetarea depistează tiparele memoriei perioadei comuniste, tipurile de relații și atitudini create în raport cu regimul vremii, alături de evoluția autoimaginii și heteroimaginii turc-tătar, generate de principalele repere identitare: etnie, religie, origini, limba maternă și tradiții, atât în cadrul societății socialiste, dar și după căderea comunismului. Jakab Albert Zsolt a susținut prezentarea cu titlul *Remembering Crises. The Memory of Social Conflicts and Political Changes (Comemorarea crizelor. Memoria conflictelor sociale și schimbările politice)*. Studiul a vizat uzul social al memoriei legate de schimbările politice și conflictele sociale, și explorează rolurile multiple și funcțiile rupturilor sociale și istorice ca și crize (revolte, revoluții, războaie, schimbări de regim), care au un rol însemnat în reprezentarea, medierea și manipularea memoriei colective, culturale și politice într-un context postsocialist și multiethnic. Plainer Zsuzsa a avut o prezentare intitulată *The crisis of post-1989 educational policies, the crisis of pre-1989 forced urbanisation and the making of a 'Gypsy school' in a Romanina town (Criza politicilor educaționale post-1989, criza urbanizării forțate a comunismului de stat. Crearea unei „școli pentru romi” într-un oraș din România)*. Prezentarea cercetătoarei este o versiune mai complexă a studiului său de atelier cu titlul *Audit Culture and the Making of a "Gypsy School" (Cultura auditării și crearea unei „școli de romi”)*, lucrare publicată la Editura ISPMN. Programul detaliat al conferinței poate fi accesat la:

<http://sites.khas.edu.tr/inasea/conference7.html>

Titlul: *Between Two Worlds - Între două lumi - Cercetare și politici publice*

Titlul prezentării: *Pe puntea îngustă: conexiunea cercetări etnografice cu politicile publice*

Țara: Italia

Localitatea: Bolzano

Perioada: 22/09/2014

Participant: Fosztó László

Descriere: Fosztó László a participat la atelierul *Între două lumi - Cercetare și politici publice* organizat la Universitatea Liberă din Bolzano. Seminarul a avut pe 22 septembrie 2014. Organizatorul seminarului a fost Dr Elisabeth Tauber, și au participat specialiști din domeniul studiilor asupra romilor din mai multe țări: Jean Luc Poyeto (Franța), Martin Olivera (Franța), Durst Judit (Ungaria / Regatul Unit), Greta Persico (Italia), Ulderico Daniele (Italia), și Fosztó László (România). Prezentarea făcută de Fosztó László cu titlul: *Pe puntea îngustă: conexiunea cercetări etnografice cu politicile publice* sa concentrat asupra problemelor etice și implicațiile practice ale cercetărilor aplicate în domeniul studiilor asupra romilor din România.

Titlul: *The 19th Grantmakers East Forum (GEF) - Să rămânem sau să plecăm? [Should we stay or should we go?]*

Titlul prezentării: *Not the Money Alone: Social Remittances and the effect of Roma migration on the home communities (Remiteri sociale și efectele migrației romilor în comunități de origine)*

Organizatori: Alina Șerban, Fundația ERSTE

Țara: Italia

Localitatea: Palermo

Perioada: 08/10/2014 - 10/10/2014

Participant: Fosztó László

Descriere: În perioada **8-10 octombrie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a participat la masa rotundă intitulată *Să rămânem sau să plecăm? (Should we stay or should we go?)* organizată de Alina Șerban, Fundația ERSTE, în cadrul celei de-a 19-a Grantmakers East Forum (GEF) organizată de Centrul Fundației Europene (the European Foundation Centre). Forumul a avut loc în Palermo, Italia, și a avut ca tematică centrală migrații și mobilitatea în Europa. Alți participanți la discuția panel au fost: Olena Fedjuk, de la Universitatea Strathclyde și Ciprian Necula, Romano ButiQ. Fosztó László a vorbit despre rezultatele proiectului MigRom (*Remiteri sociale și efectele migrației romilor în comunități de origine*) și a subliniat că migrația romilor din România trebuie analizată nu numai în contextul geografic dar și în perspectiva mobilității sociale în localitățile de origine având în vedere și transformările observate în perioada recentă.

Detalii la: <http://www.gef.efc.be/>

Titlul: *A királyhűség jól bevált útján... Rendi és nemzeti kötődések szimbolikus változásai 1867 és 1918 között [Schimbările simbolice ale legăturilor feudale și naționale între 1867 și 1918]*

Titlul prezentării: *Korszakhatár és történeti tudat. Az 1867-es kiegyezés hatása a megemlékezési ünnepekre Kolozsváron (Epoacă, limită și conștiință istorică. Efectele compromisului Austro-Ungar din 1867 în desfășurarea practicilor comemorative din Cluj)*

Organizator: Universitatea din Szeged

Țara: Ungaria

Localitatea: Szeged

Perioada: 04/11/2014

Participant: Jakab Albert Zsolt

Descriere: În perioada **4-5 noiembrie 2014**, Jakab Albert Zsolt, cercetător ISPMN a participat la conferința *A királyhűség jól bevált útján... Rendi és nemzeti kötődések szimbolikus változásai 1867 és 1918 között (Schimbările simbolice ale legăturilor feudale și naționale între 1867 și 1918)* organizată de către Universitatea din Szeged, Ungaria. Jakab Albert Zsolt a avut o prelegere cu titlul *Korszakhatár és történeti tudat. Az 1867-es kiegyezés hatása a megemlékezési ünnepekre Kolozsváron (Epoacă, limită și conștiință istorică. Efectele compromisului Austro-Ungar din 1867 în desfășurarea practicilor comemorative din Cluj)*. Prezentarea de etnografie-antropologie a vizat cercetarea efectelor după Compromis, ceea ce privește practicile comemorative, comemorările în spațiul public, adică ce fel de schimbări de forme și de conținut s-au născut și s-au permanentizat în cultura comemorării din Cluj-Napoca.

Titlul: *Trauma and Rehabilitation: Jews and Jewish Life in Hungary after the Holocaust, 1945-1957 [Traumă și reconstrucție. Evreii și viața evreiască în Ungaria după Holocaust, 1945-1957]*

Titlul prezentării: *The Holocaust in Hungary – Schools and Researched Topics in Romania (Holocaustul în Ungaria – Școli și teme cercetate în România)*

Organizator: Archivele Yad Vashem (Israel)

Țara: Israel

Localitatea: Ierusalim

Perioada: 10/11/2014-11/11/2014

Participant: Gidó Attila

Descriere: În perioada **10–11 noiembrie 2014**, cercetătorul ISPMN Gidó Attila a participat la workshopul internațional *Trauma and Rehabilitation: Jews and Jewish Life in Hungary after the Holocaust, 1945–1957 (Traumă și reconstrucție. Evreii și viața evreiască în Ungaria după Holocaust, 1945–1957)* organizat de către The International Institute for Holocaust Research, Yad Vashem (Institutul Internațional pentru Cercetarea Holocaustului, Yad Vashem) din Ierusalim, Israel. În prezentarea sa cu titlul *The Holocaust in Hungary – Schools and Researched Topics in Romania (Holocaustul în Ungaria – Școli și teme cercetate în România)* cercetătorul ISPMN Gidó Attila a vorbit despre istoriografia românească a Holocaustului din Ungaria. Textul va apărea într-un volum colectiv publicat la Editura Institutului Yad Vashem din Ierusalim în 2015 cu titlul *Trauma and Rehabilitation: Jews and Jewish Life in Hungary After the Holocaust, 1945–1957*.

Titlul: *Etnicitatea: construct politic, social și/sau cultural. Opera, viziunea și contribuția lui Nicolae Gheorghe la înțelegerea problematicii rome*

Titlul prezentării: *De la etnogeneza la participarea politică a romilor la nivele diferite în Europa*

Organizator: Romano ButiQ

Țara: România

Localitatea: București

Perioada: 12/11/2014

Participant: Fosztó László, Lăcătuș Crăciun-Ioan

Descriere:

Miercuri, **12 noiembrie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) și Lăcătuș Crăciun-Ioan (cercetător ISPMN) au participat la atelierul intitulat *Etnicitatea: construct politic, social și/sau cultural. Opera, viziunea și contribuția lui Nicolae Gheorghe la înțelegerea problematicii rome* - organizat de Asociația Romano ButiQ cu sprijinul Rețelei Academice Europene de Studii asupra Romilor și Fundației PAKIV European Roma Fund. Reprezentanța Comisiei Europene în România a găzduit acest eveniment. Titlul prezentării lui Fosztó László a fost *De la etnogeneza la participarea politică a romilor la nivele diferite în Europa*. Cercetătorul a făcut un scurt rezumat al celor mai importante teme din contribuția academică a lui Nicolae Gheorghe, pe baza operelor publicate și a experiențelor colaborării cu el în cadrul ISPMN.

Detalii la:

<http://romanobutiq.ro/evenimente/workshop-dedicat-lui-nicolae-gheorghe-apel-la-contributii/>

Titlul: *Eruasian Alterities: Indigenous and Minority Worldviews in Post-Socialist Societies [Alterități eurasiene: Minorități în societăți post-socialiste]*

Titlul prezentării: *Religion, Social Change and the Moldavian Csángós (Religie, schimbări sociale și ceangăii din Moldova)*

Organizatori: Marginalised and Endangered Worldviews Study Centre (MEWSC), University College Cork (Centru de Cercetare pentru Studiile Minorităților Marginalizate și pe Cale de Disparație)

Țara: Irlanda

Localitatea: Cork

Perioada: 13/11/2014

Participant: Peti Lehel

Descriere: Joi, **13 noiembrie 2014**, Peti Lehel (cercetător ISPMN) a participat la workshopul intitulat *Eurasian Alterities: Indigenous and Minority Worldviews in Post-Socialist Societies (Alterități eurasiatice: minorități în societăți postsocialiste)*. Workshopul a avut loc la Universitatea din Cork, Irlanda, și a fost organizat de Marginalised and Endangered Worldviews Study Centre - MEWSC [Centrul de Cercetare a Minorităților Marginalizate în Pericol], cu participanți din Estonia, Franța, Irlanda, Statele Unite ale Americii și România. Peti Lehel a susținut o prelegere cu titlul *Religion, Social Change and the Moldavian Csángós (Religie, schimbări sociale și ceangăii din Moldova)* în care a prezentat comunitatea ceangăilor din Moldova, punând un acces deosebit pe folosirea limbii și etnicitatea ceangăilor. A doua parte a prezentării s-a centrat pe rolul religiei în perioada socialistă în satele ceangăilor din Moldova. Workshopul a avut și o sesiune internă de proiectare a Centrului de Cercetare Marginalised and Endangered Worldviews Study Centre (MEWSC) în care Peti Lehel a fost ales ca membru al Consiliului Consultativ Internațional MEWSC.

Titlul: *Conferința Anuală a Societății de Sociologie din Ungaria „Națiune în regiunea Carpatică. Maghiarii și vecinii lor – perspective sociologice”*

Titlul prezentării: Panel *”Roma in the Carpathian Basin”* (Romii în Bazinul Carpatic), organizat de către Toma Stefánia și Fosztó László

Organizatori: Societatea de sociologie din Ungaria, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Țara: România

Localitatea: Cluj-Napoca

Perioada: 27/11/2014 - 29/11/2014

Participanți: Toma Stefánia, Fosztó László

Descriere: În perioada **27-29 noiembrie 2014** a avut loc la Cluj-Napoca *Conferința Anuală a Societății de Sociologie din Ungaria* intitulată *Națiune în regiunea Carpatică. Maghiarii și vecinii lor - perspective sociologice*. Conferința a fost găzduită de Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Sociologie și Asistență Socială din Cluj-Napoca. Conferința a reprezentat un spațiu comun pentru cercetări care revelează formele diferite pe care le ia definiția națiunii și a minorității în comparație cu alte cercetări din Europa. Astfel, conferința a găzduit sesiuni cu privire la procesele de migrație, practicile religioase, minoritatea romă, excluziunea spațială și inegalități sociale etc. Panel -ul intitulat *Romii în Bazinul Carpatic*, a fost organizat de către Toma Stefánia (cercetător ISPMN) și Fosztó László (cercetător ISPMN). Scopul sesiunii a fost acela de a oferi o platformă pentru cei interesați de a-și prezenta cele mai recente rezultate în cercetarea romilor. Secțiunea a găzduit patru prezentări pe tema conflictelor interetnice (Magyari Nándor László, UBB, Cluj), reziliența în rândul studenților romi (Dezső Máté, Academia de Științe a Ungariei), factorii de succes ai unui program de locuire pentru romi (Morauzski András, Academia de Științe a Ungariei) și discriminarea multiplă a romilor pe piața muncii (Tardos Katalin și Tibori Tímea, Academia de Științe a Ungariei). În data de **28 noiembrie**, Toma Stefánia a avut o prezentare plenară în panel-ul intitulat *Relații interetnice și identitate* alături de Csepeli György (ELTE, HU), Feischmidt Margit (Academia de Științe a Ungariei), Murányi István (UD, HU) și Marius Lazăr (UBB, Cluj), cu titlul *The Roma? Beneficiaries of Social Assistance. Dissonant Attitudes of Social Providers*. Prezentarea s-a centrat pe modul în care stereotipurile și prejudecățile referitoare la minoritatea romă și care se regăsesc în discursul public sau în rândul populației majoritare (așa cum ne arată anchetele sociologice care au fost prezentate la rândul lor în cadrul acestei conferințe) se regăsesc și în interiorul instituțiilor. Diferența între ele este că, contextul instituțional, formal, dă o autoritate în plus acestor atitudini stereotipizante oferind posibilitatea de a transforma o atitudine stereotipizantă în discriminare instituțională.

Detalii la: http://www.szociologia.hu/friss_hirek/

Titlul: *User/developer workshop of the EHRI Research Users Advisory Committee [Workshop pentru utilizatori și dezvoltatori ai Comitetului Consultativ al EHRI]*

Organizatori: NIOD Institute for War, Genocide and Holocaust Studies, Amsterdam

Țara: Olanda

Localitatea: Amsterdam

Perioada: 25/11/2014

Participant: Gidó Attila

Descriere: Marți, **25 noiembrie 2014**, Gidó Attila (cercetător ISPMN) a participat la un workshop internațional organizat de către NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies (NIOD Institutul pentru Studiarea Războiului, Holocaustului și Genocidului). Workshopul s-a desfășurat în cadrul proiectului de cercetare multinațional EHRI (European Holocaust Research Infrastructure/Infrastructura Europeană a Cercetării Holocaustului) la Amsterdam și a avut ca scop testarea noului website al acestui proiect. Gidó Attila a participat la eveniment în calitate de membru al EHRI - Research Users Advisory Committee (Comitetul Consultativ de Cercetare al EHRI). La testare a fost verificată funcționarea corectă a noului website precum și corectitudinea datelor prelucrate de dezvoltatorii site-ului.

Titlul: *Musicology, Ethnography and Culture – The Roma as European People. A Conference and Celebration of the Life and Work of Kovalcsik Katalin*

Titlul prezentării: *A kultúrák megszégén. A kalotaszegi cigányzenészek kultúráközvetítő és -alkotó szerepéről (La marginea culturilor. Despre rolul muzicanților romi din zona Călata. Creatori și transmițători de cultură)*

Organizator: Institutul de Muzicologie al Academiei de Științe a Ungariei (MTA Zenetudományi Intézet)

Țara: Ungaria

Localitatea: Budapesta

Perioada: 12/12/2014 - 13/12/2014

Participant: Könczei Csongor

Descriere: În perioada **12-13 decembrie 2014**, a fost organizată conferința internațională cu titlul *Musicology, Ethnography and Culture: The Roma as European People. A Conference and Celebration of the Life and Work of Kovalcsik Katalin* la Institutul de Muzicologie al Academiei de Științe a Ungariei (MTA Zenetudományi Intézet) din Budapesta. La această conferință dedicată amintirii cercetătoarei Kovalcsik Katalin, care a fost un renumit etnomuzicolog și romolog, Könczei Csongor (cercetător ISPMN) a participat cu o prezentare științifică intitulată *A kultúrák megszégén. A kalotaszegi cigányzenészek kultúráközvetítő és -alkotó szerepéről (La marginea culturilor. Despre rolul muzicanților romi din zona Călata. Creatori și transmițători de cultură)*. Mai multe detalii despre conferință puteți citi aici:

<https://www.facebook.com/events/547451775387743/?fref=ts>

Cap VII. Prezențe în mass-media

Data: 03/01/2014

Numele organului de presă: Le Courier des Balkans

Numele participantului: Hossu Iulia

Tema dezbătută: Vineri, **3 ianuarie 2014**, a apărut în cotidianul de limba franceză Le Courier des Balkans un interviu cu Iulia Hossu (cercetător ISPMN) și Andrei Crișan în calitatea lor de regizori ai documentarului Valea plângerii (ISPMN&Triba Film, 2013). Interviul este realizat de către Julia Beurq și poate fi citit online (contra cost) aici:

URL: <http://balkans.courriers.info/article23874.html>

Data: 23/01/2014

Numele organului de presă: TVR Cluj realizată de redacția de limba maghiară

Numele participantului: Fosztó László

Titlul emisiunii: Observator transilvan (Erdélyi Figyelő), 23 ianuarie 2014

Tema dezbătută: Joi, **23 ianuarie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a fost invitat la emisiunea intitulată Erdélyi Figyelő [Observator transilvan] realizată de redacția de limba maghiară a TVR Cluj. Emisiunea a avut ca tematică programele de incluziune socială implementate de diferitele organizații și asociații religioase. În cadrul emisiunii a fost prezentat un reportaj realizat de Márkus Etelka, care a fost și realizatoarea acestei ediții. Reportajul a prezentat proiectele Fundației Creștine Diakonia-Filiala Cluj avându-l ca invitat pe platou pe dr. Sárosi Arthur, președinte - executiv Fundația Creștină Diakonia-Filiala Cluj. După reportaj, Fosztó László a participat împreună cu Tonk Gabriella (coordonator proiect, UNDP Cluj-Napoca) la un dialog găzduit de Orbán S. Katalin. Tema discuțiilor s-a axat pe diferitele modele de proiecte implementate de organizațiile religioase (pe de o parte de către bisericile istorice, pe de altă parte de către mișcările neoprotestante) și asupra efectului acestor programe în viața comunităților.

URL: http://cluj.tvr.ro/emisiuni/observator-transilvan--erd--lyi-figyel---_4954.html

Data: 27/01/2014

Numele organului de presă: Marosvásárhelyi Rádió (Radio România Târgu-Mureș)

Numele participantului: Gidó Attila

Tema dezbătută: Cu ocazia Zilei Internaționale de Comemorare a Victimelor Holocaustului, postul de radio de limba maghiară Marosvásárhelyi Rádió (Radio România Târgu-Mureș) a difuzat un interviu cu Gidó Attila (cercetător ISPMN). În anul 2014 se împlinesc 70 de ani de la deportarea și exterminarea evreilor din Ungaria și din Transilvania de Nord și 69 de ani de la eliberarea din lagărul nazist de exterminare Auschwitz-Birkenau. În urma rezoluției Adunării Generale a Națiunilor Unite din anul 2005 ziua eliberării din lagărul de la Auschwitz este comemorată ca Ziua Internațională a Holocaustului. Cercetătorul a vorbit despre semnificația și despre contextul istoric al acestui eveniment, respectiv despre importanța predării istoriei Holocaustului în școli.

Data: 17/02/2014

Numele organului de presă: Televiziunea Română, studioul regional Cluj, la emisiunea

Numele participantului: Fosztó László

Titlul emisiunii: Transilvania Policromă

Tema dezbătută: În cadrul emisiunii s-a discutat despre dezvoltarea Rețelei Academice Științifice de Studii asupra Romilor precum și a cercetărilor actuale în domeniul romilor desfășurate de

ISPMN. Fosztó László a vorbit despre proiectul MigRom12 *Migrația romilor din România în Europa de Vest: cauze, efecte și strategiile de abordare pentru viitor* o cercetare internațională în care ISPMN este partener. Consorțiul de cercetare este compus din parteneri din Marea Britanie, Franța, Spania și Italia.

URL: http://cluj.tvr.ro/emisiuni/transilvania-policroma_5109.html

Data: 03/01/2014 - 03/01/2015

Numele organului de presă: Szabadság

Numele participantului: Székely István Gergő

Tema dezbătută: Joi, **20 februarie 2014**, Székely István Gergő (cercetător ISPMN) a acordat un interviu cotidianului clujean Szabadság, în legătură cu criza guvernamentală și posibilitatea participării UDMR în guvern. Materialul poate fi accesat la:

http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article_PArticleScreen.vm/id/101328

Data: 16/04/2014

Numele organului de presă: Duna Tv

Numele participantului: Gidó Attila

Tema dezbătută: Difuzare film:

Miercuri, **16 aprilie 2014**, a fost difuzat filmul documentar Cselekvő hit [Credință activă] pe postul de televiziune „Duna” TV. Filmul de 55 de minute a fost realizat de către Páskándiné Sebők Anna și prezintă viața și activitatea protopopului luteran Andor Járosi. În timpul Holocaustului Járosi a salvat viața a mai multor evrei clujeni, act pentru care a fost distins cu titlul „Drept între Popoare” în anul 1999. Filmul îl are ca expert pe istoricul Gidó Attila (cercetător ISPMN).

Data: 16/04/2014

Numele organului de presă: Sveriges Radio

Numele participantului: Fosztó László

Tema dezbătută:

Miercuri, **16 aprilie 2014**, Fosztó László (cercetător ISPMN) a fost invitatul emisiunii Gränslöst [Fără hotare] a Radiodifuziunii Suedeze (Sveriges Radio). Temele interviului au fost cauzele și condițiile migrației romilor din România (reporter Ida Brännström). László Fosztó a susținut că migrația romilor în prezent nu are nimic de-a face cu presupusul „nomadism” al romilor. El a mai explicat că motivul cel mai important al migrației este de factură economică. A discutat despre factorii locali economici (sărăcia și șomajul ridicat în rândul comunităților de romi) și problemele din sistemul de educație, precum și condițiile de locuire și situația precară de sănătate a acestei populații. Discriminarea etnică a romilor contribuie și ea la procesul de migrare prin perpetuarea excluziunii în diferitele domenii ale vieții publice. Interviul poate fi ascultat la:

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=2600&artikel=5837637>

Data: 17/04/2014

Numele organului de presă: Radio România - Târgu-Mureș

Numele participantului: Gidó Attila

Titlul emisiunii: Délutáni Rádióújság [Caleidoscop de după-masă]

Tema dezbătută: Joi, **17 aprilie 2014**, în cadrul emisiunii în limba maghiară Délutáni Rádióújság [Caleidoscop de după-masă] a Radioului România - Târgu-Mureș a fost difuzat un interviu cu Gidó

Attila (cercetător ISPMN). Tema interviului a fost știrea de presă conform căreia Parchetul Militar a confirmat implicarea Armatei Române în Holocaust (cazul gropii comune de la Popricani, județul Iași).

Data: 08/05/2014

Numele organului de presă: Radio România - Târgu-Mureș

Numele participantului: Gidó Attila

Titlul emisiunii: „Délutáni Rádióújság” [Caleidoscop de după-masă]

Tema dezbătută: Gidó Attila (cercetător ISPMN) a acordat mai multe interviuri pentru posturi de radio și de TV locale și regionale. În 8 mai a vorbit despre deportarea evreilor din Transilvania de Nord în 1944.

Data: 12/05/2014

Numele organului de presă: Televiziunea Română, Cluj

Numele participantului: Hossu Iulia

Titlul emisiunii: Transilvania Policromă

Tema dezbătută: Luni, **12 mai 2014**, Iulia Hossu (cercetător ISPMN) și Mihai Andrei Leaha au participat, în calitate de invitați, la emisiunea intitulată Transilvania Policromă (Televiziunea Română, studioul teritorial Cluj). Pe parcursul emisiunii s-a discutat despre munca de cercetare-documentare, producție și postproducție a filmului documentar Valea plângerii (ISPMN & Triba Film, 2014, regizori Andrei Mihai Leaha, Iulia Hossu și Andrei Crișan).

Data: 15/05/2014

Numele organului de presă: TVR Internațional

Numele participantului: Anghel Remus

Titlul emisiunii: România Dus-Întors

Tema dezbătută: Migrație, remiteri ale migranților

URL: <http://www.tvrplus.ro/editie-romania-dus-intors-224274>

Emisiunea a dezbătut stadiul și evoluția remiterilor migranților români în contextul perioadei de post-criză și dezvoltarea a noi destinații de migrație. Ținând cont de actualitatea temei, subiectul remiterilor are o relevanță semnificativă pentru societatea românească. Dezbaterile au analizat diverse tipuri și perioade ale migrației românești din care au fost generate dierse fluxuri financiare. În ultima parte s-a discutat despre efectele migrației și remiterilor pentru societatea românească, precum și evoluția viitoare a acestora.

Data: 20/05/2014

Numele organului de presă: Erdély FM (Târgu-Mureș)

Numele participantului: Gidó Attila

Tema dezbătută: Gidó Attila (cercetător ISPMN) a vorbit despre deportarea evreilor din Transilvania de Nord în 1944.

Data: 21/05/2014

Numele organului de presă: Radio Paprika (Cluj-Napoca)

Numele participantului: Gidó Attila

Tema dezbătută: Gidó Attila (cercetător ISPMN) a vorbit despre deportarea evreilor din Transilvania de Nord în 1944.

Data: 22/05/2014

Numele organului de presă: Transindex.ro

Numele participantului: Gidó Attila

Tema dezbătută: Joi, 22 mai 2014, ziarul electronic Transindex.ro a publicat un interviu în limba maghiară cu Gidó Attila (cercetător ISPMN) având ca tematică Holocaustul din Transilvania de Nord. Gidó Attila a vorbit despre contextul istoric al exterminării evreilor dar și despre memoria acestor evenimente tragice în rândul supraviețuitorilor și în societatea de azi.

URL: <http://itthon.transindex.ro/?cikk=23392>

Data: 06/10/2014

Numele organului de presă: TVR CLUJ

Numele participantului: Gidó Attila

Titlul emisiunii: Transilvania Policromă

Tema dezbătută: Luni, 6 octombrie 2014, Gidó Attila (cercetător ISPMN) și Ladislau Gyémánt (istoric) au participat în calitate de invitați la emisiunea difuzată de TVR CLUJ, „Transilvania Policromă”. În emisiune s-a discutat despre noua carte a lui Gidó Attila intitulată Două decenii. Evreii din Cluj în perioada interbelică (Editura Institutului pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, 2014).

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dDyfQzW5YjQ>

Data: 11/10/2014

Numele organului de presă: Szabadság

Numele participantului: Székely István Gergő

Tema dezbătută: Sâmbătă, 11 octombrie 2014, cotidianul clujean Szabadság a publicat un interviu cu Székely István Gergő (cercetător ISPMN) despre alegerile prezidențiale, miza pentru candidații celor două formațiuni politice maghiare și proiectul de statut al Ținutului Secuiesc elaborat de UDMR. nterviul poate fi accesat la:

<http://www.szabadsag.ro/szabadsag/servlet/szabadsag/template/article.PArticleScreen.vm/id/108569>

Data: 16/12/2014

Numele organului de presă: Radio Cluj

Numele participantului: Köncei Csongor

Titlul emisiunii: Népzenei műsor [Magazin folcloric]

Tema dezbătută: Marți, 16 decembrie 2014, Köncei Csongor (cercetător ISPMN) a fost invitatul emisiunii în limba maghiară Népzenei műsor [Magazin folcloric] de la Radio Cluj. El a vorbit în cadrul emisiunii despre formele de reprezentare, de păstrare a culturii tradiționale, în special a folclorului muzical și de dans în mișcările de tip revival și în mass media.

Cap VIII. Publicații în afara editurii

Titlul cărții: *Marginalizarea socio-teritorială a comunităților de romi din România. Studii de caz în județele Alba, Arad, Călărași, Dolj și Iași*

Titlul studiului: *Capitolul III. Județul Arad*

Autor ISPMN : Hossu Iulia

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: Națională

Clasificare editură: cotate CNCSIS

Limbă: română

URL: <http://www.desire-ro.eu/?p=865>

Autor(i): Cătălin Dîrțu, Adrian-Nicolae Furtună, Margareta Herțanu, Iulia-Elena Hossu, Andrei Tudor Mihail, Elena Mihalache, Rafaela Maria Muraru, Florina Pop, Mihaela Preda, Elena Trifan, Daniel Tudora, Enikő Vincze

Editor(i): Enikő Vincze

Editor(i) ISPMN : Hossu Iulia

Mărți, 9 decembrie 2014, Atelierul de Critică Socială de la Facultatea de Studii Europene a găzduit lansarea volumului cu titlul *Marginalizarea socio-teritorială a comunităților de romi din România. Studii de caz în județele Alba, Arad, Călărași, Dolj și Iași* - editori Vincze Enikő și Iulia-Elena Hossu (cercetător ISPMN), volum apărut la Editura EFES 2014, Cluj-Napoca. Lansarea a avut loc la sediul Facultății de Studii Europene, în prezența editorilor și a autorilor Florina Pop, Adrian-Nicolae Furtună, Mihaela Preda. Atât editorii cât și autorii au luat cuvântul la lansare, prezentând publicului mai multe detalii despre cercetarea care stă la baza acestui volum, precum și experiențele fiecăruia cu terenul pe care l-a efectuat. Volumul poate fi accesat și în format online pe pagina Fundației Desire.

Titlul cărții: *Anuarul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc. Între transformare și adaptare. Avataruri ale cotidianului în regimul comunist din România*

Titlul studiului: *Naționalism tătar și comunism: destinul familiei Fazıl (1948-1989)*

Autor ISPMN: Adriana Cupcea

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: Națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria A, ISI

Limbă: română

Editor(i): Luciana M. Jinga, Ștefan Bosomitu

Titlul cărții: *Mwomboko. Köszöntő kötet Sárkány Mihály 70. születésnapjára (carte în onoarea împlinirii a 70 de ani ai conf. universitar dr. Mihály Sárkány)*

Titlul studiului: *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? „Másodlagos” identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál (De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei)*

Autor: Köncei Csongor

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

Editor(i): Schiller Katalin, Tóth-Kirzsa Fruzsina

Abstract: În luna decembrie 2014, a apărut în volumul Mwomboko. Köszöntő kötet Sárkány Mihály 70. születésnapjára (carte în onoarea împlinirii a 70 de ani ai conf. universitar dr. Mihály Sárkány) editat de către Institutul Etnografic al Universității Eötvös Lóránd din Budapesta pp. 237-259., studiul *Hogyan lett a Kodobákból Codoba? „Másodlagos” identitásváltások egy mezőségi cigánymuzsikus családnál (De la Kodoba la Codoba. Despre schimbarea identității etnice secundare într-o familie de muzicanți romi dintr-un sat din Câmpia Transilvaniei)* semnat de Köncezi Csongor (cercetător ISPMN). Lansarea volumului, care conține studii ale foștilor doctoranzi ai domnului Mihály Sárkány, a avut loc în data de 10 decembrie 2014 la Universitatea Eötvös Lóránd din Budapesta în prezența autorilor și a sărbătoritului.

Titlul cărții: *Worlds Which Exclude. The Housing Issue of Roma, Gypsies and Travellers in the Language of the Acts and the Administrative Documents in Europe*

Titlul studiului: *Words and Worlds in Romanian Housing Policies*

Autor: Kozák Gyula

Tipul publicației: Carte colectivă

Editură: internațională

Clasificare editură: alta

Limbă: engleză

Editor(i): Leonardo Piasere, Nicola Solimani, Savrina Tosi Cambini

Titlul revistei: *Korunk*

Titlul publicației: *Rendszeren belül, rendszeren kívül, rendszertelenül... (În sistem, în afara sistemului, fără sistem...)*

Autor: Köncezi Csongor

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: maghiară

URL: https://drive.google.com/file/d/0B_NJh_UJWEUOdVB5cINXQV90M3c/edit?pli=1

În luna ianuarie 2014, a apărut în revista Korunk din Cluj-Napoca, III, 1, 2014, pp. 85-89, articolul intitulat *Rendszeren belül, rendszeren kívül, rendszertelenül... (În sistem, în afara sistemului, fără sistem...)* semnat de Köncezi Csongor (cercetător ISPMN). Eseul vorbește din perspectiva unui copil minoritar din România despre anii 1980. Articolul intră în tematica revistei intitulată Múltunk jövője - titkosszolgálati dossziék [Viitorul trecutului - dosare ale Securității].

Titlul revistei: *Művelődés*

Titlul publicației: *A gyűjtés nem lehet öncélú (Culegerea nu poate fi un scop în sine)*

Autor: Köncezi Csongor

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: alta

Limbă: maghiară

URL: <http://www.muvelodes.ro/index.php/Cikk?id=1497>

În luna februarie 2014, a apărut în revista Művelődés din Cluj, LXVII, 2, 2014, pp. 18-19, recenzie despre colecția de discuri „Kallós Archivum”, intitulată *A gyűjtés nem lehet öncélú (Culegerea nu poate fi un scop în sine)* semnată de Köncezi Csongor (cercetător ISPMN). Colecția conține 20 de

albume de muzică populară tradițională culese în România de către renumitul folclorist Kallós Zoltán între anii 1950-1980.

Titlul revistei: *Studia Judaica*

Titlul publicației: *The Institutional Life of the Jewish Community from Cluj (Viața instituțională a comunității evreiești din Cluj)*

Autor: Gidó Attila

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: engleză

În luna februarie 2014, a apărut numărul 20 al anuarului Studia Judaica al Institutului de Iudaistică și Istorie Evreiască „Moshe Carmilly”. În cadrul publicației Gidó Attila (cercetător ISPMN) a publicat un studiu în limba engleză (pp. 79-88) cu titlul *The Institutional Life of the Jewish Community from Cluj (Viața instituțională a comunității evreiești din Cluj)*. Autorul prezintă în articolul său principalele instituții laice și religioase ale evreilor din Clujul interbelic și subliniază importanța contribuției evreilor la dezvoltarea economică și culturală a orașului. În nr. 20 al anuarului au mai publicat: Andrei Marga, Ladislau Gyémánt, Lucian Zeev-Herșcovici, Carol Iancu, Liviu Rotman, Claudia Ursuțiu, Lucian Nastasă, Lya Benjamin, Mária Újvári, Zoltán Tibori Szabó, Dániel Löwy, Júlia Szilágyi, Valentin Ghiță, Paul Rosenfeld.

Titlul revistei: *Erdélyi Múzeum*

Titlul publicației: *Vasalva! Egy a, kettő, három... (Despre dansul borița)*

Autor: Könczei Csongor

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: cotată CNCSIS

Limbă: maghiară

URL:

http://eda.eme.ro/bitstream/handle/10598/28306/EM_2014-1_TeljesKotet.pdf?sequence=1

În luna aprilie 2014, a apărut în revista **Erdélyi Múzeum** din Cluj, LXXVI, 1, 2014, pp. 173-177, recenzia despre volumul cu titlul *Kulturális identitás, rítus és reprezentáció a Brassó megyei Háromfaluban. A borica (Borița din trei sate. Societate, rit și reprezentare)* autor Csilla Könczei, semnată de Könczei Csongor (cercetător ISPMN) cu titlul *Vasalva! Egy a, kettő, három... (Despre dansul borița)*. Actorii performării „borița” sunt investigați în primul rând prin prisma categoriilor culturale atribuite lor, iar în al doilea rând, ei sunt prezentați ca membri ai unor grupuri sociale în calitatea lor de persoane concrete. Această duplicitate teoretică stă la baza lucrării, prima perspectivă utilizând analiza reprezentărilor discursive elaborate de către diferiții actori sociali, iar cea de-a doua interpretând contextul regional, istoric și social al celor trei sate (Tărlungeni, Purcăreni, Zizin din județul Brașov), din care provin persoanele care constituie grupurile de acțiune ce performează „borița”.

Titlul revistei: *Nationalities Papers*

Titlul publicației: *Diversity Recognition and Minority Representation in Central and Southeast Europe: a Comparative Analysis (Recunoașterea diversității și reprezentarea minorităților în Europa Centrală și de Sud-Est: o analiză comparată)*

Autori: Horváth István și Székely István Gergő

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură:

Limbă: egleză

În mai 2014, a apărut în revista *Nationalities Papers* (anul 42, numărul 3) un articol semnat de Horváth István (președinte ISPMN) și Székely István Gergő (cercetător ISPMN), intitulat *Diversity Recognition and Minority Representation in Central and Southeast Europe: a Comparative Analysis (Recunoașterea diversității și reprezentarea minorităților în Europa Centrală și de Sud-Est: o analiză comparată)*. Articolul oferă o analiză comparată a dimensiunii de reprezentare politică a regimurilor drepturilor minoritare din 16 țări central și sud-est-europene, printre care și România. Statele sunt clasificate de-a lungul unei serii de variabile care descriu modul în care diversitatea etnoculturală este recunoscută și înfățișată (definiția statului, a suveranului, modul în care se fac referiri la minorități), precum și reglementările mai concrete referitoare la reprezentarea politică a minorităților la nivel național și identifică tipare specifice în ceea ce privește combinațiile în care acestea apar.

Studiul, bazat pe o analiză formal-legală a celor mai importante acte normative în vigoare în aceste țări (constituții, legi referitoare la statutul minorităților, legislație electorală), dezvăluie o legătură clară între atitudinea generală a statelor față de diversitate și incidența autonomiilor și o conexiune mai puțin univocă, dar totuși puternică, în ceea ce privește reglementările ce vizează reprezentarea minorităților în parlament.

Articolul a apărut în cadrul unui număr special al revistei, care cuprinde și alte patru studii, prezentate inițial la Conferința Generală ECPR, care a avut loc în august 2011 la Reykjavík, Islanda.

Titlul revistei: *Pro Minoritate*

Titlul studiului: *Mi van az etnikai szavazat mögött? Az erdélyi magyarok választói viselkedését meghatározó tényezők*

Autor: Kiss Tamás

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: maghiară

Titlul revistei: *Régió*

Titlul publicației: *Az etnikai rétegződési rendszer Erdélyben és Romániában. A magyarok társadalmi pozíciói*

Autor: Kiss Tamás

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: maghiară

Titlul revistei: *The International Journal of Human Rights*

Titlul publicației: *The Plight of Romanian Social Protection: addressing the vulnerabilities and well-being in Romanian Roma families*

Autor: Toma Stefánia

Coautor(i): Maria Roth (UBB)

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: internațională

Clasificare editură: editură cu renume internațională

Limbă: engleză

URL: <http://dx.doi.org/10.1080/13642987.2014.944813>

Articolul discută barierele care limitează accesul romilor la diferite drepturi de bază în România. Argumentele sunt construite parțial pe câteva date statistice care se referă la situația romilor din România, dar și pe rezultatele unei anchete realizate de ISPMN în rândul asistenților/lucrătorilor sociali angajați de către primăriile rurale, unde pe baza recensământului au fost identificate comunități de romi sau persoane de etnie romă. Rezultatele arată că există o oarecare distanță socială nu doar între populația generală majoritară și populația romă, dar și între romi și persoanele care lucrează în cadrul acelor instituții care implementează programe de integrare socială. Concluzia articolului este că politicile referitoare la integrarea romilor, în special, și a grupurilor dezavantajate, în general, ar trebui să ia în considerare inclusiv această distanță socială dintre persoanele abilitate și beneficiari (în cazul acesta, romii) deoarece distanța socială mare între aceștia poate îngreuna protecția și empowerment-ul persoanelor sau a grupurilor vulnerabile.

Titlul revistei: *Brukenthalia. Revistă Română de Istorie Culturală*

Titlul publicației: *TURKS' IMAGE IN THE ROMANIAN HISTORY TEXTBOOKS, IN THE POST-COMMUNIST PERIOD (Imaginea turcilor în manualele de istorie din România, în perioada postcomunistă)*

Autor: Adriana Cupcea

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: engleză

Titlul revistei: *Philobiblon*

Titlul publicației: *Audit Culture and the Making of a "Gypsy School". Financing Policies, Curricula, Testing and Educational Inequalities in a Romanian Town (Cultura auditării și crearea unei „scoli de romi”. (Politici de finanțare, curricula, testare și inegalități educaționale într-un oraș din România.)*

Autor: Plainer Zsuzsa

Tipul publicației: În revistă de specialitate

Editură: Națională

Clasificare editură: editură/revistă de specialitate, categoria B

Limbă: engleză

URL:

http://www.philobiblon.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=633%3Azsuzsa-plainer-audit-culture-and-the-making-of-a-gypsy-school-financing-policies-curricula-testing-and-educational-inequalities-in-a-romanian-town&catid=57%3Avolumul-xix-2014-nr-

Titlul revistei: *New Europe College Yearbook 2011-2012*

Titlul publicației: *"On Ideological Vigilance": controlling daily newspapers in Oradea during the first years of the Ceausescu system (1966-1970) (Despre „vigilenta ideologica”: controlul cotidianelor locale din Oradea în primii ani ai sistemului Ceausescu (1966-1970)*

Autor: Plainer Zsuzsa

Tipul publicației: În revistă de specialitate
Editură: Națională
Clasificare editură: alta
Limbă: engleză
URL: http://nec.ro/pdfs/a_nec2011-2012.pdf
Autor(i) ISPMN : Plainer Zsuzsa

Site: animafori.ro
Autor: Gidó Attila
Titlul publicației: *Evreii din Transilvania între emancipare și excludere*
Tipul publicației: Publicație electronică
Editură: Națională
Clasificare editură: alta
Limbă: română
URL: <http://www.animafori.ro/blog/155-evreii-din-transilvania-ntre-emancipare-i-excludere>

Site: <http://romani.humanities.manchester.ac.uk/>
Titlul publicației: *The Immigration of Romanian Roma to Western Europe: Causes, Effects, and Future Engagement Strategies (MigRom). Report on the Pilot Survey*
Autor(i) ISPMN : Toma Stefănia, Fosztó László
Coautor(i): Cătălina Tesăr
Tipul publicației: Publicație electronică
Editură: internațională
Clasificare editură: alta
Limbă: engleză
URL: <http://romani.humanities.manchester.ac.uk/migrom/>

Cap. IX. Raport financiar 2014

Institutul pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, este o instituție publică centrală, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca și funcționează în baza Hotărârii Guvernului nr. 893 din 2007 fiind subordonată Secretariatului General al Guvernului și în coordonarea D.R.I. .

Bugetul Institutului, aprobat de către ordonatorul principal de credite, pentru trimestrul IV al anului 2014 se prezintă în felul următor :

000110	Total venituri	3.285.000
33.10.08	Venituri din prestări servicii	100.000
37.10.01	Donații	5.000
40.10.15	Sume utilizate din excedentul anului precedent pentru efectuarea de cheltuieli	50.000
43.10	Subvenții de la alte administrații	2.240.000
43.10.09	Subvenții pentru instituții publice	2.240.000
45.10	F.E.N.	890.000
67.10	TOTAL CHELTUIELI	3.285.000
01.10	Cheltuieli de personal	1.082.000
01.20	Bunuri și servicii	664.000
01.56	Proiecte finanțate din fonduri externe	920.000
01.59	Alte cheltuieli	469.000
01.70	Cheltuieli de capital	150.000

Total încasări realizate din subvenții 2.100.318,57 lei, din prestări servicii 26.883,23 lei , donații 0 lei, 27.275,30 lei prefinanțare WE, 3.978,57 (WE) în contul plăților efectuate în anul curent, și 485.784,19 Programul Norvegian din fonduri externe nerambursabile, 42.464,13 ron sold inițial (2013) neconsumat prefinanțare FP7.

Notă explicativă la pozițiile din bilanț:

- Mijloace de transport 119.945,20 lei, echipamente tehnologice 474.321,61 lei, mobilier și aparatură birotică 135.545,18 lei, clădiri 2.519.850,00 lei, terenuri 1.468.953,00 lei , alte active fixe necorporale (programe informatice) 451.124,57 lei; amortizarea totală aferentă 969.240,80 lei,
- Stocuri 1.019.304,36 lei reprezentând valoarea obiectelor de inventar din dotare din care 845.767,55 lei cărțile și publicațiile, matrialele documentare din biblioteca Institutului; 10.000 lei bonuri valorice de combustibil,
- Conturi la trezorerie, casa, alte valori: 0 lei disponibil în contul de trezorerie, conturi curente 0 lei , 0 lei în casă, 423.300,96 lei disponibil din fonduri externe, avansuri de trezorerie 0 lei,
- Datorii către bugetul de stat 9.767 lei reprezentând impozitul de salar aferent lunii decembrie,
- Salariile angajaților și contribuțiile aferente lunii decembrie: salarii nete 50.747 lei, obligații de întreținere 2.611 lei, popriri 0 lei, datorii delagații cont 428 – 0 lei, contribuții sociale 29.534 număr de angajați 27 din care 2 demnitari.
- Clienți neîncasați 70,42 lei,
- Furnizori neachitați – facturi curente 0 lei.

Notă explicativă la Contul de execuție al instituțiilor publice:

Total plăți efectuate 2.263.403,03 lei din care:

- Cheltuieli de personal	950.217,52 lei
Salarii de bază	726.625,00 lei,
Îndemnizații delegare	27.819,52 lei,

Alte drepturi salariale	1.822,00 lei,
Contribuții	193.951,00 lei.
- Bunuri și servicii	461.812,27 lei
Furnituri de birou	9.306,68 lei,
Materiale curățenie	4.885,72 lei,
Încălzit iluminat	29.147,89 lei,
Apă canal salubritate	2.772,51 lei,
Carburanți	15.026,94 lei,
Piese de schimb	5.961,80 lei,
Telefon, internet poștă	41.988,91 lei,
Materiale și servicii caracter funcțional	35.662,68 lei,
Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare	37.976,58 lei,
Reparații curente	31.978,14 lei,
Obiecte de inventar	3.765,59 lei,
Deplasări interne	50.944,17 (participare la conferințe, cercetare),
Deplasări externe	58.178,93 lei,
Consultanță și expertiză	14.000,00 lei,
Pregătire profesională	17.230,00 lei,
Protecția muncii	7.950,00 lei,
Studii și cercetări	0,00 lei,
Protocol	2.527,15 lei,
Prime de asigurare echipamente	11.665,64 lei,
Alte chelt. cu bunuri și serv.	4.359,71 lei,
Cărți, publicații	76.483,24 lei
- Acțiuni cu caracter științific	346.320,86 lei (organizare de mese rotunde, conferințe prezentări de carte, tipar cărți, sondaje de opinie, studii),
- Burse	59.600,00 lei.
- Cheltuieli de capital –	62.692,84 lei.

Plăți din fonduri externe nerambursabile – în proiectul SEEMIG alin 56.17 – 154.977,37 lei salarii, deplasări, servicii (din subvenție), proiectul WE alin 56.16 -46.809,94 lei din prefinanțare și subvenție (salarii, deplasări, bunuri, servicii), proiectul FP7-MIGROM alin 56.15 – 118.489,00 lei din prefinanțare și subvenție (salarii, deplasări, burse, servicii).

Sume de restituit S.G.G. din cererile de rambursare depuse 403.602,10 lei.

Au fost demarate și continuate diferite cercetări/studii conform planului de activitate pentru 2014, s-au organizat mese rotunde, prezentări de carte, conferințe ; sau efectuat cheltuieli aferente editării de cărți și working paper-uri; cercetătorii au participat la conferințe de specialitate interne și externe; în sala de conferință se organizează Filmotecă, am participat la târguri de carte. Au fost efectuate cheltuieli cu active pentru dotarea Institutului și s-a dezvoltat fondul de carte al bibliotecii.

Ordonator terțiar de credite
Horvath Istvan

Șef serviciu economic
Kallay Petru